

INFORMACJA
Z DZIAŁALNOŚCI KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA
w 2012 roku

Warszawa, maj 2013 r.

I. Ogólna charakterystyka i najważniejsze zadania Krajowej Rady Sądownictwa.

Rzeczpospolita jest demokratycznym państwem prawnym
urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej.

Zasada ta została ustanowiona jako podstawowa zasada ustroju politycznego Polski i wyrażona w art. 2 Konstytucji. Ważnym elementem demokratycznego państwa prawnego jest prawo do sądu, które znajduje się w katalogu podstawowych praw i wolności człowieka.

Zasada prawa do sądu określona została wspólnie - jako podstawowe prawo jednostki i jest jedną z naczelných, unormowanych w Konstytucji, zasad ustroju ochrony prawnej. Każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd (art. 45). Idea uzależnienia wszelkiej ingerencji w prawa obywatela od decyzji podjętej przez niezawisły i bezstronny organ o sądowym charakterze sięga prawa rzymskiego. Prawo do sądu znalazło swoje miejsce we wszystkich podstawowych konwencjach dotyczących praw człowieka: Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka z 1948 r., Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z 1959 r. oraz Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych z 1966 r.

Jako elementy państwa prawnego traktuje się również zasady: podziału władz, zwierzchnictwa konstytucji, niezależności sądów i niezawisłości sędziów, szczególnej roli ustawy jako podstawowego i powszechnego źródła prawa.

Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. powierzyła Krajowej Radzie Sądownictwa, powołanej ustawą z 20 grudnia 1989 r., stanie na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów (art. 186 ust. 1). Ta funkcja Rady została określona w sposób zarezerwowany w Konstytucji dla ochrony wartości o podstawowym znaczeniu dla istnienia państwa. Ustrojodawca dał w ten sposób wyraz szczególnej rangi tych zasad i obowiązku ich ochrony. Spełnianiu tej funkcji, z punktu widzenia Konstytucji, służy wyłączne prawo Rady do przedstawiania Prezydentowi RP wniosków o powołanie na stanowiska sędziowskie w sądach – sędziowie są powoływani przez Prezydenta, na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, na czas nieoznaczony (art. 179 w związku z art. 144 ust. 3 pkt 17), jak też uprawnienie występowania do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem w sprawie zgodności z Konstytucją aktów normatywnych w zakresie, w jakim dotyczą one niezależności sądów i niezawisłości sędziów (art. 186 ust. 2).

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, dostosowując stan prawny do Konstytucji i dążąc do wzmocnienia pozycji Krajowej Rady Sądownictwa w ramach trójpodziału władzy, w dniu 27 lipca 2001 roku uchwalił nową ustawę o Krajowej Radzie Sądownictwa.

W dniu 1 maja 2004 r. na mocy tzw. Traktatu akcesyjnego podpisanego 16 kwietnia 2003 r. w Atenach Polska została członkiem Unii Europejskiej. Przed wstąpieniem do Unii eksperci sprawdzili czy Polska przestrzega praworządności i czy jest państwem prawa, a także ocenili instrumenty gwarantujące przestrzeganie praw człowieka w Polsce. Realizacja konstytucyjnego wymogu „państwa prawnego” polega również na wprowadzeniu do polskiego systemu prawnego treści wynikających z odpowiednich konwencji europejskich, których Polska jest sygnatariuszem.

Z dniem 1 stycznia 2007 r. Krajowa Rada Sądownictwa stała się organem niezależnym finansowo, organizacyjnie i administracyjnie.

Wyodrębnienie budżetu Krajowej Rady Sądownictwa jako organu władzy sądowniczej w budżecie państwa oraz jego względna niezależność nastąpiły w konsekwencji jej ustrojowego wyodrębnienia w systemie władz.

Konstytucja RP ustanowiła zasadę trójpodziału władzy opartą na jej podziale i równowadze. W tym zakresie ustawa zasadnicza wymienia władzę ustawodawczą, wykonawczą i sądowniczą. Zasada ta uzupełniona została wymogiem zapewnienia równowagi władz - każda z trzech podstawowych gałęzi państwowości powinna posiadać odpowiednio doniosłe kompetencje. Wymóg dotyczy także niedopuszczania do występowania między nimi układów nadrzędności i podporządkowania.

„Tylko jednak wobec władzy sądowniczej rozdzielenie oznacza zarazem separację, gdyż do istoty wymiaru sprawiedliwości należy, by sprawowany on był wyłącznie przez sądy, a pozostałe władze nie mogły ingerować w te działania czy w nich uczestniczyć. Wynika to ze szczególnego powiązania władzy sądowniczej z ochroną praw i wolności jednostki i znajduje potwierdzenie zarówno w szczegółowych normach Konstytucji (zwłaszcza art. 56 ust. 1 przepisów konstytucyjnych), jak i w konwencjach międzynarodowych (zwłaszcza art. 6 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności)”.¹

Krajowa Rada Sądownictwa jest organem kolegiальnym o szczególnym charakterze. Jej funkcje i zadania nie mają jednorodnego charakteru. W Konstytucji została umiejscowiona w rozdziale poświęconym sądom i trybunałom. Chociaż nie jest organem władzy sądowniczej, reprezentuje jej interesy oraz pośredniczy między organami władzy ustawodawczej i wykonawczej w podejmowaniu najważniejszych decyzji dotyczących sądownictwa.

Od 2008 roku Krajowa Rada Sądownictwa ma ustawowy obowiązek składania Sejmowi, Senatowi i Prezydentowi RP informacji ze swej działalności i przedstawiania postulatów co do aktualnych problemów i potrzeb wymiaru sprawiedliwości.

Rok 2012 był szóstym rokiem samodzielności finansowej Rady. Na przestrzeni tego okresu okazało się, że wciąż istnieją zagrożenia dla niezależności sądów i niezawisłości sędziów, a równowaga i niezależność władzy w jej trójpodziale nie dla wszystkich znaczą to samo. Chociaż Konstytucja gwarantuje władzy sądowniczej niezależność, politycy wciąż postrzegają sądownictwo i sędziów jako kolejną grupę zawodową - nie zaś jako segment władzy konstytucyjnej.

Próba zwrócenia uwagi na niewłaściwe traktowanie sędziów i zagrożenia dla niezawisłości sędziów i niezależności sądów, była zorganizowana w dniu 21 lutego 2012 roku, z inicjatywy Krajowej Rady Sądownictwa, konferencja „Niezależność sądów i niezawisłość sędziów gwarancją praworządności i praw człowieka”². W konferencji wzięli udział: Marszałek Senatu Bogdan Borusewicz, Wicemarszałek Sejmu Cezary Grabarczyk, kierownictwo Ministerstwa Sprawiedliwości, przedstawiciele stowarzyszeń sędziowskich oraz organizacji pozarządowych.

¹ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia z dnia 21 listopada 1994 r. sygn. akt K. 6/94.

² Relacja z konferencji „Niezależność sądów i niezawisłość sędziów gwarancją praworządności i praw człowieka” – kwartalnik Krajowej Rady Sądownictwa Nr 2(15) czerwiec 2012, s.5-27.

Referaty wygłosili: Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego Stanisław Dąbrowski, prof. Leon Kieres oraz prof. Andrzej Bałaban, po czym rozwinęła się ożywiona dyskusja.

Na zakończenie konferencji Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa wskazał, że to władza ustawodawcza uchwała prawa, które stanowią tworzywo w pracy orzeczniczej sędziów, władza wykonawcza w osobie Prezydenta RP powołuje sędziów, a z kolei rząd ma przemożny wpływ na warunki pracy sądownictwa. Brak inicjatywy ustawodawczej władzy sądowniczej, powoduje, że już w punkcie wyjścia znajduje się ona w gorszej sytuacji w stosunku do pozostałych władz.

W przedstawianych postulatach co do aktualnych problemów i potrzeb wymiaru sprawiedliwości Krajowa Rada Sądownictwa niejednokrotnie podkreślała, że – jako przedstawiciel władzy sądowniczej powinna - w relacjach z władzą ustawodawczą i wykonawczą – posiadać znacznie silniejszą niż obecnie pozycję w celu urzeczywistnienia konstytucyjnej zasady trójpodziału władz. Jej stanowiska i opinie w istotnych sprawach dotyczących sędziów i sądów powinny być w wielu kwestiach wiążące, a w pozostałych wysłuchiwanie z większą niż dotychczas uwagą.

Ustrój, zakres działania i tryb pracy Krajowej Rady Sądownictwa oraz sposób wyboru jej członków określa ustawa (art. 183 ust. 4 Konstytucji). W dniu 12 maja 2011 r. Sejm RP uchwalił obowiązującą ustawę o Krajowej Radzie Sądownictwa, która weszła w życie z dniem 18 lipca 2011 r. (Dz.U. Nr 126, poz. 714). Zgodnie z jej art. 22 Rada uchwaliła³ Regulamin szczegółowego działania Krajowej Rady Sądownictwa, który został ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” i wszedł w życie 3 września 2011 r.

Do kompetencji Rady należy:

rozpatrywanie i ocena kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziów Sądu Najwyższego oraz stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych, administracyjnych i wojskowych; przedstawianie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków o powołanie sędziów w Sądzie Najwyższym, sądach powszechnych, sądach administracyjnych i sądach wojskowych; uchwalanie zbioru zasad etyki zawodowej sędziów i czuwanie nad ich przestrzeganiem; wypowiedzanie się o stanie kadry sędziowskiej; wyrażanie stanowiska w sprawach dotyczących sądownictwa i sędziów, wniesionych pod jej obrady przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, inne organy władzy publicznej lub organy samorządu sędziowskiego; opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących sądownictwa i sędziów, a także przedstawianie wniosków w tym zakresie; opiniowanie programów szkolenia w ramach aplikacji ogólnej i aplikacji sędziowskiej, zakresu i sposobu przeprowadzania konkursów na aplikację ogólną oraz egzaminów sędziowskich; opiniowanie rocznych harmonogramów działalności szkoleniowej w zakresie dotyczącym szkolenia i doskonalenia zawodowego sędziów i pracowników sądów.

---

³ **Uchwała KRS Nr 1890/2011** z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie regulaminu szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa.

Ponadto Rada wykonuje inne zadania określone w ustawach, a w szczególności: podejmuje uchwały w sprawach wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej aktów normatywnych w zakresie, w jakim dotyczą one niezależności sądów i niezawisłości sędziów; rozpatruje wnioski o przeniesienie sędziego w stan spoczynku; rozpatruje wystąpienia sędziów w stanie spoczynku o powrót na stanowisko sędziowskie; wybiera rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów powszechnych i rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów wojskowych; wyraża opinię w sprawie powołania i odwołania prezesa albo wiceprezesa sądu powszechnego oraz prezesa albo zastępcy prezesa sądu wojskowego; zgłasza kandydata na stanowisko Prokuratora Generalnego; wskazuje trzech członków Rady Programowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury; wyraża opinię w sprawie powołania Dyrektora Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury i zgłasza dwóch kandydatów na członków Rady Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

II. Priorytetowe cele Krajowej Rady Sądownictwa.

1. Podstawowym i najważniejszym zadaniem Krajowej Rady Sądownictwa zgodnie art. 179 Konstytucji RP jest przedstawianie Prezydentowi RP wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego.

Kompetencja ta służy ochronie niezależności sądów i niezawisłości sędziów, zarówno w aspekcie „zewnątrznym” jak i „wewnętrznym”. Aspekt „zewnątrzny” wyraża się w tym, że Rada jest organem sui generis, stanowiącym reprezentację wszystkich trzech władz, ale od żadnej z nich niezależnym, który dokonuje wyboru kandydatów do przedstawienia Prezydentowi z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu sędziego po przeprowadzeniu postępowania konkursowego. Aspekt „wewnętrzny” z kolei łączy się z postępowaniem konkursowym, w ramach którego wybierani są tylko najlepsi kandydaci – posiadający najlepsze kwalifikacje zawodowe oraz najwyższe kwalifikacje osobowościowe, na tyle, na ile ich ocena jest w ogóle możliwa.

Krajowa Rada Sądownictwa wyposażona przez Konstytucję w atrybuty strażnika niezależności sądów i niezawisłości sędziów rozpatruje i ocenia kandydaty do pełnienia urzędu sędziowskiego zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa. Do jej kompetencji należy dbałość o dobór najlepszych kandydatów do powołania na stanowiska sędziowskie: Sądu Najwyższego i Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz na stanowiska sędziowskie w sądach powszechnych, w wojewódzkich sądach administracyjnych i w sądach wojskowych oraz przedstawianie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków o powołanie sędziów w wymienionych sądach.

Procedura powoływania sędziów

W procedurze powoływania sędziów Rada z jednej strony zobowiązana jest do zagwarantowania prawidłowego doboru kandydatów, z drugiej przejrzystości kryteriów decydujących o powołaniu na stanowisko sędziego, przy czym przejrzystość oznacza nie tylko gwarancję równego dostępu do służby publicznej, ale odnosi się również do zasad awansowania.

Rada dokonuje wyboru tych kandydatów, którzy jej zdaniem dają najwyższe gwarancje należytego sprawowania urzędu. Chodzi tu zarówno o gwarancje profesjonalizmu, jak i posiadania „nieskazitelnego charakteru”. Procedurę powołania na stanowisko sędziego określają art. art. 55-64 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz Regulamin szczegółowego działania Krajowej Rady Sądownictwa⁴.

W celu zwiększenia transparentności działania i zagwarantowania kandydatom prawa dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach, Rada informuje uczestników postępowań o terminach planowanych posiedzeń, na których są rozpatrywane ich zgłoszenia oraz umożliwia im składanie pisemnych wyjaśnień czy uzupełnianie dokumentów. W wypadku ubiegania się o wolne stanowisko sędziowskie przez osoby wykonujące inne zawody prawnicze (adwokatów, radców prawnych, notariuszy) lub zajmujących stanowisko prokuratora, asesora prokuratorskiego, radcy lub starszego radcy Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa Rada zawiadamia o posiedzeniach zespołów, wyznaczonych przez jej przez Przewodniczącego, właściwe centralne organy danego samorządu, Krajowej Rady Prokuratury i Prezesa Prokuraturii Generalnej. Przedstawiciele tych organów mają prawo (i bardzo często z niego korzystają) brania udziału w posiedzeniach zespołów z głosem doradczym. Posiedzenia zespołów są protokołowane, a stanowiska zespołów zawierają uzasadnienia. Jeśli na stanowisko sędziowskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat zespoły przedstawiają listy rekomendujące najlepsze kandydatury z uwzględnieniem kryteriów, którymi się kierowały (ocena kwalifikacji, doświadczenie zawodowe, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia, a także opinia kolegium właściwego sądu oraz ocena właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów). Listy kandydatów oraz uchwał Rady publikowane są w Biuletynie Informacji Publicznej.

Proces nominacyjny na urząd sędziego trwa nadmiernie długo z przyczyn w dużym stopniu niezależnych od Rady. Rozpoczyna go obwieszczenie w Monitorze Polskim o wolnym stanowisku sędziowskim. Osoby, które złożą zgłoszenia na owo stanowisko, są poddawane wieloetapowej procedurze kontrolno-opiniodawczej zanim zostaną przedstawione Radzie. Każdy z kandydatów poddawany jest ocenie sędziów wizytatorów, a następnie ocenie kolegium i zgromadzenia ogólnego sądów, w których aspiruje do objęcia urzędu. Po tych ocenach dokumentacja przekazywana jest Krajowej Radzie Sądownictwa. Rada wybiera kandydatów w dwóch etapach. W pierwszym zgłoszenie ocenia zespół powołany spośród członków Rady, w którego skład wchodzi co do zasady zarówno sędziowie, jak i parlamentarzyści czy przedstawiciel Prezydenta RP. W pracach biorą czynny udział przedstawiciele adwokatów, radców prawnych, notariuszy i prokuratorów, jeżeli członkowie tych grup zawodowych zgłosili się do konkursu. O ile przedstawiciele adwokatów i radców prawnych od początku wykorzystywali możliwość uczestnictwa w pracach zespołów, o tyle przedstawiciele prokuratury zaczęli być obecni na ich posiedzeniach dopiero od września 2012 roku. Przedstawiciele zawodów innych niż referendarze sądowi i asystenci sędziów, mają głos doradczy; ich opinia jest jednak bardzo poważnie brana pod uwagę zarówno w trakcie posiedzeń zespołów, jak i później, na etapie dyskusji na posiedzeniu plenarnym Rady. Członkowie zespołów wybierają kandyda-

⁴ **Uchwała KRS Nr 1890/2011** z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie regulaminu szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa.

tów w głosowaniu jawnym, a cały proces jest w pełni transparentny. Podobnie ostateczne głosowanie na posiedzeniu plenarnym Rady jest – co do zasady - jawne. Z posiedzeń zespołów, jak i z posiedzenia Rady, sporządzany jest protokół.

Uchwały Rady w sprawach dotyczących powołań na stanowiska sędziowskie zawierają uzasadnienia i są zaskarżalne. Kandydaci, których nie przedstawiono z wnioskami o powołanie mają prawo wniesienia odwołania do Sądu Najwyższego - art. 44 ust. 1 ustawy z 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. Nr 125, poz.714).

Powierzenie Sądowi Najwyższemu kompetencji orzeczniczych w sprawach uchwał KRS wpisało się dobrze w dosyć zróżnicowaną i rozbudowaną sferę działalności orzeczniczej tego sądu i nie budzi wątpliwości ustrojowych⁵. W orzecznictwie SN przyjmuje się konsekwentnie, że postępowanie odwoławcze od uchwał w sprawach indywidualnych polega wyłącznie na badaniu legalności działania KRS. Oznacza to, że „dokonywanie oceny kandydatów do objęcia stanowiska sędziego jest konstytucyjną (...) i ustawową (...) kompetencją Rady”, a zasadność jej rozstrzygnięcia dotyczącego konkretnego stanowiska sędziowskiego „nie podlega kontroli Sądu Najwyższego, chyba, że naruszone zostały granice swobodnego uznania Rady lub przepisy postępowania, jeżeli ich naruszenie miało wpływ na stanowisko zajęte przez Radę⁶, co może być „w szczególności spowodowane użyciem przez Radę niedozwolonego kryterium oceny”⁷. Sąd Najwyższy na etapie kontroli nie może „ograniczyć kompetencji przysługującej Krajowej Radzie Sądownictwa”⁸, a „merytoryczna ingerencja Sądu w rozstrzygnięcie Rady jest niedopuszczalna”⁹.

Postępowanie kończy się „obsadzeniem” wolnego stanowiska przez powołanie kandydata postanowieniem Prezydenta RP do pełnienia urzędu na określonym stanowisku sędziowskim.

Opinie i stanowiska Krajowej Rady Sądownictwa dotyczące spraw powołaniowych.

❖ W stanowisku z 9 lutego 2012 r. Krajowa Rada Sądownictwa stwierdziła, że kryteria ocen kandydatów na stanowiska sędziowskie wskazuje art. 35 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, co jest wynikiem wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 listopada 2007 r.¹⁰, który na skutek skargi konstytucyjnej jednego z sędziów orzekł, że wymienione kryteria powinny wynikać z przepisów ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, nie zaś z podjętej przez Radę uchwały. Ustała w związku z tym moc wiążącą uchwały KRS z dnia 11 stycznia 2007 r.¹¹ Wypracowane w uchwale kryteria ocen mogą być stosowane

⁵ Kontrola uchwał KRS w sprawach indywidualnych sprawowana przez Sąd Najwyższy – Marcin Stębelki, Jarosław Sułkowski

⁶ Wyrok SN z 21.10.2010 r. (III KRS 7/10), LEX nr 737276

⁷ Wyrok SN z 6.11.2009 (III KRS 20/09), niepubl.

⁸ Wyrok SN z 17.08.2010 (III KRS 6/10), LEX nr 7372275

⁹ Wyrok SN z 8.06.2011 (III KRS 7/11), LEX nr 1095982

¹⁰ Wyrok TK z dnia 29 listopada 2007 r. SK 43/2006

¹¹ **Uchwała KRS Nr 7/2007** z dnia 11 stycznia 2007 r. w sprawie kryteriów oceny kandydatów na stanowiska sędziowskie, przeprowadzanej przez prezesów sądów okręgowych i apelacyjnych.

jedynie posiłkowo, w zakresie, w którym precyzują kryteria ustawowe i nie są z nimi sprzeczne.

❖ Krajowa Rada Sądownictwa w stanowisku z 8 maja 2012 r. z niepokojem stwierdziła, że w niektórych postępowaniach dotyczących powołania na urząd sędziego lub obsadzenia wolnego stanowiska sędziowskiego dochodzi do sytuacji, które mogą być potraktowane jako naruszenie zasad etyki zawodowej sędziów, a nawet uchybienie godności urzędu sędziego. Dotyczyło to procedur nominacyjnych, w których na wolne stanowisko sędziowskie kandydował członek najbliższej rodziny sędziego będącego członkiem kolegium sądu okręgowego. Zasady etyki zawodowej sędziów wymagają, aby w takiej sytuacji członek Kolegium nie brał udziału w głosowaniu dotyczącym obsadzenia wolnego stanowiska sędziowskiego, na które kandyduje członek jego najbliższej rodziny, a co najmniej powstrzymał się od głosowania. To samo dotyczy głosowania podczas zgromadzenia ogólnego sędziów sądu okręgowego. Sędzia, którego najbliższy członek rodziny kandyduje na wolne stanowisko sędziowskie, nie powinien również sporządzać oceny kwalifikacyjnej innych kandydatów aspirujących do tego samego stanowiska ogłoszonego w tym samym Monitorze Polskim. Rada przypominała, że zgodnie ze zbiorem zasad etyki zawodowej sędziów, sędzia powinien zawsze kierować się zasadami uczciwości, godności, honoru, poczuciem obowiązku oraz przestrzegać dobrych obyczajów. Sędziemu nie wolno wykorzystywać swego statusu i prestiżu sprawowanego urzędu w celu wspierania interesu własnego lub innych osób. Branie udziału w głosowaniu nad kandydaturą członka najbliższej rodziny podczas posiedzenia kolegium sądu okręgowego opiniującego kandydatów do objęcia urzędu sędziego lub obsadzenia wolnego stanowiska sędziowskiego oraz sporządzenia oceny kwalifikacyjnej jego kontrkandydatów stanowi naruszenie przytoczonych zasad etycznego zachowania.

❖ W stanowisku z dnia 12 czerwca 2012 r. Krajowa Rada Sądownictwa stwierdziła, że po nowelizacji art. 77 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych dokonanej ustawą z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw zachowana została – chociaż tylko w szczególnie uzasadnionych wypadkach – możliwość delegowania sędziego do pełnienia obowiązków sędziego w sądzie wyższym. Rada podtrzymała swoje stanowisko wyrażone w dniu 17 lipca 2008 r., w którym stwierdziła, że możliwość orzekania w ramach delegacji w sądzie wyższym jest od lat traktowana przez sędziów jako wyróżnienie i większa szansa na skuteczne ubieganie się o ewentualny awans do sądu wyższego i zaapelowała do Ministra Sprawiedliwości, prezesów sądów apelacyjnych i prezesów sądów okręgowych, aby podawali do wiadomości zainteresowanych sędziów informację o potrzebie i zamiarze delegowania sędziów do sądów wyższych instancji stwarzając im w ten sposób możliwość zgłaszania swoich kandydatur do pełnienia obowiązków sędziego w tych sądach. Rada uznała również za pożądane poddanie wszystkich zgłoszonych kandydatur ocenie właściwych kolegiów sądów. Wprowadzenie obowiązku takiego postępowania nie wynika z przepisów ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, jednak, zdaniem Rady, stanowi dobrą praktykę pozwalającą na zapewnienie większej przejrzystości i obiektywizmu decyzji w tej ważnej dla funkcjonowania sądów kwestii.

❖ Rada uznała również, że rozwiązania zawarte w ustawie z dnia 12 maja 2011 roku o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz w ustawie z dnia 18 sierpnia 2011 roku o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw spowodowały wydłużenie i tak dotychczas zbyt długiego czasu trwania postępowania w sprawach związanych z ubieganiem się o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego (stanowisko z 15 czerwca 2012 r.). Dotyczy to zwłaszcza procedury powołań na pierwsze stanowiska sędziowskie w sądach powszechnych, o które ubiega się nierzadko nawet po kilkudziesięciu kandydatów. Z danych posiadanych przez Krajową Radę Sądownictwa wynika, że w okresie od 1 stycznia 2008 roku do 30 lipca 2011 roku, na ogólną liczbę 1155 stanowisk sędziowskich w sądach rejonowych obsadzonych w tym okresie, czas jaki upłynął od dnia ich zwolnienia do dnia uzyskania powołań przez kolejne osoby wyniósł:

- do 6 miesięcy - w odniesieniu do 348 (30%) stanowisk,
- nie był dłuższy niż 12 miesięcy - w odniesieniu do 593 (51%) stanowisk,
- przekroczył 12 miesięcy - w odniesieniu do 214 (19%) stanowisk.

W tym samym stanowisku Rada zaproponowała zobowiązanie kandydatów zgłaszających się na stanowiska sędziowskie do składania dodatkowych oświadczeń wskazujących adresy ich poczty elektronicznej oraz zawierających zgodę na otrzymywanie drogą elektroniczną korespondencji związanej z tymi postępowaniami pochodzącej zarówno od prezesów sądów jak i od Rady. Jeśli znacząca część kandydatów złożyłaby tego rodzaju oświadczenia Krajowa Rada Sądownictwa skłonna byłaby dokonać stosownej zmiany Regulaminu szczegółowego trybu jej działania w zakresie przepisów regulujących sposoby doręczeń.

Ponadto zauważając, że po nowelizacji art. 58 § 3 i 4 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych w postępowaniach nominacyjnych, które rozpoczęły się po dniu 27 marca 2012 roku, na Ministrze Sprawiedliwości nie spoczywa już obowiązek wyrażania opinii o każdym z kandydatów na sędziego, Krajowa Rada Sądownictwa zwróciła się do prezesów sądów apelacyjnych i okręgowych z prośbą o przygotowywanie i przesyłanie Radzie, wraz ze zgłoszeniami kandydatów na sędziów oraz niezbędnymi dokumentami określonymi w usp, także syntetycznej informacji zbiorczej o każdym z kandydatów, opracowanej na podstawie całej dokumentacji zawierającej, podstawowe dane osobowe kandydata takie jak: posiadane przez niego tytuły, stopnie naukowe, tytuły naukowe, datę i wynik ukończenia studiów prawniczych, datę i wynik egzaminu sędziowskiego oraz egzaminów składanych po ukończeniu innych aplikacji prawniczych, przebieg dotychczasowej pracy zawodowej z wymienieniem poszczególnych stanowisk, na których praca umożliwia ubieganie się o stanowisko sędziego oraz okresów zajmowania każdego z tych stanowisk, dane dotyczące odbycia studiów podyplomowych i doktoranckich, dane opisowe dotyczące ogólnej oceny pracy z uwzględnieniem m.in. obciążenia pracą i efektywności jej wykonywania, stabilności orzecznictwa (w odniesieniu do sędziów i referendarzy sądowych), terminowości wykonywania obowiązków (w odniesieniu do sędziów i referendarzy sądowych), dane dotyczące odpowiedzialności dyscyplinarnej, wytknięcia oczywistej obrazy przepisów dokonane w trybie art. 40 § 1 usp oraz stwierdzenia uchybień w zakresie sprawności postępowania i zwrócenia na nie uwagi w trybie art. 37 ust. 4 usp; stwierdzenia przewlekłości postępowań dokonane w następstwie skarg na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, opinię kolegium sądu; opinię zgromadzenia ogólnego sędziów apelacji (okręgu).

❖ W dniu 7 września 2012 r. Krajowa Rada Sądownictwa zajęła stanowisko w sprawie wykładni i ujednoczenia praktyki dotyczącej stosowania art. 57 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych. Zdaniem Rady prawo wyboru przez kandydata siedziby sądu, w którym ma zamiar pełnić swoją służbę, jest zagwarantowane w art. 65 ust. 1 Konstytucji RP jako wolność pracy, a w szczególności jako wybór miejsca pracy. Ponadto, art. 60 Konstytucji RP, gwarantuje każdemu obywatelowi równy dostęp do służby publicznej, na jednakowych zasadach.

Rada wskazała ponadto, że aktualność zachowuje jej stanowisko wyrażone w dniu 20 lutego 2003 r. w zakresie odnoszącym się do braku uprawnień do konstruowania w drodze wykładni przeszkód na drodze kandydowania nieuregulowanych wyraźnie w ustawie. Wymagania i ograniczenia ustawowe powinny być wykładane ściśle, a nie rozszerzająco. Rada uznała więc, że kandydat do objęcia urzędu sędziego może zgłosić swoją kandydaturę na wolne stanowisko sędziowskie w więcej niż jednym z sądów wskazanych w danym obwieszczeniu Ministra Sprawiedliwości, zarówno gdy sądy te mają swoją siedzibę w jednym okręgu, jak i w sytuacji gdy znajdują się w różnych okręgach.

❖ W sprawie dopuszczalności kandydowania na urząd sędziego asystenta sędziego legitymującego się sześcioletnim stażem pracy na tym stanowisku oraz zdany egzaminem zawodowym: adwokackim lub radcowskim, Krajowa Rada Sądownictwa uznała (w stanowisku z 16 listopada 2012 r.), że aktualny stan prawny uniemożliwia uznanie, że osoba legitymująca się państwowym egzaminem adwokackim, radcowskim i notarialnym mogłaby, posiadając odpowiedni staż pracy na stanowisku asystenta sędziego, stanąć do konkursu na stanowisko sędziego sądu rejonowego. W stosunku do takiej osoby ustawa przewiduje dodatkowy obowiązek złożenia egzaminu sędziowskiego lub prokuratorskiego. Ustawa – Prawo o ustroju sądów powszechnych w art. 61 § 4 oraz ustawa o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury w art. art. 65 ust. 4 konsekwentnie odsyłają do wymogów z art. 61 § 1 pkt 1-6 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych. Zagadnienie to, zdaniem Rady, powinno być jednak uregulowane w drodze zmiany ustawy, a nie jej wykładni.

Dane z działalności Krajowej Rady Sądownictwa

W 2012 roku Krajowa Rada Sądownictwa odbyła 15 posiedzeń plenarnych, które trwały łącznie 53 dni. Przewodniczący Rady powołał 376 Zespołów Rady opiniujących zgłoszenia osób kandydujących na wolne stanowiska sędziowskie, zastrzeżenia kandydatów na stanowiska sędziowskie co do pozostawienia ich zgłoszeń bez rozpatrzenia, wnioski o przeniesienie sędziego w stan spoczynku oraz wnioski o powrót sędziego na poprzednio zajmowane stanowisko. Zespoły odbyły 318 odrębnych posiedzeń, w celu przygotowania spraw indywidualnych na posiedzenia plenarne Rady dla szczegółowego omówienia każdej ze zgłoszonych kandydatur i opracowania listy osób rekomendowanych Radzie.

Członkowie Krajowej Rady Sądownictwa przeprowadzili rozmowy z 277 kandydatami do pełnienia urzędu sędziego. W rozmowach uczestniczyli także prezesi sądów oraz przedstawiciele reprezentujący inne zawody prawnicze (w trybie art. 36 ust. 2 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa). Z konkursem na stanowiska sędziowskie wiąże się obowiązek złożenia przez kandydatów oświadczenia lustracyjnego lub informacji o uprzednim złożeniu takiego

oświadczenia (art. 57 § 1 usp). Kandydaci złożyli 57 oświadczeń lustracyjnych i 421 informacji o uprzednim złożeniu oświadczenia lustracyjnego.

Do Krajowej Rady Sądownictwa wpłynęło dużo więcej zgłoszeń kandydatów, niż było wolnych stanowisk sędziowskich. W 2012 r. wpłynęły 3624 zgłoszenia do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego w sądach powszechnych, administracyjnych i wojskowych oraz w Sądzie Najwyższym i Naczelnym Sądzie Administracyjnym, które pochodziły od 1629 osób. Krajowa Rada Sądownictwa przedstawiła Prezydentowi RP wnioski o powołanie 346 osób, co oznacza, że o jedno stanowisko sędziowskie ubiegało się przeciętnie 5 osób, a złożono na nie przeciętnie 10,5 zgłoszenia. Wiele osób zgłosiło się na więcej niż jedno miejsce, dlatego uchwały o nieprzedstawieniu z wnioskiem o powołanie zapadały nawet kilkakrotnie wobec jednej kandydatu-ry (nierzadko na tym samym posiedzeniu).

Rada ponadto wypełniała inne ważne zadania ustawowe, takie jak: opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących sądownictwa i sędziów i wyrażanie stanowisk w sprawach sądownictwa i sędziów (w omawianym okresie wpłynęło do zaopiniowania 214 projektów aktów normatywnych), rozpatrywanie wniosków o przeniesienie sędziów w stan spoczynku oraz wniosków o powrót na stanowiska sędziowskie czy rozpoznawanie spraw z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów i z zakresu etyki zawodowej sędziów.

Struktura osób kandydujących i powołanych na stanowiska sędziowskie

Krajowa Rada Sądownictwa już w 2011 roku sygnalizowała, że jej doświadczenia związane z rozpatrywaniem i oceną zgłoszeń kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziego wskazują, że adwokaci, radcowie prawni i prokuratorzy tylko w niewielkiej liczbie kandydują na te stanowiska, a zdecydowanie przeważają (i częściej niż inni są przedstawiani Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie) referendarze sądowi oraz asystenci sędziów. Potwierdzają to dane dotyczące nominacji do sądów rejonowych.

W 2012 r. do obsadzenia w sądach rejonowych Minister Sprawiedliwości ogłosił 142 wolne stanowiska sędziowskie. Krajowa Rada Sądownictwa wystąpiła do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie na te stanowiska: 2 adwokatów, 3 radców prawnych, 57 referendarzy, 73 asystentów sędziów, 6 prokuratorów (1 stanowiska nie obsadzono).

Zaprezentowane poniżej tabele i wykresy graficzne obrazują strukturę zawodów prawniczych wykonywanych przez osoby, które ubiegały się w latach 2011 i 2012 o powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego wszystkich rodzajów i szczebli sądów oraz liczbę i odsetek osób wywodzących się z tych zawodów, przedstawionych przez Krajową Radę Sądownictwa Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie.

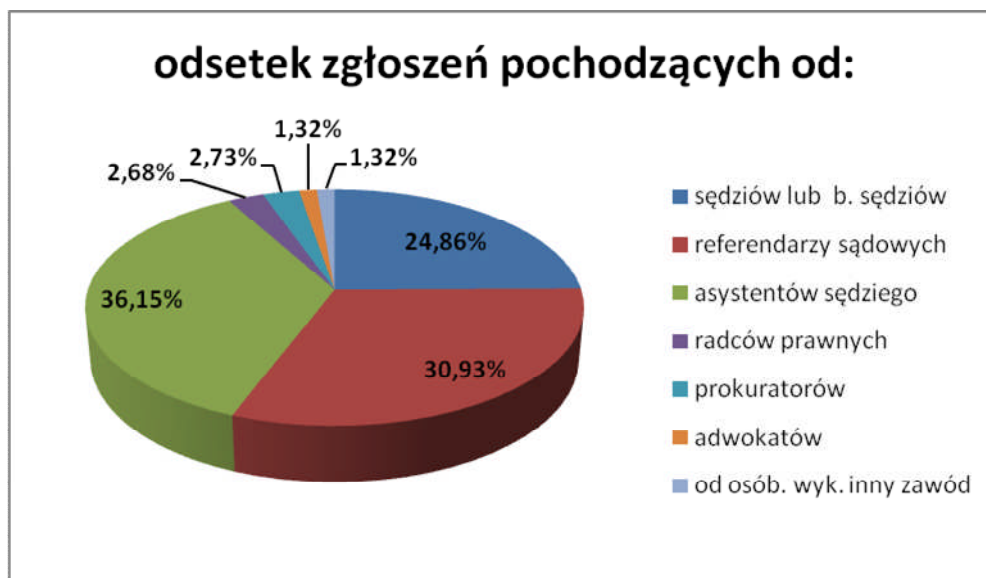
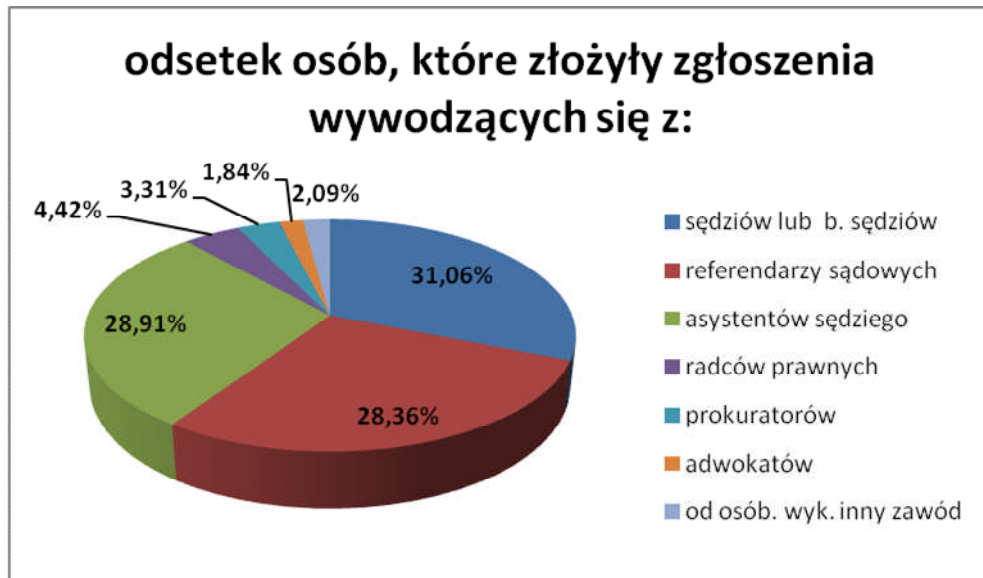
Zgłoszenia pochodzące od:	Liczba zgłoszeń	Odsetek	Liczba osób, które złożyły zgłoszenia	Odsetek	Liczba osób przedstawionych do sądów wszystkich szczebli i rodzajów	Odsetek	Odsetek kandydatów wywodzących się z danego zawodu przedstawionych z wnioskami o powołanie
---------------------------	-----------------	---------	---------------------------------------	---------	---	---------	--

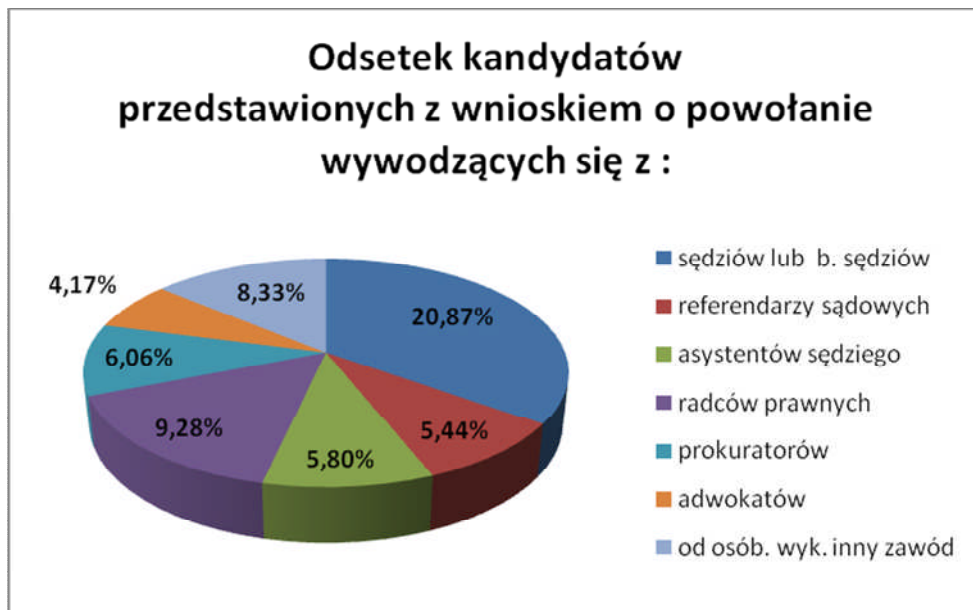
2011							
sędziów lub b. sędziów	416	14,16%	308	21,95%	140	40,46%	33,65%
referendarzy sądowych	1156	39,35%	492	35,07%	93	26,88%	8,04%
asystentów sędziego	1117	38,02%	439	31,29%	89	25,72%	7,97%
radców prawnych	71	2,42%	48	3,42%	9	2,60%	12,68%
prokuratorów	77	2,62%	47	3,35%	5	1,45%	6,49%
adwokatów	63	2,14%	38	2,71%	7	2,02%	11,11%
od osób. wyk. inny zawód	38	1,29%	31	2,21%	3	0,87%	7,89%
Suma	2938		1403		346		

2012							
sędziów lub b. sędziów	901	24,86%	506	31,06%	188	54,34%	20,87%
referendarzy sądowych	1121	30,93%	462	28,36%	61	17,63%	5,44%
asystentów sędziego	1310	36,15%	471	28,91%	76	21,97%	5,80%
radców prawnych	97	2,68%	72	4,42%	9	2,60%	9,28%
prokuratorów	99	2,73%	54	3,31%	6	1,73%	6,06%
adwokatów	48	1,32%	30	1,84%	2	0,58%	4,17%
od osób. wyk. inny zawód	48	1,32%	34	2,09%	4	1,16%	8,33%
SUMA	3624		1629		346		
Wzrost w stosunku do 2011 r. o	686		226		=		

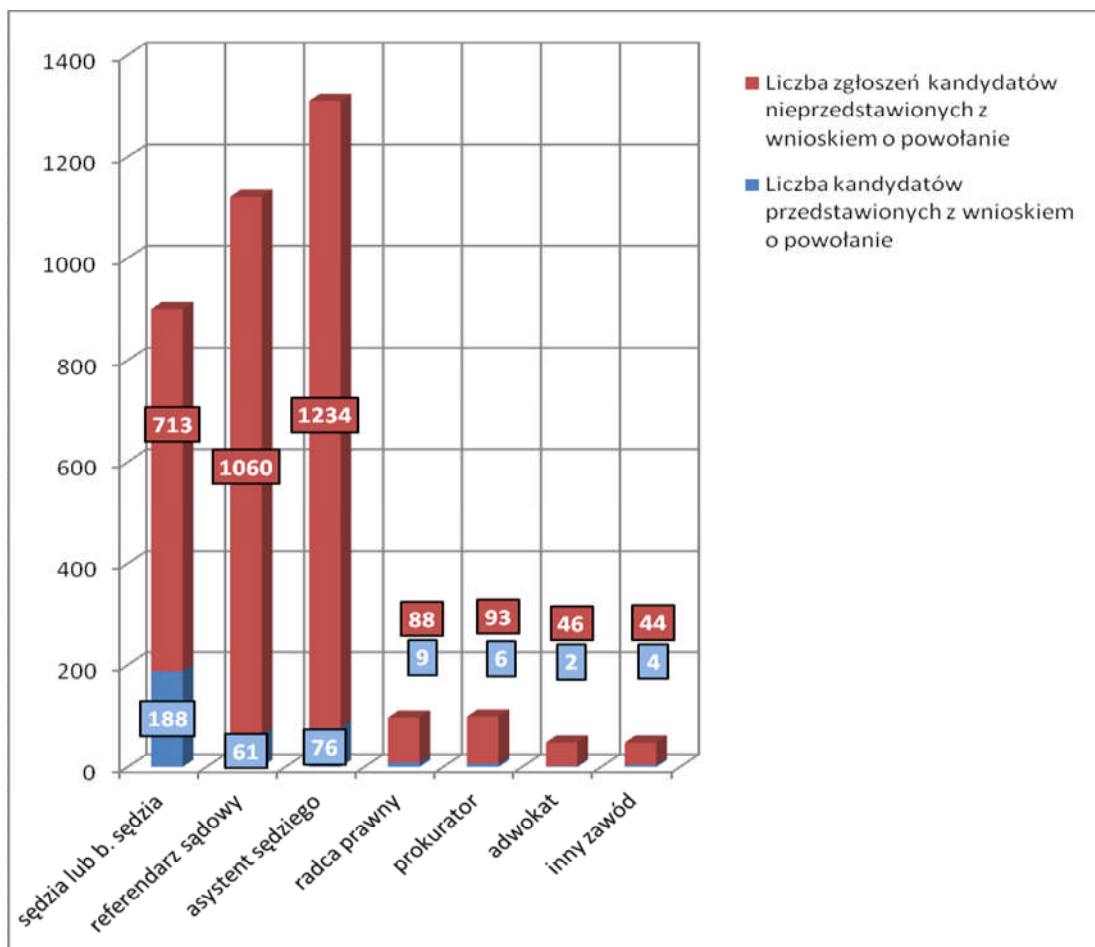

Struktura liczby zgłoszeń i osób powołanych na stanowiska sędziowskie w 2012 roku przedstawiała się graficznie w sposób następujący:

Stosunek liczby zgłoszeń osób przedstawionych z wnioskiem do liczby wszystkich zgłoszeń.

W 2012 roku zgłoszono do obsadzenia 346 etatów sędziowskich w sądach następujących rodzajów i szczebli, co do których zapadły uchwały Krajowej Rady Sądownictwa:

SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
4	13	22	25	135	142	2	3	346

Poniższa tabela obrazuje liczbę zgłoszeń na stanowiska sędziowskie w poszczególnych rodzajach sądów pochodzących od kandydatów niebędących sędziami, referendarzami sądowymi i asystentami sędziów oraz liczbę tego rodzaju kandydatów przedstawionych z wnioskami o powołanie.

	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie	KRS przedstawiła
adwokaci	x	x	5	1	5	37	x	1	48	2 osoby do SR
radcowie prawni	x	x	37	x	5	45	x	x	87	9 osób w tym: 6 do WSA i 3 do SR
prokuratorzy	x	x	5	2	2	87	x	x	96	6 osób do SR
inny zawód	x	1	33	1	1	8	x	x	44	4 osoby 2 do WSA 1 do SO 1 do SR

Zmieniając ustawę - Prawo o ustroju sądów powszechnych i wprowadzając regulacje prawne dotyczące naboru do stanu sędziowskiego zakładano, że urząd sędziego będzie na tyle atrakcyjny, że przyciągnie szerokie grono przedstawicieli innych zawodów prawniczych i stanie się ich „koroną”. Jednak zainteresowanie objęciem tego urzędu zgłaszają głównie referendarze i asystenci sędziów, a przedstawiciele innych zawodów prawniczych tylko w niewielkim stopniu. Rada uznała, że istnieje pilna potrzeba powrotu do poważnej dyskusji publicznej nad opracowaniem nowego modelu dochodzenia do urzędu sędziego. Zdaniem Rady sytuacja jest obecnie gorsza niż przed orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego¹², stwierdzającym niekonstytucyjność instytucji asesora sądowego. O ile przedtem o nominację sędziowską ubiegali się asesory sądowi, mający kilkuletnią praktykę w orzekaniu, obecnie zgłaszają się osoby nieposiadające takiej praktyki w ogóle lub mające ją tylko w wąskim zakresie. Realizację najważniejszej z kompetencji KRS utrudnia więc fakt, że osoby aspirujące do urzędu sędziowskiego nie mają istotnej praktyki orzeczniczej, a zdecydowana większość nie ma także samodzielnej praktyki prawniczej. Brakuje zatem bardzo istotnego elementu do oceny ich przydatności do pełnienia funkcji sędziowskich, jakim jest umiejętność stosowania prawa w praktyce. Ponadto

¹² Wyrok TK z 24 października 2007 roku – sygn. akt SK 7/06

nie istnieje możliwość sprawdzenia predyspozycji osobowościowych i charakterologicznych kandydatów na urząd sędziego, które może dać w pełni tylko sala sądowa.

Krajowa Rada Sądownictwa zaniepokojona coraz słabszym przygotowaniem zawodowym osób rozpoczynających służbę sędziowską postanowiła wraz z Senatem RP zorganizować w dniu 7 stycznia 2013 r. w Warszawie konferencję „Model dojścia do urzędu sędziego”.

Badania ankietowe

Na przełomie lutego i marca 2012 roku Krajowa Rada Sądownictwa przeprowadziła badanie ankietowe wśród sędziów, adwokatów, radców prawnych i prokuratorów dotyczące oceny obecnego systemu naboru do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego. Wynika z nich, że prawie 57% respondentów negatywnie oceniło obecny system umożliwiający powoływanie na stanowiska sędziów osób bez należytej i sprawdzalnej praktyki orzeczniczej. Różnice w przygotowaniu do zawodu pomiędzy sędziami, którzy odbyli wcześniej asesurę, a powoływanymi bez tej praktyki - na niekorzyść tych ostatnich - dostrzegło 52,1% ankietowanych. Różnice te polegają na: większych umiejętnościach praktycznych, lepszej organizacji rozpraw, łatwości i umiejętności podejmowania decyzji, a także panowaniu nad stronami oraz nad własnymi emocjami. Wyniki badań (opracowane przez CBOS) są, zdaniem Rady, niepokojące, gdyż świadczą o pogorszeniu się stopnia praktycznego przygotowania zawodowego osób rozpoczynających służbę sędziowską. Na niebezpieczeństwo takiej sytuacji KRS wskazywała wielokrotnie w swoich stanowiskach i opiniach.

Ponadto na podstawie 1682 nadesłanych w 2011 roku odpowiedzi na inną z ankiet opracowaną przez Radę przygotowany został (również przez CBOS) „Raport o stanie kadry sędziowskiej”. Prezentuje on wyniki badania dotyczącego stanu kadry sędziowskiej, przeprowadzonego przez Krajową Radę Sądownictwa w okresie od lipca do października 2011 roku. Badaniem objęte zostały wszystkie jednostki sądów powszechnych (sądy rejonowe, okręgowe i apelacyjne), wojewódzkie sądy administracyjne oraz sądy wojskowe.

Zakres tematyczny informacji zgromadzonych w toku badania zawierał dane dotyczące:

1. Długości procedury nominacyjnej na stanowiska sędziowskie w okresie od 1 stycznia 2008 roku do 30 czerwca 2011 roku mierzonej okresem, jaki upłynął od dnia zwolnienia się stanowiska sędziowskiego do dnia otrzymania przez sędziego aktu mianowania od Prezydenta RP.
2. Liczby sędziów, którzy w okresie od 1 stycznia 2008 roku do 30 czerwca 2011 roku zrzekli się urzędu sędziego.
3. Wiek sędziów na dzień 30 czerwca 2011 roku.
4. Proporcji płci sędziów na dzień 30 czerwca 2011 roku w podziale na kategorie wiekowe.
5. Stażu pracy sędziów od chwili powołania na pierwsze stanowisko sędziowskie lub stanowisko asesora sądowego według stanu na dzień 30 czerwca 2011 roku.
6. Liczby urlopów dla poratowania zdrowia udzielonych sędziom w okresie od 1 stycznia 2008 roku do 30 czerwca 2011 roku.

7. Liczby sędziów, którzy w okresie od 1 stycznia 2008 roku do 30 czerwca 2011 roku złożyli wnioski o przeniesienie na inne miejsce służbowe oraz liczby wniosków w tym przedmiocie uwzględnionych przez Ministra Sprawiedliwości.
8. Liczby sędziów, którzy na dzień 30 czerwca 2011 roku posiadali zgodę na zamieszkanie poza siedzibą sądu - z rozbiem na osoby, zamieszkujące w różnej odległości od siedziby sądu.
9. Liczby zwróconych, w okresie od 1 stycznia 2008 roku do 30 czerwca 2011 roku, uwag na podstawie art. 37 § 4 usp (bez względu na to czy złożono pisemne zastrzeżenia) z rozbiem na sędziów o różnym stażu asesorsko sędziowskim.
10. Liczby wytknięć udzielonych w trybie art. 40 § 1 usp (w przypadku sądów rejonowych i okręgowych) i art. 70 § 1 Prawa o ustroju sądów wojskowych (w przypadku sądów wojskowych).
11. Liczby długotrwałych (tj. przekraczających łącznie 3 m-ce w danym roku kalendarzowym) zwolnień lekarskich oraz urlopów macierzyńskich sędziów w okresie od 1 stycznia 2008 roku do 30 czerwca 2011 roku w rozbiem na płeć.
12. Liczby wszczętych postępowań dyscyplinarnych wobec sędziów (do maja 2009 roku także asesorów sądowych), liczby wniosków o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej skierowanych przez rzecznika dyscyplinarnego lub jego zastępców do sądów dyscyplinarnych; liczby prawomocnych wyroków sądów dyscyplinarnych uznających sędziów za winnych w postępowaniach dyscyplinarnych oraz liczby sędziów, którym wymierzono w tym okresie kary złożenia z urzędu i przeniesienia na inne miejsce służbowe; liczby prawomocnych orzeczeń sądów dyscyplinarnych zezwalających na pociągnięcie sędziów do odpowiedzialności karnej w okresie od 1 stycznia 2008 roku do 30 czerwca 2011 roku.

Wnioski wynikające z raportu wspomnianego wcześniej były jednym z tematów Konferencji na temat „Modelu dojścia do urzędu sędziego” odbytej w Senacie RP w dniu 7 stycznia 2013 r.

Wyniki badań potwierdziły zjawisko feminizacji zawodu sędziego. Zebrane dane wskazują również na postępującą stabilizację kadry sędziowskiej. Liczba sędziów, w ciągu 20 lat, wzrosła dwukrotnie (z 4.600 w 1989 r. do 10.600 obecnie). Najliczniejszą grupę (36%) stanowią sędziowie legitymujący się stażem od 10 do 20 lat oraz stażem od 5 do 10 lat (31%). Stosunkowo nieliczni są sędziowie orzekający od 20 do 30 lat (14%), a powyżej 30 lat orzeka tylko 3% sędziów. Niepokojące zjawisko daje się zaobserwować w sądach rejonowych na obszarze apelacji katowickiej i warszawskiej, w których orzeka najwyższy odsetek sędziów ze stażem sędziowskim poniżej 10 lat (odpowiednio 51% i 71% - w tym ze stażem do 5 lat - po 23 %). Oznacza ono, że w tych okręgach urząd pełni zbyt mały odsetek sędziów z dużym doświadczeniem zawodowym.

Analiza zebranych danych statystycznych pozwala również zauważyć, że najwięcej rezygnacji z zawodu sędziego miało miejsce w tych okręgach, w których jest dobrze rozwinięty rynek usług prawniczych. Inne informacje uzyskane w trakcie badań ankietowych wskazują, że sądownictwo dyscyplinarne jest skuteczne i spełnia swoje zadania zdecydowanie lepiej niż czyniło to przed wejściem w życie w 2001 r. ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Odwołania od uchwał Krajowej Rady Sądownictwa

Kandydaci na sędziów mają możliwość wnoszenia do Sądu Najwyższego odwołań od uchwał Krajowej Rady Sądownictwa odmawiających przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o ich powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego. Kontrola Sądu Najwyższego – o czym wspomniano wcześniej - ograniczona jest do oceny zgodności z prawem zastosowanej procedury oceny kandydata.¹³

W 2012 r. Sąd Najwyższy rozpoznał łącznie 31 odwołań od uchwał Rady (różnego rodzaju), z czego 6 uchylił i przekazał Radzie do ponownego rozpoznania. Pozostałe odwołania zostały oddalone bądź odrzucone.

Uchylone uchwały Rady dotyczyły: odmowy ponownego rozpatrzenia sprawy w przedmiocie przeniesienia sędziego w stan spoczynku (1), odmowy wyrażenia zgody na powrót sędziego w stanie spoczynku na poprzednio zajmowane stanowisko sędziowskie (1) oraz powrotu na zajmowane stanowisko przez sędziego, który zrzekł się urzędu i przez jakiś czas był komornikiem (1). W 3 sprawach Sąd Najwyższy uchylił zaskarżone uchwały w przedmiocie wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego (w tym w 2 częściowo).

Orzekając w tych sprawach Sąd Najwyższy nie podzielił poglądu Rady, zgodnie z którym jeśli sporne stanowisko sędziowskie zostało już obsadzone, to jedynie zupełnie wyjątkowo można podjąć uchwałę pozytywną w stosunku do innego kandydata do tego stanowiska. Uznał przy tym, że ustawa – Prawo o ustroju sądów powszechnych nie przewiduje, aby w przypadku ponownego rozpatrywania sprawy Rada mogła stosować inne kryteria, niż mające zastosowanie do rozpoznawania sprawy po raz pierwszy. Zaostreniu wymagań wobec kandydata, którego sprawa jest rozpoznawana ponownie sprzeciwiają się zasady równego dostępu do służby publicznej (art. 60 Konstytucji) oraz równości wobec prawa (art. 32 ust. 1 Konstytucji).

W przedmiocie przeniesienia sędziów w stan spoczynku Krajowa Rada Sądownictwa podjęła uchwały w stosunku do 44 osób. Od tych uchwał odwołało się 2 sędziów. W obu przypadkach Sąd Najwyższy oddalił odwołania. Do Rady wpłynęło również 19 wniosków sędziów, w związku z którymi Minister Sprawiedliwości zawiadomił Radę, że nie skorzystał z uprawnienia skierowania do Rady wniosku o przeniesienie ich autorów w stan spoczynku na podstawie art. 71 § 3 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (zmiana granic okręgów sądowych). W świetle tego przepisu KRS nie miała podstaw prawnych do wszczęcia z urzędu takich postępowań.

2. Ustawa – Prawo o ustroju sądów powszechnych - projekty dotyczące jej nowelizacji i interpretacji obowiązujących przepisów.

Na wstępie należy wskazać, że 23 stycznia 2012 r. członkowie Krajowej Rady Sądownictwa spotkali się z Prezydentem RP Bronisławem Komorowskim i przedstawili pogarszającą się sytuację sądownictwa w naszym kraju związaną z reformami i zmianami w wymiarze spra-

¹³ Wyrok SN Izby Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych z 30.05.11 sygn. akt III KRS 1/1

wiedliwości. Wyrazili swoje zaniepokojenie zbyt częstymi i chaotycznymi nowelizacjami ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, w szczególności zmianami w systemie dochodzenia do zawodu sędziego, który staje się koroną zawodu referendarza i asystenta, a nie, jak głosiły założenia deklarowane przy likwidacji instytucji asesora sądowego, koroną zawodów prawniczych. Zwrócili także uwagę Prezydenta na możliwe negatywne skutki zamrożenia płac sędziowskich i likwidacji niektórych małych sądów. Przypomnieli, że podczas spotkania członków Krajowej Rady Sądownictwa z Prezydentem Lechem Kaczyńskim w dniu 9 października 2009 r. omówiono ideę zwołania „okrągłego stołu” przedstawicieli władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej, celem wypracowania ewolucyjnych zmian ustrojowych umożliwiających rozwiązanie zasadniczych problemów ustrojowych związanych z wymiarem sprawiedliwości. Krajowa Rada Sądownictwa ponownie postulowała, aby zostały podjęte prace obejmujące pełny zakres unormowań dotyczących sądownictwa.

❖ Opinie KRS odnoszące się do nowelizacji usp dotyczyły tworzenia i znoszenia sądów oraz ustalania ich siedzib i obszarów właściwości oraz zmiany miejsca służbowego sędziego, przeciążenia sędziów pracą, obniżenia wymagań stawianych kandydatom na stanowisko asystenta sędziego sądu powszechnego, uregulowania w ustawie, możliwości prowadzenia działalności gospodarczej przez KSSiP jako państwową publiczną osobę prawną, sposobu kształtowania składu osobowego zgromadzenia ogólnego sędziów apelacji i zgromadzenia przedstawicieli sędziów apelacji, kadencji zgromadzeń ogólnych sędziów okręgu i zgromadzeń przedstawicieli sędziów okręgu powołanych przed wejściem w życie ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo ustroju sądów powszechnych, regulacji dotyczącej stanu spoczynku.

❖ Krajowa Rada Sądownictwa konsekwentnie (9 marca 2012 roku i 14 czerwca 2012 roku) wyrażała negatywne opinie na temat projektów rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości w sprawie zniesienia niektórych sądów rejonowych oraz ustalania siedzib i obszarów właściwości sądów apelacyjnych, sądów okręgowych i sądów rejonowych, zwracając przede wszystkim uwagę na wątpliwości w zakresie zgodności z Konstytucją art. 20 ust. 1 ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych. Takie stanowisko przedstawiła również w swoim wniosku z dnia 19 lipca 2012 r. złożonym do Trybunału Konstytucyjnego. Rada wyraziła ponadto pogląd, że do czasu rozpatrzenia tego wniosku przez Trybunał Konstytucyjny Minister Sprawiedliwości nie powinien wykonywać upoważnienia do wydania rozporządzenia zawartego w tym przepisie. Składając wniosek do TK, Rada zapoznała się z poglądami przedstawicieli doktryny prawa konstytucyjnego na temat wspomnianego przepisu. Wynika z nich m.in., że artykuł 173 Konstytucji RP ustanawiając niezależność władzy sądowniczej i jej odrębność od innych władz, wymaga stosowania szczególnie restrykcyjnych ograniczeń w stosunku do aktywności prawotwórczej Ministra Sprawiedliwości. Upoważnienie do wydania rozporządzenia dotyczącego władzy sądowniczej nie może być formułowane w taki sposób, jakby miało ono dotyczyć sfery interesów władzy wykonawczej. W demokratycznym państwie prawnym rozporządzenie nie jest właściwą formą prawną dla tworzenia i znoszenia sądów oraz ustalania ich siedzib i obszarów właściwości. Kwestie te powinny być regulowane ustawowo; wprawdzie doktryna nie wyklucza odsyłania przez ustawodawcę spraw szczegółowych do regulacji w drodze rozporządzenia, to jednak zmiany strukturalne o zasięgu ogólnokrajo-

wym nie stanowią tego rodzaju sprawy. Prawo o ustroju sądów powszechnych przyznając Ministrowi Sprawiedliwości, organowi politycznemu, usytuowanemu w strukturze władzy wykonawczej, kompetencję do reformowania struktury sądownictwa w drodze rozporządzenia, narusza zasady państwa prawnego w zakresie konstytucyjnego prawa obywateli do sądu.¹⁴

Natomiast z art. 176 ust. 2 Konstytucji wynika, iż ustrój i właściwość sądów – miejscowa, rzeczowa i instancyjna – z woli ustrojodawcy stanowią materię ustawową, co oznacza, że decyzje w sprawie tworzenia i znoszenia sądów powinien podejmować ustawodawca, a nie przekazywać tych zagadnień do uregulowania w drodze aktu wykonawczego Ministra Sprawiedliwości. Zastrzeżenie w Konstytucji, że zagadnienia związane z ustrojem i właściwością sądów stanowią materię ustawową jest jedną z gwarancji niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Dokonywanie zmian ustroju sądów lub granic okręgów sądowych stanowi ingerencję w odrębność władzy sądowniczej oraz podstawę do przenoszenia sędziego do innego sądu lub w stan spoczynku.

❖ Opiniując negatywnie poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (opinia z 18 kwietnia 2012 r.) Rada przypomniała, że zgodnie z ugruntowanym poglądem Trybunału Konstytucyjnego¹⁵, na który wielokrotnie się powoływała, zmiana miejsca służbowego sędziego nie jest możliwa bez zgody sędziego, którego ma ona dotyczyć. Jednocześnie zwróciła uwagę, że proponowane brzmienie nowego § 1a w art. 37b ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych wydaje się stać w sprzeczności z art. 176 ust. 2 Konstytucji, z którego wynika że ustrój i właściwość sądów – miejscowa, rzeczowa i instancyjna – z woli ustrojodawcy stanowią materię ustawową co oznacza, że decyzje w sprawie tworzenia i znoszenia sądów powinien podejmować ustawodawca, a nie przekazywać tych zagadnień do uregulowania w drodze aktów niższego rzędu.

❖ Powierzenie prezesom sądów okręgowych obowiązków w zakresie delegowania sędziów sądów rejonowych do pełnienia obowiązków sędziego w innym sądzie równorzędnym na obszarze właściwości tego samego sądu okręgowego stanowi, zdaniem Rady, (opinia z dnia 4 września 2012 r. w przedmiocie autopoprawki do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych) pożądane uzupełnienie kompetencji prezesów w tym zakresie. Rada uznała jednak za konieczne w kontekście obowiązującego art. 77 § 8 i § 9 usp ujednoczenie przesłanek delegacji sformułowanych w obu tych przepisach (przesłanka racjonalnego wykorzystania kadr sądownictwa powszechnego oraz potrzeb wynikających z obciążenia zadaniami poszczególnych sądów).

❖ Krajowa Rada Sądownictwa, w związku z zapytaniem dotyczącym wykładni art. 4 pkt 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw zajęła w dniu 7 września 2012 r. stanowisko, w którym stwierdziła, że w obowiązującym stanie prawnym brak jest podstaw pozwalających sędziemu na posługiwanie się tytułem nadanym w ramach tzw. awansów poziomych przez Prezydenta, a wynikającym z uchylonych art. 65a i 65b ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych

¹⁴ Uwagi o zgodności z Konstytucją RP reformowania struktury sądownictwa w drodze rozporządzenia, Ryszard Piotrowski; *Kwartalnik Krajowa Rada Sądownictwa* Nr 3(16), wrzesień 2012.

¹⁵ Wyrok TK z dnia 15 stycznia 2009 r. sygn. K 45/07

(sędzia sądu apelacyjnego w sądzie okręgowym i sędzia sądu okręgowego w sądzie rejonowym).

Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 8 maja 2012 r.¹⁶ stwierdził, m.in., że art. 4 pkt 3 ww. ustawy jest niezgodny z wywodzoną z art. 2 Konstytucji zasadą dostatecznej określoności. Pisemne uzasadnienie tego orzeczenia wprost wskazało na wadliwość tego przepisu, który stwarzał podstawę dla sędziego awansowanego poziomo „do posługiwania się tytułem nadanym mu przez Prezydenta, co w świetle reguł wykładni funkcjonalnej jest to niedopuszczalne. Celem ustawy było bowiem zniesienie awansów poziomych. Sprzeczności tej nie da się usunąć w oparciu o przyjęte w polskim prawoznawstwie reguły wykładni”¹⁷. W konsekwencji Krajowa Rada Sądownictwa w pełni podzieliła pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w postanowieniu z dnia 10 maja 2012 r.¹⁸, że posługiwanie się tytułami wynikającymi z awansów poziomych sędziów i prokuratorów, co najmniej po wydaniu przez Trybunał Konstytucyjny ww. wyroku, nie może być akceptowane, w tym zakresie, uznając za niezasadne używanie przez sędziów tytułów sędziego sądu okręgowego w sądzie rejonowym i sędziego sądu apelacyjnego w sądzie okręgowym.

❖ Krajowa Rada Sądownictwa pozytywnie zaopiniowała - co do zasady - obywatelski projekt ustawy o okręgach sądowych sądów powszechnych oraz o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych (opinia z 18 października 2012 r.), uznając, że jest on przejawem troski o zgodność podstawy prawnej funkcjonowania sądów powszechnych z Konstytucją.

❖ Rada dostrzegła też problem braku precyzyjnie określonych zasad wydawania przez kolejnych Ministrów Sprawiedliwości decyzji w przedmiocie przenoszenia sędziów, na ich wnioski, na inne miejsca służbowe. Dla większej przejrzystości tych decyzji, w celu przekonania nie tylko zainteresowanych sędziów o tym, że nie zapadają one arbitralnie, konieczne jest, zdaniem Rady, doprecyzowanie przepisów ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych w tym zakresie przez zapewnienie możliwości odwołania się przez sędziego od tej decyzji do Sądu Najwyższego.

❖ W związku z wnioskami zebrań sędziów Sądów Rejonowych w Wołowie i Wysokiem Mazowieckim o wyrażenie stanowiska w sprawie wykładni i stosowania art. 75 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych Rada uznała w stanowisku z 14 listopada 2012 r., że przeniesiony na inne miejsce służbowe sędzia, w sytuacji utraty dotychczasowego miejsca służbowego spowodowanego zniesieniem stanowiska wywołanego zmianą w organizacji sądownictwa lub zniesienia danego sądu lub wydziału zamiejscowego albo przeniesienia siedziby sądu, staje się sędzią sądu wskazanego w decyzji Ministra Sprawiedliwości w terminie wyznaczonym w decyzji. Kontrola sprawowana przez Sąd Najwyższy może doprowadzić do konieczności wydania nowej decyzji przez Ministra Sprawiedliwości, zgodnie z wytycznymi zawartymi w orzeczeniu. Skoro brak jest przepisów pozwalających na odroczenie skuteczności

¹⁶ Wyrok TK z dnia 8 maja 2012 r. sygn. akt K 7/10

¹⁷ Zbiór Urzędowy OTK 2012 r. Nr. 5A poz. 48

¹⁸ Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2012 r. sygn. akt SDI 8/12 – niepublikowane.

lub wykonalności podjętej decyzji, podlega ona wykonaniu z chwilą w niej wskazaną bez oczekiwania na wynik postępowania odwoławczego.

❖ W stanowisku z 13 grudnia 2012 r. Krajowa Rada Sądownictwa wyraziła troskę o sprawne funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości i zapewnienie obywatelom właściwego dostępu do sądu w związku z pojawiającymi się niepokojącymi sygnałami środowiska sędziowskiego dotyczącymi prawidłowej działalności sądów rejonowych po wejściu w życie rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości: z dnia 5 października 2012 r. w sprawie zniesienia niektórych sądów rejonowych (Dz.U. z 2012 r., poz. 1121) oraz z dnia 25 października 2012 r. w sprawie ustalenia siedzib i właściwości sądów apelacyjnych, sądów okręgowych i sądów rejonowych (Dz.U. z 2012 r., poz. 1223). Podstawowym zagrożeniem, zdaniem Rady, była rozbieżna interpretacja artykułu 75 § 2 pkt 1 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych przewidującego możliwość przeniesienia sędziego bez jego zgody na inne miejsce służbowe, w przypadku zniesienia stanowiska wywołanego zmianą w organizacji sądownictwa. Rada zauważyła, że decyzje Ministra Sprawiedliwości dotyczące przeniesienia sędziów do innych sądów nie zawierają uzasadnienia, pomimo że przysługuje od nich odwołanie. Zostały też wydane w znacznej części przed wejściem w życie zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 listopada 2012 r. w sprawie zniesienia i utworzenia niektórych wydziałów w sądach rejonowych oraz zmiany zarządzenia w sprawie utworzenia wydziałów w sądach rejonowych. Ponadto Rada uważała za niezbędne: formalne przekazanie jednostek dotychczas wyodrębnionych w zarząd nowych sądów, dokonanie wypowiedzeń zmieniających warunki pracy i płacy części pracowników, a także przekazanie przez właściwe organy budynków w zarząd innych sądów a majątku znoszonych sądów - nowym jednostkom. Jednocześnie Krajowa Rada Sądownictwa wystosowała apel do sędziów znoszonych sądów o zachowanie należytej dbałości o wizerunek i godność urzędu sędziego przy wyrażaniu opinii odnośnie do opisanej sytuacji. W szczególności odnosił się on do wypowiedzi stwierdzających konieczność prowadzenia od początku procesów karnych rozpoczętych przez sędziego przeniesionego do innego sądu.

❖ Zgromadzenie Przedstawicieli Sędziów okręgu Sądu Okręgowego w Warszawie zasygnalizowało Krajowej Radzie Sądownictwa, że w sądach okręgu warszawskiego, podobnie jak w innych okręgach wielkomiejskich, przeciążenie sędziów pracą narusza ich prawo do odpoczynku i uwłacza godności sędziego. Sędziowie mają w swoich referatach po kilkaset spraw jednocześnie, co w połączeniu z presją na szybkość postępowania i tak zwane „oprowadzenie wpływu” może doprowadzić do istotnego pogorszenia jakości orzekania. Stanowi to poważne zagrożenie dla prawidłowego sprawowania wymiaru sprawiedliwości.

Krajowa Rada Sądownictwa, w stanowisku z dnia 15 czerwca 2012 r., podzieliła zastrzeżenia Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów okręgu Sądu Okręgowego w Warszawie co do kierunku koniecznych zmian, w szczególności: ograniczenia kognicji sądów, ograniczenia zakresu czynności zastrzeżonych dla sędziów (z uwzględnieniem jednakże, że sprawowanie wymiaru sprawiedliwości należy zgodnie z Konstytucją do sądów) – przy jednoczesnym zwiększeniu liczby oraz uprawnień referendarzy sądowych, asystentów sędziów i sekretarzy sądowych – oraz takiego ukształtowania procedur sądowych, aby możliwe było szybsze rozpoznawanie spraw przez sąd. Jednocześnie Rada przypominała, że czas pracy sędziego jest określony wymiarem jego zadań (art. 83 ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych). Wykładnia tego przepisu została przedstawiona w uchwale Sądu Najwyższego z 8 kwietnia 2009 r.,

II PZP 2/09 (OSNP 2009 nr 19-20, poz. 249). W uzasadnieniu wspomnianej uchwały Sąd Najwyższy stwierdził, że do sędziów nie stosuje się norm czasu pracy określonych w art. 129 § 1 Kodeksu pracy, jednakże regulacje czasu pracy sędziów zawarte w ustawie – Prawo o ustroju sądów powszechnych są niepełne z punktu widzenia prawa Unii Europejskiej. Nie wdrażają postanowienia dyrektywy 2003/88/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 4 listopada 2003 r., dotyczącej niektórych aspektów organizacji czasu pracy (Dz.U.U.E.L.03.299.9, Dz.U.U.E-sp.05-4-381), nie wprowadzają bowiem norm dotyczących prawa do wypoczynku. Dyrektywa 2003/88/WE gwarantuje każdemu pracownikowi minimalny okres odpoczynku dobowego (minimalnie 11 godzin nieprzerwanego wypoczynku na dobę) i tygodniowego (minimalnie 35 godzin nieprzerwanego wypoczynku raz w tygodniu) oraz czas pracy w wymiarze nieprzekraczającym przeciętnie 48 godzin tygodniowo w czteromiesięcznym okresie rozliczeniowym. Naruszenie tych standardów międzynarodowych może prowadzić do odpowiedzialności pracodawcy o charakterze odszkodowawczym – za naruszenie prawa pracownika do wypoczynku.

Krajowa Rada Sądownictwa nie została wyposażona w inicjatywę ustawodawczą, i nie może bezpośrednio przedstawić Parlamentowi konkretnych rozwiązań ustrojowych lub procesowych. Od wielu lat postuluje doprowadzenie do równomiernego obciążenia sędziów pracą. Istotne różnice między obciążeniem sędziów w tym samym pionie orzeczniczym występujące w poszczególnych wydziałach tego samego sądu albo w poszczególnych sądach w tym samym okręgu, a także między różnymi sądami w skali kraju, są nie tylko niesprawiedliwe i rodzą frustrację sędziów nadmiernie obciążonych, ale mogą także świadczyć o złym (nieracjonalnym) rozdziale etatów sędziowskich między poszczególne wydziały lub sądy.

❖ Krajowa Rada Sądownictwa zaopiniowała pozytywnie (opinia z 15 listopada 2012 r.) poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych uznając, że w swoich założeniach wychodzi naprzeciw sygnalizowanej od kilku lat potrzebie obniżenia wymagań stawianych kandydatom na stanowisko asystenta sędziego sądu powszechnego.¹⁹ Rada zaakceptowała i poparła projektowaną zmianę ustawy polegającą na usunięciu warunku ukończenia przez asystenta sędziego aplikacji ogólnej w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury. Przypomniała, że od asystentów sędziów zatrudnionych w Sądzie Najwyższym, Naczelnym Sądzie Administracyjnym i Trybunale Konstytucyjnym nie wymaga się ukończenia aplikacji ogólnej w KSSiP i stwierdziła, że nikt z sędziów tych sądów najwyższych nie uważa, aby brak takiego przygotowania negatywnie wpływał na kwalifikacje asystentów. Krajowa Rada Sądownictwa nie dostrzegła również potrzeby różnicowania statusu asystenta sędziego, który ukończył aplikację ogólną i asystenta nielegitymującego się ukończeniem takiej aplikacji (a jedynie stażem asystenckim) uważając, że obydwie te kategorie osób powinny być traktowane jednakowo. Ponadto wyraziła wątpliwość, czy rzeczywiście osoby, które zdały egzamin prokuratorski, muszą zdać dodatkowo egzamin sędziowski, gdyż zgodnie art. 61 § 1 pkt 6 usp zdany egzamin prokuratorski wystarcza do ubiegania się o urząd sędziego bez egzaminu sędziowskiego.

---

¹⁹ Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 29 lipca 2010 r. w sprawie nowelizacji ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury.

Krajowa Rada Sądownictwa uznała, że wprowadzenie wymagania ukończenia stażu asystenckiego w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury uwieńczonego egzaminem asystenckim (zdawanym w Szkole) jest nieadekwatne dla stanowiska asystenta sędziego jako jedynie pomocnika sędziego. Za niezbędne uznała jednak istnienie formy stażu asystenckiego z tego powodu, że sędzia nie może być obciążony dodatkowo obowiązkiem szkolenia swojego asystenta. Szkolenie asystentów (staż asystencki) powinno obciążać prezesa sądu (okręgowego albo apelacyjnego). Przeprowadzone w toku stażu szkolenie we współpracy z sędziami patronami, pod nadzorem prezesa sądu okręgowego lub apelacyjnego, byłoby - jak dowodzi wieloletnia praktyka - najbardziej efektywne, z punktu widzenia nakładów budżetowych i właściwego przygotowania do wykonywania obowiązków asystenta sędziego.

W związku z proponowanymi w projekcie zmianami w ustawie - Prawo o ustroju sądów powszechnych Rada uznała, że w razie uchylecia obowiązku ukończenia przez asystenta sędziego aplikacji ogólnej, prowadzona przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury aplikacja ogólna powinna być jak najpilniej zlikwidowana, ponieważ nie spełnia żadnych istotnych celów, a generuje wyłącznie koszty.

❖ Opiniując projekt założeń projektu ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz ustawy o prokuraturze (opinia z 5 grudnia 2012 r.) Krajowa Rada Sądownictwa, powołała się na swoją poprzednią opinię z dnia 12 czerwca 2008 r. w przedmiocie projektu ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, w której negatywnie odniosła się do przedstawionej tam koncepcji unormowania drogi dojścia do urzędu sędziego i podtrzymała szczegółowe uwagi zawarte w tej opinii, uznając je za nadal aktualne.

W opiniowanym obecnie projekcie zamiar uregulowania w ustawie możliwości prowadzenia działalności gospodarczej przez KSSiP, jako państwową publiczną osobę prawną, powołaną do realizowania zadań *stricte* publicznych, Rada uznała za kontrowersyjny, a z ustrojowego punktu widzenia wykluczony. Dyrekcję Szkoły stanowią bowiem przede wszystkim sędziowie (obecnie sędziami są dyrektor i zastępcy dyrektorów do spraw szkolenia wstępnego i do spraw szkolenia ustawicznego). Podjęcie przez KSSiP takiej działalności spowodowałoby zaangażowanie sędziów będących jej dyrektorami w działalność, której zabraniają im ustawa - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz tzw. ustawa antykorupcyjna. Zgodnie zaś z brzmieniem art. 86 § 3 pkt 5 usp „sędzia nie może prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem bądź pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności”. Również według ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne²⁰ prowadzenie działalności gospodarczej przez sędziów, jako funkcjonariuszy publicznych, jest wykluczone.

Rada uznała za niezbędną zmianę składu osobowego Rady Programowej KSSiP związaną z rozdzieleniem funkcji Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego, natomiast za nieuzasadnione ograniczenie z trzech do dwóch liczby przedstawicieli Krajowej Rady Sądownictwa w Radzie Programowej Szkoły (to samo dotyczyć powinno Krajowej Rady Pro-

²⁰ tekst jednolity: Dz.U. z 2006 r. Nr 216, poz. 1548 ze zm.

kuratury). Rada zwróciła również uwagę, że już obecnie jej wpływ na podstawową działalność szkoleniową KSSiP jest niepokojąco niewielki.

Rada zaakceptowała wprowadzenie do ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych regulacji, zgodnie z którą na stanowisko sędziego sądu rejonowego może być powołana osoba, która ukończyła aplikację sędziowską, zdała egzamin sędziowski, a następnie po jego złożeniu była zatrudniona na stanowisku referendarza sądowego lub asystenta sędziego przez okres co najmniej 18 miesięcy.

Krajowa Rada Sądownictwa zauważyła ponadto, że ustawa o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury jest w istocie ustawą o aplikacjach (ogólnej, sędziowskiej, prokuratorskiej) i aplikantach, a nie ustawą o zasadach prowadzenia doskonalenia zawodowego kadr wymiaru sprawiedliwości. Dlatego, zdaniem Rady, należy jak najpilniej wprowadzić do niej osobny rozdział dotyczący zasad prowadzenia przez KSSiP szkoleń ustawicznych, które dotyczyć powinny 10.000 sędziów, 6.600 prokuratorów, 2.000 referendarzy sądowych, 3.000 asystentów sędziów i prokuratorów oraz kilkudziesięciu tysięcy urzędników sądów i urzędników prokuratur.

❖ W zakresie wątpliwości podniesionych we wniosku Prezesa Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie dotyczącego interpretacji art. 33 § 1 i 10 oraz art. 33 § 4 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, Krajowa Rada Sądownictwa, w zajęтым w dniu 5 grudnia 2012 r. stanowisku wskazała, że zarówno odnośnie do zgromadzenia ogólnego sędziów apelacji jak i do zgromadzenia przedstawicieli sędziów apelacji przepisy te wskazują sposób kształtowania składu osobowego tych organów. W obydwu przypadkach kolegium sądu apelacyjnego ustala liczbę przedstawicieli sędziów poszczególnych sądów okręgowych i liczbę przedstawicieli sędziów sądów rejonowych działających w poszczególnych okręgach. Kolegium sądu apelacyjnego wskazuje liczbę przedstawicieli sędziów sądów rejonowych działających w poszczególnych okręgach sądowych. Konkretnego wyboru dokonują zaś poszczególne zgromadzenia ogólne sędziów okręgu (art. 33 § 7 usp). Stosownie do treści art. 35 § 1 i 2 usp kolegium sądu okręgowego ustala liczbę przedstawicieli sędziów poszczególnych sądów rejonowych proporcjonalnie do liczby sędziów w danym sądzie zarówno jeśli chodzi o zgromadzenie ogólne jak i zgromadzenie przedstawicieli.

❖ W sprawie kadencji zgromadzeń ogólnych sędziów okręgu i zgromadzeń przedstawicieli sędziów okręgu powołanych przed wejściem w życie ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.) Krajowa Rada Sądownictwa zajmowała stanowiska 27 września i 16 października 2012 r. Uznała w nich, że zgodnie z art. 12 ust. 4 ustawy, zgromadzenia ogólne powołane przed wejściem w życie cytowanej ustawy działają do czasu upływu ich kadencji. Wynika z tego, że w zależności od momentu, w którym upływa kadencja konkretnych zgromadzeń są one jedynymi uprawnionymi organami samorządu sędziowskiego i wykonują wszelkie ustawowe kompetencje, w tym te, które zostały określone w ustawie z dnia 18 sierpnia 2011 r.

Rada stwierdziła, że taka interpretacja art. 12 ust. 4 dotyczy także sytuacji, gdy przed upływem kadencji dotychczasowego zgromadzenia dokonano wyboru nowego zgromadzenia ogólnego sędziów okręgu wg zasad obowiązujących po nowelizacji. Ustawa nie wskazuje, w którym momencie należy dokonać takiego wyboru, dopuszczalne jest zatem wybranie nowe-

go zgromadzenia nawet w sytuacji gdy do końca kadencji dotychczas urzędującego pozostał stosunkowo długi czas. Nie powoduje to jednak automatycznego wygaśnięcia kompetencji poprzedniego zgromadzenia i przejęcia ich do realizacji przez zgromadzenie nowe. W konsekwencji nowe zgromadzenie wybrane podczas kadencji dotychczasowego nie jest władne do podejmowania jakichkolwiek uchwał czy dokonywania wyborów (w tym członków kolegium) przed ustaniem kadencji zgromadzenia wybranego na podstawie przepisów sprzed nowelizacji. Stanowiska tego nie podważa treść art. 13 usp. Przepis ten reguluje bowiem upływ kadencji przedstawicieli zgromadzeń ogólnych sędziów apelacyjnych i okręgowych, a więc organów uprawnionych do wyboru członków Krajowej Rady Sądownictwa. Nie dotyczy zaś kadencji dotychczasowych organów samorządu sędziowskiego w postaci zgromadzeń ogólnych sędziów, które zgodnie z art. 12 ust. 4 ustawy działają w dotychczasowym składzie do czasu upływu kadencji ich wybranych członków.

❖ Krajowa Rada Sądownictwa wyraziła stanowisko, że pełna odrębna regulacja dotycząca stanu spoczynku sędziego powinna się znaleźć w Prawie o ustroju sądów powszechnych jako ustawie ustrojowej dotyczącej statusu sędziego i nie powinny być w niej wprowadzane zmiany przy okazji nowelizowania ustaw dotyczących powszechnego systemu ubezpieczeń społecznych. Wynika to z faktu, że stan spoczynku sędziego nie jest instytucją powszechnego ubezpieczenia społecznego, lecz instytucją szczególnego rodzaju gwarancji niezawisłości sędziego, mającą umocowanie w Konstytucji RP (art. 180), a proponowanie zmian w usp powinno pozostać w wyłącznej kompetencji Ministra Sprawiedliwości.

Taki pogląd przedstawiła Rada w opinii z 9 marca 2012 r. dotyczącej projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw oraz w opinii z 28 września 2012 r. na temat projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw podwyższających wiek emerytalny kobiet i mężczyzn.

We wspomnianej opinii z 9 marca 2012 r. Krajowa Rada Sądownictwa stwierdziła, że powinna zostać nadal zachowana - nie tylko w okresie przejściowym do 31 grudnia 2017 r. - przewidziana w art. 69 § 2 Prawa o ustroju sądów powszechnych możliwość przechodzenia w stan spoczynku, na wniosek samego sędziego, z zachowaniem prawa do uposażenia, po ukończeniu 55 lat przez kobietę, jeżeli przepracowała na stanowisku sędziego lub prokuratora nie mniej niż 25 lat, a 60 lat przez mężczyznę, jeżeli przepracował na stanowisku sędziego lub prokuratora nie mniej niż 30 lat. Podkreślając, że praca sędziego jest wyczerpująca psychicznie i intelektualnie uznała, że zachowanie pełnej sprawności fizycznej, psychicznej i intelektualnej - niezbędnych w pełnieniu służby sędziowskiej - może być w niektórych indywidualnych przypadkach trudne w wieku powyżej 60 lat. Krajowa Rada Sądownictwa stwierdziła również, że wszystkie proponowane zmiany dotyczące podwyższenia wieku przechodzenia w stan spoczynku powinny dotyczyć wyłącznie osób powołanych do pełnienia urzędu sędziego po dniu wejścia w życie znowelizowanych przepisów art. 69 Prawa o ustroju sądów powszechnych.

❖ Z dniem 28 marca 2012 r., na skutek nowelizacji ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych, został istotnie zmieniony model nadzoru administracyjnego Ministra Sprawiedliwości nad sądami powszechnymi. W miejsce dotychczasowej regulacji, która przewidywała bezpośredni zwierzchni nadzór Ministra Sprawiedliwości nad działal-

nością administracyjną sądów, wprowadzono podział nadzoru na wewnętrzny i zewnętrzny. W aktualnie obowiązującym art. 9a ustawy, wewnętrzny nadzór nad działalnością sądów sprawują prezesi sądów, zaś zewnętrzny nadzór nad działalnością sądów sprawuje Minister Sprawiedliwości. W ramach kompetencji przewidzianych w art. 37g ustawy, Minister Sprawiedliwości uprawniony jest do: analizy informacji rocznych o działalności sądów, ustalania ogólnych kierunków wewnętrznego nadzoru administracyjnego wykonywanego przez prezesów sądów apelacyjnych, kontrolowania wykonywania obowiązków nadzorczych przez prezesów sądów apelacyjnych oraz wydawania stosownych zarządzeń. Ponadto, w przypadku stwierdzenia istotnych uchybień w działalności administracyjnej sądu lub niewykonania przez prezesa sądu apelacyjnego zarządzeń, Minister Sprawiedliwości może zarządzić: przeprowadzenie lustracji sądu lub wydziału sądu, przeprowadzenie lustracji działalności nadzorczej prezesa sądu. Zarządzając przeprowadzenie takich czynności Minister Sprawiedliwości wyznacza prezesowi sądu apelacyjnego zakres i termin ich przeprowadzenia. W uzasadnionych przypadkach może zarządzić przeprowadzenie czynności przez sędziów wizytatorów z obszaru innej apelacji. Z przyznanych uprawnień wynika, że nadzór zewnętrzny Ministra Sprawiedliwości wykonywany jest przez prezesów sądów apelacyjnych. W stanowisku z 27 września 2012 r. Rada uznała, że określając tryb sprawowania zewnętrznego nadzoru administracyjnego, ustawa nie zawiera upoważnienia dla Ministra Sprawiedliwości do żądania przesyłania mu akt sądowych. Zwróciła się w związku z tym o pilne wykonanie ciążącego na Ministrze Sprawiedliwości ustawowego obowiązku wydania i dostosowania aktów wykonawczych do obowiązujących przepisów ustawy – tj. uregulowania szczegółowego trybu sprawowania nadzoru administracyjnego nad sądami powszechnymi, a także dostosowania rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2007 r. - Regulamin urzędowania sądów powszechnych²¹, do aktualnie obowiązujących przepisów ustawy.

3. Konstytucja RP przyznaje Radzie kompetencję do występowania do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o zbadanie zgodności z Konstytucją aktów normatywnych w zakresie, w jakim dotyczą one niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Kompetencja z art. 186 ust. 2 ma charakter kontrolny. Stanowi instrument, za pomocą którego KRS może doprowadzić do wyeliminowania z systemu prawa aktów normatywnych godzących w niezależność sądów i niezawisłość sędziów na poziomie stanowienia prawa.

Na podstawie art. 191 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 186 ust. 2 oraz art. 188 pkt 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 42 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym Krajowa Rada Sądownictwa skierowała w 2012 roku do Trybunału Konstytucyjnego dwa wnioski.

Uchwałą Nr 215/2012 z dnia 19 lipca 2012 r. wniosła o stwierdzenie, że: ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 203, poz.1192):

- 1) została uchwalona przy niedochowaniu trybu wymaganego przepisami prawa dla przyjęcia takiego aktu w zakresie dotyczącym:

---

²¹ Dz.U. nr 38, poz. 249 ze zm.

- a. przeprowadzenia pierwszego czytania ustawy na posiedzeniu komisji sejmowej zamiast na posiedzeniu plenarnym Sejmu, przez co doszło do naruszenia art. 2 w zw. z art. 7 i art. 119 ust. 1 Konstytucji oraz art. 37 ust. 2 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2012 r., poz.32),
  - b. braku formalnego zaopiniowania przez Krajową Radę Sądownictwa projektu ustawy w postaci, którą Rada Ministrów przedłożyła Sejmowi, przez co doszło do naruszenia art. 2 w związku z art. 7 i art. 186 ust. 1 Konstytucji oraz art. 2 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. Nr 100, poz. 1082, ze zm.),
- 2) art. 9 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070, ze zm.) w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 4 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 203, poz. 1192), obowiązujący od dnia 28 marca 2012 r., w zakresie rozszerzenia kompetencji nadzorczych organu władzy wykonawczej - Ministra Sprawiedliwości, przy jednoczesnym pozbawieniu uprawnień prezesów sądów w zakresie nadzoru administracyjnego nad działalnością sądów, o której mowa w art. 8 pkt 1 tej ustawy,
- jest niezgodny z art. 10 ust. 1 i art. 173 Konstytucji,
- 3) art. 9a ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070, ze zm.) w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 5 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 203, poz. 1192), obowiązujący od dnia 28 marca 2012 r., w zakresie rozszerzenia kompetencji nadzorczych organu władzy wykonawczej - Ministra Sprawiedliwości, przy jednoczesnym pozbawieniu uprawnień prezesów sądów w zakresie nadzoru administracyjnego nad działalnością sądów, o której mowa w art. 8 pkt 1 tej ustawy,
- jest niezgodny z art. 10 ust. 1 i art. 173 Konstytucji,
- 4) art. 1 pkt 14 lit. d) ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 203, poz. 1192) w zakresie dotyczącym nadania nowego brzmienia § 3 w art. 21 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070, ze zm.), w wyniku którego ograniczono uprawnienia prezesa sądu do kierowania podległym mu dyrektorem sądu, w szczególności pozbawiając go możliwości wydawania dyrektorowi sądu poleceń, dotyczących jego kompetencji określonych w nowym art. 31a § 1 pkt 1-3 i 5 tej ustawy
- albo, gdyby wniosek był rozpatrywany przez Trybunał Konstytucyjny po wejściu w życie ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o stwierdzenie, że

art. 21 § 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070, ze zm.), w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 14 lit. d) ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 203, poz. 1192),

- jest niezgodny z art. 2, art. 10 ust. 1 i art. 173 Konstytucji,

- 5) art. 1 pkt 15 lit. a) ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 203, poz. 1192) w zakresie dotyczącym nadania nowego brzmienia § 1 w art. 22 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070, ze zm.), w wyniku którego pozbawiono prezesa sądu kompetencji w zakresie działalności administracyjnej sądu, określonej w nowym art. 8 pkt 1 tej ustawy, powierzając je dyrektorowi sądu nadzorowanemu w tej dziedzinie przez organ władzy wykonawczej Ministra Sprawiedliwości

albo, gdyby wniosek był rozpatrywany przez Trybunał Konstytucyjny po wejściu w życie ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o stwierdzenie, że

art. 22 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070, ze zm.), w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 15 lit. a) ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 203, poz. 1192),

- jest niezgodny z art. 2, art. 10 ust. 1 i art. 173 Konstytucji,

- 6) art. 1 pkt 21 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 203, poz. 1192) w zakresie dotyczącym dodania nowego art. 31a § 1 pkt 1, 3 i 4 w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070, ze zm.), w wyniku którego wyposażono dyrektora sądu, nadzorowanego przez organ władzy wykonawczej Ministra Sprawiedliwości, w kompetencje do kierowania działalnością administracyjną sądu, określoną w art. 8 pkt 1 tej ustawy, a także nadano mu status zwierzchnika służbowego wobec pracowników sądu, z wyłączeniem sędziów, referendarzy sądowych oraz asystentów sądów, z pominięciem w tym zakresie uprawnień prezesa sądu

albo, gdyby wniosek był rozpatrywany przez Trybunał Konstytucyjny po wejściu w życie ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o stwierdzenie, że

art. 31a § 1 pkt 1, 3 i 4 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070, ze zm.), w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 21 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 203, poz. 1192),

- jest niezgodny z art. 2, art. 10 ust. 1 i art. 173 Konstytucji,

- 7) art. 1 pkt 24 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 203, poz. 1192) w zakresie dotyczącym dodania nowych przepisów w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070, ze zm.):

- a) art. 32b § 1 i 3, w których przewidziano fakultatywne, a nie obligatoryjne odwołanie dyrektora sądu przez organ władzy wykonawczej Ministra Sprawiedliwości, w przypadkach negatywnej opinii zgromadzenia ogólnego sędziów apelacji sprawozdania dyrektora z działalności sądów w zakresie powierzonych mu zadań (nowy art. 31a § 2) oraz wniosku prezesa sądu związanego z naruszeniem przez dyrektora sądu obowiązków oraz
- b) art. 32c § 1 i 2, w których nie przewidziano żadnych uprawnień dla prezesa sądu w zakresie wynagradzania dyrektora sądu, wyposażając w takie kompetencje jedynie organ władzy wykonawczej Ministra Sprawiedliwości
- albo, gdyby wniosek był rozpatrywany przez Trybunał Konstytucyjny po wejściu w życie ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o stwierdzenie, że:
- art. 32b § 1 i 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070, ze zm.), w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 21 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 203, poz. 1192), w zakresie w którym przewidziano fakultatywne, a nie obligatoryjne odwołanie dyrektora sądu przez organ władzy wykonawczej Ministra Sprawiedliwości, w przypadkach negatywnej opinii zgromadzenia ogólnego sędziów apelacji sprawozdania dyrektora z działalności sądów w zakresie powierzonych mu zadań (nowy art. 31a § 2) oraz wniosku prezesa sądu związanego z naruszeniem przez dyrektora sądu obowiązków,
  - art. 32c § 1 i 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070, ze zm.), w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 21 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 203, poz. 1192), w zakresie w którym nie przewidziano żadnych uprawnień dla prezesa sądu w zakresie wynagradzania dyrektora sądu, wyposażając w takie kompetencje jedynie organ władzy wykonawczej Ministra Sprawiedliwości
  - jest niezgodny z art. 2, art. 10 ust. 1 i art. 173 Konstytucji,
- 8) art. 37g § 5 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070, ze zm.), w brzmieniu nadanym art. 1 pkt 31 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 203, poz. 1192), obowiązującym od dnia 28 marca 2012 r., w zakresie w którym nie przewidziano możliwości wniesienia środka zaskarżenia przez prezesa lub wiceprezesa sądu od uwagi na piśmie sporządzonej przez organ władzy wykonawczej Ministra Sprawiedliwości, jeżeli stwierdzi on uchybienia w kierowaniu sądem lub sprawowaniu wewnętrznego nadzoru administracyjnego
- jest niezgodny z art. 10 ust. 1 i art. 173 Konstytucji
- 9) art. 37 h § 2, 3 i 4 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070, ze zm.), w brzmieniu nadanym art. 1 pkt 31 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 203, poz. 1192), obowiązującym od dnia 28 marca 2012 r., w zakresie w którym nie przewidziano możliwości odwołania się od odmowy przyjęcia

przez organ władzy wykonawczej Ministra Sprawiedliwości informacji rocznej o działalności sądów, działających na obszarze apelacji, w zakresie powierzonych prezesowi zadań, przy jednoczesnym założeniu, że taka dwukrotna odmowa oznacza rażące niewywiązywanie się przez prezesa z obowiązków służbowych w rozumieniu art. 27 § 1 pkt 1

- jest niezgodny z art. 10 ust. 1 i art. 173 Konstytucji,

- 10) art. 106c ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070, ze zm.), w brzmieniu nadanym art. 1 pkt 60 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 203, poz. 1192), w zakresie w którym nie określono na czym ma polegać plan indywidualnego rozwoju sędziego oraz nie wprowadzono możliwości zgłaszania uwag do tego dokumentu, a także przewidziano rozpatrywanie i dokonywanie ostatecznego podsumowania wyników oceny pracy sędziego przez prezesa sądu przełożonego lub w przypadku sędziego sądu apelacyjnego – prezesa innego sądu apelacyjnego - organów sądu podległych w zakresie kierowania sądami - organowi władzy wykonawczej Ministrowi Sprawiedliwości

- jest niezgodny z art. 2, art. 10 ust. 1 i art. 178 ust. 1 Konstytucji,

- 11) art. 106e ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070, ze zm.), w brzmieniu nadanym art. 1 pkt 60 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 203, poz. 1192), w zakresie w którym przewidziano do uregulowania w drodze aktu wykonawczego – rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości, szczegółowe kryteria i sposób oceny pracy sędziego

- jest niezgodny z art. 2, art. 10 ust. 1, art. 92 ust. 1 i art. 178 ust. 1 Konstytucji.

Postanowieniem z 26 czerwca 2012 r. Trybunał Konstytucyjny umorzył postępowanie zainicjowane wnioskiem, który Rada złożyła do Trybunału 8 lutego 2012 r. Powodem umorzenia postępowania była, w ocenie Trybunału, jego wada formalna polegająca na tym, że Rada nie podjęła odpowiedniej uchwały o wystąpieniu z wnioskiem. Zgodnie ze stanowiskiem TK wystąpienie z wnioskiem przez podmiot (organ) o składzie kolegialnym powinno być poprzedzone uchwałą, w której należy precyzyjnie wskazać zarówno zaskarżane przepisy, jak i wzorce kontroli. W głosie do tego postanowienia Trybunału Konstytucyjnego z 26 czerwca 2012 r. jej autor podniósł, że „o ile postanowienie o sygn. akt K 8/12 z pewnością wywrze pozytywny wpływ na poziom skrupulatności procesowej podmiotów przygotowujących wnioski do TK, o tyle ... nie pozostanie ono najlepszym przykładem dialogu Trybunału z uczestnikami postępowania, a także realizacji przez Trybunał zasady współdziałania władz”.²²

W związku z tym uchwałą o wystąpieniu do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o tożsamej treści Krajowa Rada Sądownictwa podjęła w dniu 19 lipca 2012 r. (wniosek stanowi integralną część uchwały).

Do chwili opracowania niniejszej informacji TK nie rozpoznał wniosku.

²² Glosa do Postanowienia Trybunału Konstytucyjnego z 26.06.2012 r. (K 8/12) Marcin Wiącek – kwartalnik Krajowa Rada Sądownictwa Nr 3(16) wrzesień 2012.

W kolejnym swoim wniosku skierowanym do Trybunału Konstytucyjnego Krajowa Rada Sądownictwa wniosła o zbadanie czy upoważnienie Ministra Sprawiedliwości do tworzenia i znoszenia sądów oraz ustalania ich siedzib i obszarów właściwości w drodze rozporządzenia, wydawanego po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa (nowy art. 20 pkt 1 ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych w brzmieniu nadanym art. 1 pkt 13 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw) jest zgodne z art. 176 ust. 2 Konstytucji. Z tego przepisu ustawy zasadniczej wynika, że urząd i właściwość sądów oraz postępowanie przed sądami określają ustawy. Literalnie rzecz ujmując wszelka właściwość sądów - miejscowa, rzeczowa, instancyjna - z woli ustrojodawcy powinna stanowić materię ustawową.

Uchwałą Nr 216/2012 podjętą również w dniu 19 lipca 2012 r. Krajowa Rada Sądownictwa wniosła o stwierdzenie, że:

- 1) art. 20 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070, ze zm.) w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 13 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 203, poz. 1192)
  - jest niezgodny z art. 176 ust. 2 w związku z art. 10 ust. 1, art. 31 ust. 3, art. 45 ust. 1, art. 180 ust. 1, 2 i 5 Konstytucji, a także z art. 6 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej odpowiednimi Protokołami (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284, ze zm.),
- 2) art. 3 § 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz.U. z 2007 r. Nr 226, poz. 1676, ze zm.)
  - jest niezgodny z art. 92 ust. 1 oraz art. 176 ust. 2 w związku z art. 10 ust. 1, art. 31 ust. 3, art. 45 ust. 1, art. 180 ust. 1, 2 i 5 Konstytucji, a także z art. 6 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej odpowiednimi Protokołami (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284, ze zm.).

W dniu 27 marca 2013 r. zapadł wyrok²³, w którym Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 20 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych jest zgodny z art. 176 ust. 2 w związku z art. 10 ust. 1, art. 45 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 i art. 180 ust. 5 oraz z art. 92 ust. 1 Konstytucji. Art. 3 § 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. - Prawo o ustroju sądów wojskowych jest niezgodny z art. 92 ust. 1 Konstytucji oraz jest zgodny z art. 176 ust. 2 w związku z art. 10 ust. 1, art. 45 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 i art. 180 ust. 5 Konstytucji. Art. 3 § 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. traci moc obowiązującą z upływem dwunastu miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw. W pozostałym zakresie Trybunał umorzył postępowanie.

²³ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 27 marca 2013 r. sygn. akt K 27/12

Trybunał uznał, że:

- Tworzenie i znoszenie sądów nie stanowi zmiany ustroju sądów w rozumieniu art. 176 ust. 2 Konstytucji, a zatem dokonywanie tych czynności nie wymaga ustawy - czynności te mogą być wykonywane przez ministrów w drodze rozporządzenia wydawanego na podstawie prawidłowo skonstruowanego upoważnienia ustawowego.
- Powierzenie ministrom możliwości ustalania siedzib i obszarów właściwości sądów, stosownie do potrzeb zapewnienia racjonalnej organizacji sądownictwa w sposób uwzględniający zakres obciążenia wpływem spraw oraz ekonomię postępowania sądowego, gwarantuje realizację prawa obywatela do rozpoznania jego sprawy bez zbędnej zwłoki.
- Ochrona niezawisłości sędziów przez zapewnienie im nieusuwalności i nieprzenoszalności nie jest celem samym w sobie, lecz jest środkiem umożliwiającym realizację konstytucyjnie gwarantowanego prawa do sądu. Ustrojodawca wprost dopuszcza przeniesienie sędziego do innego sądu w sytuacji zmiany granic okręgów sądowych, a wymóg ustawowej podstawy dotyczy wyłącznie przeniesienia związanego ze zmianą ustroju sądów.

Uznając – w uwzględnieniu wniosku Krajowej Rady Sądownictwa - za niezgodne z Konstytucją upoważnienie do wydania rozporządzenia zawarte w art. 3 § 3 ustawy – Prawo o ustroju sądów wojskowych, Trybunał stwierdził, że przepis ten nie zawiera jakichkolwiek wytycznych co do treści rozporządzenia, a zatem nie spełnia wymagania szczególności treściowej wynikającego z art. 92 ust. 1 Konstytucji. Nie daje zatem żadnych wskazówek co do tego czym powinien kierować się Minister Obrony Narodowej tworząc i znosząc sądy wojskowe oraz ustalając ich siedziby i obszary właściwości. Stwierdził, że niemożliwe jest ich zrekonstruowanie z innych przepisów ustawowych.

4. Ważnym i niezmiennie aktualnym zagadnieniem w działalności Krajowej Rady Sądownictwa były starania o stworzenie właściwego modelu kształcenia i doskonalenia zawodowego sędziów.

W stanowisku z 20 kwietnia 2012 r. Krajowa Rada Sądownictwa przedstawiła propozycje do założeń harmonogramu działalności szkoleniowej oraz planu wydawniczego Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury na 2013 r. w części obejmującej szkolenia ustawiczne sędziów, referendarzy sądowych i asystentów sędziów.

W swoich stanowiskach z 14 maja 2010 r. oraz z 8 kwietnia 2011 r. Rada przedstawiła obszerne propozycje dotyczące identyfikacji potrzeb szkoleniowych sędziów, referendarzy sądowych i asystentów sędziów. Wszystkie te sugestie i uwagi uważa nadal za aktualne.

Zdaniem KRS należy na bieżąco analizować orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu w sprawach przeciwko Polsce, ugody zawarte pomiędzy Rządem a skarżącymi oraz jednostronne deklaracje Rządu i wyciągać z treści tych orzeczeń, ugód i jednostronnych deklaracji odpowiednie wnioski dla programów szkoleniowych. Polska nadal znajduje się wśród tych państw członkowskich Rady Europy, w stosunku do których ETPCz stwierdza liczne naruszenia Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonej w Rzymie w 1950 r.; istotna część tych naruszeń dotyczy działalności orzeczniczej sądów (zarówno w pionie cywilnym, jak i karnym), zwłaszcza naruszeń art. 5 i 6 Konwen-

cji. Szkolenia poświęcone stosowaniu w praktyce przez sądy Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności – podobnie jak szkolenia dotyczące stosowania w praktyce Konstytucji RP – powinny stać się jednym z priorytetów działalności szkoleniowej. Jest to fundament, na którym zbudowane jest demokratyczne państwo prawa, a wśród jego pryncypiów ustrojowych prawo do sądu traktowane jest jako prawo podstawowe. Krajowa Rada Sądownictwa z aprobatą przyjęła uruchomienie w 2012 r. programu szkoleń dotyczących standardów ochrony praw człowieka wynikających z orzeczeń ETPCz, przeprowadzanych w poszczególnych apelacjach. Szkolenia te powinny być kontynuowane w 2013 r. w wymiarze, który pozwoli na przeszkolenie wszystkich zainteresowanych sędziów sądów powszechnych w okresie krótszym niż to się obecnie planuje (7-8 lat).

W związku z wejściem w życie 28 marca 2012 r. istotnej nowelizacji Prawa o ustroju sądów powszechnych, wprowadzającej nowy system oceny pracy i planowania rozwoju zawodowego sędziego, konieczne jest rozważenie przeprowadzenia w 2013 r. szkolenia dla wszystkich sędziów wizytatorów ze wszystkich pionów orzeczniczych w celu zapoznania ich z kryteriami ocen sędziów oraz wypracowania jednakowych (ujednoliconych) standardów oceniania sędziów i konstruowania indywidualnego planu rozwoju zawodowego sędziego. W szkoleniach tych powinni wziąć udział także prezesi sądów, ponieważ również oni mają brać udział w dokonywaniu oceny sędziów i opracowaniu planów rozwoju zawodowego.

Ze względu na wprowadzenie tzw. e-protokołu (zapisu audiowizualnego przebiegu rozprawy) należy umieścić w ofercie szkoleniowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury zagadnienia związane z nagrywaniem i odtwarzaniem nagrań (wykorzystaniem nagrań dokonanych wcześniej bez udziału sędziego, który ma z nich korzystać). Nie chodzi o przedstawienie technicznych szczegółów samego nagrania, tylko o pokazanie, w jaki sposób sędzia, który bierze udział w nagrywanej rozprawie ma sporządzać potrzebne mu notatki, a sędzia, który nie brał udziału w nagraniu przebiegu rozprawy, może wykorzystać to nagranie przy przygotowaniu się do rozprawy, przy pisaniu uzasadnienia, przy rozpoznawaniu apelacji lub zażaleń.

5. Działalność Rady w zakresie zapobiegania zagrożeniom niezawisłości sędziowskiej w tym w zakresie dbałości o należyty poziom wynagrodzeń sędziowskich.

Rada wielokrotnie wskazywała, że wynagrodzenie sędziowskie oraz jego „odpowiedniość” traktowane jest jako jedna z gwarancji niezawisłości sędziowskiej. Były one przedmiotem rozważań Trybunału Konstytucyjnego w świetle art. 178 ust. 2 Konstytucji. W uzasadnieniu wyroku z dnia 15 października 2000 roku²⁴, oraz wyroku z dnia 18 lutego 2004 roku²⁵, Trybunał stwierdził między innymi, że wynagrodzenia sędziowskie powinny być szczególnie chronione przed nadmiernie niekorzystnymi wahaniami oraz nie powinny być obniżane w drodze regulacji normatywnych. Wyraził także pogląd o niedopuszczalności co do zasady obniżania wynagrodzeń sędziowskich – wyjątkowo silnie konstytucyjnie chronionych. Odpowiednie wynagrodzenie sędziowskie jest warunkiem właściwego działania sądownictwa i ma swój wymiar funkcjonalny, budujący autorytet władzy sądowniczej, co z kolei jest związane w oczywisty sposób z interesem państwa.

²⁴ Wyrok TK z dnia 15 października 2000 roku, sygn. akt P 8/00.

²⁵ Wyrok TK z dnia 18 lutego 2004 roku, sygn. akt K 12/03

Odnosząc się negatywnie do „zamrożenia” w 2012 roku wynagrodzeń sędziowskich, Rada stanowczo postulowała przywrócenie dotychczasowego mechanizmu wynagrodzeń sędziowskich, którego podstawą jest przeciętny poziom wynagrodzeń w gospodarce w drugim kwartale roku poprzedniego, podawany przez prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. KRS poparła wniosek Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, kwestionujący konstytucyjność tej zmiany legislacyjnej.

❖ W stanowisku z 7 lutego 2012 r. Krajowa Rada Sądowa wyraziła ubolewanie, że organy władzy wykonawczej i ustawodawczej traktują konstytucyjną gwarancję niezawisłości sędziów, którą jest zapewnienie sędziom właściwych warunków pracy i wynagrodzenia, jako ich przywilej. Rada ostrzegła, że taki sposób traktowania sędziów może doprowadzić do niepotrzebnych niepokojów w wymiarze sprawiedliwości i w konsekwencji utrudnić realizację konstytucyjnego prawa do sądu.

Wyrokiem z dnia 12 grudnia 2012 r.²⁶ Trybunał Konstytucyjny po rozpoznaniu wniosku Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego o zbadanie zgodności: art. 22 i art. 23 ustawy z dnia 22 grudnia 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej (Dz.U. Nr 291, poz. 1707) z:

- art. 2 w związku z art. 88 ust. 1 i 2 Konstytucji,
- art. 2 w związku z art. 178 ust. 2 Konstytucji,
- art. 2 w związku z art. 219 ust. 1 i 2 oraz art. 221 Konstytucji,
- art. 64 ust. 1 i 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji, a także
- art. 178 ust. 2 w związku z art. 216 ust. 5 i art. 220 ust. 1 Konstytucji orzekł, że:

Art. 22 i art. 23 ustawy z dnia 22 grudnia 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej (Dz.U. Nr 291, poz. 1707):

- a) są zgodne z art. 2, art. 64 ust. 1 i 2 w związku z art. 31 ust. 3, art. 88 ust. 1 oraz art. 178 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
- b) nie są niezgodne z art. 88 ust. 2, art. 216 ust. 5, art. 219 ust. 1 i 2, art. 220 ust. 1 oraz art. 221 Konstytucji.

Trybunał uznał, że jednorazowe, incydentalne niepodwyższenie wynagrodzeń sędziów (o 5,26% – tyle wynosi różnica wynagrodzenia w II kwartale roku 2010 i roku 2011), które ... - nie jest równoznaczne z ich obniżeniem w drodze regulacji normatywnej (dopuszczalnym dopiero po przekroczeniu konstytucyjnego limitu zadłużenia) stanowi, oczywiście, pogorszenie warunków ich wynagradzania (ponieważ odbija się negatywnie na ich wysokości w następnych latach, a także przekłada się na uposażenie sędziów w stanie spoczynku). Nie zmienia ono jednak samego mechanizmu kształtowania wynagrodzeń sędziowskich i nie sprawia, że z powodu „zamrożenia” wynagrodzenia te przestały od 1 stycznia 2012 r. odpowiadać godności urzędu i zakresowi obowiązków sędziów. Wstrzymanie ich podwyższenia uznał za zbliżone w skutkach do zaniechania waloryzacji czy też indeksacji wynagrodzeń w sferze budżetowej w ogóle, a także innych świadczeń, w szczególności emerytur i rent.

²⁶ Wyrok TK z dnia 12 grudnia 2012 r., sygn. akt K 1/12 - sentencja została ogłoszona dnia 28 grudnia 2012 r. w Dz.U. z 2012 r. poz. 1510.

Trybunał stwierdził, że zagrożenie drastycznym pogorszeniem stanu finansów publicznych (ocenianym przez pryzmat przekroczenia II progu ostrożnościowego), pozwalało ustawodawcy w sposób incydentalny „zamrozić” wynagrodzenia sędziów. Minimalny standard określony w art. 178 ust. 2 Konstytucji nie został naruszony, ponieważ wynagrodzenia te nadal pozostają znacząco wyższe od średniej wynagrodzeń w skali państwa, a przy tym, co podkreślił, przez ostatnie lata systematycznie wzrastały, podczas gdy wynagrodzenia ogółu pracowników sfery budżetowej oraz uposażenia posłów i senatorów są od dawna (i nadal pozostaną) „zamrożone”.

Potwierdził, że ustawodawca nie powinien nagle wycofywać się z ustalonych reguł postępowania, dotyczących sposobu podwyższania wynagrodzeń sędziowskich, korzystających ze szczególnych konstytucyjnych gwarancji, uznał jednak, że sędziowie – tak jak wszyscy inni obywatele – muszą liczyć się z tym, że sytuacja społeczno-gospodarcza państwa może wymusić zmiany obowiązującego prawa, w tym dotyczącego ich wynagrodzeń. Uznał, że ustawodawca nie wycofał się z ustalonych reguł postępowania, ponieważ sam mechanizm podwyższania sędziowskich wynagrodzeń pozostał niezmienny. Stwierdził, że przyjęta, incydentalna regulacja nie godzi w zasadę zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa.

Trybunał Konstytucyjny uznał zakwestionowaną regulację – polegającą na jednorocznym „zamrożeniu” wynagrodzeń sędziów – za zgodną z Konstytucją, stwierdził jednak, że uznanie konstytucyjności tego rozwiązania wynika z jego incydentalnego charakteru oraz z uwzględnienia trudnej sytuacji finansowej państwa, zagrażającej równowadze budżetowej, stanowiącej wartość konstytucyjną konkurencyjną wobec wartości określonych w art. 178 Konstytucji. Podkreślił przy tym, że art. 178 ust. 2 w związku z art. 1 Konstytucji wyznacza w kwestii wynagrodzeń sędziowskich granice, których ustawodawca przekroczyć nie może, a gdyby je przekroczył, Trybunał Konstytucyjny nie mógłby tego zaakceptować.

❖ Krajowa Rada Sądownictwa w stanowisku z dnia 26 września 2012 r. z rosnącym niepokojem zauważyła, że incydentalne wydarzenia, związane z działalnością sądów, w tym niestosownymi zachowaniami pojedynczych sędziów, sprowokowały nieadekwatne reakcje niektórych polityków i przedstawicieli części mediów, podważające zaufanie do sądów i sprawowanego przez nie wymiaru sprawiedliwości.

Przypomniała, że niezależne sądy i niezawisli sędziowie są podstawą demokratycznego państwa prawa, a nieuzasadnione podważanie autorytetu władzy sądowniczej uderza w podstawy państwa. Bezpieczeństwo państwa, ochrona praw i wolności obywatelskich, zapewnienie sprawnego funkcjonowania społecznej gospodarki rynkowej zależą od niezakłóconego, stabilnego, wolnego od nacisków politycznych działania sądów. Zdaniem Rady, poszukiwanie sensacji tam, gdzie powinna mieć miejsce pogłębiona i spokojna refleksja nad sprawnym i dającym obywatelom poczucie bezpieczeństwa funkcjonowaniem wszystkich organów państwa, może doprowadzić do całkowitego zanegowania pozycji ustrojowej władzy sądowniczej, a strat społecznych z tym związanych nie będzie można naprawić przez wiele lat. Organy władzy publicznej mają obowiązek działania na podstawie i w granicach przepisów prawa, dokonując wszechstronnej jego wykładni, a wszelka jednostronność podejścia w tej kwestii zagraża praworządności.

Krajowa Rada Sądownictwa dostrzegła konieczność jak najpilniejszego podjęcia działań – także legislacyjnych – zmierzających do zmian ustrojowych, których skutkiem powinna

być zmiana zasad sprawowania nadzoru administracyjnego nad sądami i umocnienie niezależności władzy sądowniczej.

❖ Negatywnie Krajowa Rada Sądownictwa opiniowała rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o prokuraturze oraz ustawy o Sądzie Najwyższym (opinia z 14 listopada 2012 r.). Rada przedstawiła pogląd, że wynagrodzenie wypłacane sędziemu w czasie niezdolności do pracy nie ma charakteru zasiłku chorobowego, lecz stanowi jedną z gwarancji ustrojowych statusu sędziego - uposażenie sędziego w czasie choroby jest również wynagrodzeniem sędziowskim. Uznała, że porównywanie, w uzasadnieniu projektu, sędziów do funkcjonariuszy tzw. służb mundurowych jest nieuprawnione ze względu na pozycję ustrojową sądownictwa i sędziów, ale również ze względu na charakter i sposób wykonywania obowiązków przez obie grupy.

❖ Odnosząc się do przedstawionej w piśmie Prezesa Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 18 września 2012 r. kwestii dopuszczalności prowadzenia przez Najwyższą Izbę Kontroli kontroli Sądu w zakresie; „uzyskiwania i przetwarzania przez uprawnione podmioty danych z bilingów, informacji o lokalizacji oraz innych danych, o których mowa w art. 180c i d ustawy Prawo Telekomunikacyjne” Rada zwróciła uwagę na niedopuszczalne, w jej ocenie, próby ingerencji w sferę konstytucyjnie gwarantowanej niezawisłości sędziów i niezależności sądów poprzez prowadzoną przez NIK kontrolę w zakresie orzekania przez sądy nawiązek i świadczeń pieniężnych, kontrolę wykonywania tych środków czy kontrolę działalności sądów rejestrowych. Wskazana w piśmie Prezesa Sądu Okręgowego w Szczecinie kontrola w tym Sądzie zarządzona przez Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie w ocenie Krajowej Rady Sądownictwa jest niedopuszczalna. Wkraczając bowiem w sferę wymiaru sprawiedliwości narusza konstytucyjną zasadę niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Wskazane w upoważnieniu do przeprowadzenia kontroli dane gromadzone są wyłącznie na użytek prowadzonych przez sąd postępowań, stanowiąc część zebranego materiału dowodowego. W sposób oczywisty jedynym ich dysponentem jest zatem sąd kierujący się przy ich wykorzystaniu przepisami właściwych procedur. Rada przypomniała również zajęte przez KRS stanowisko z 19 lipca 2005 r., w którym wyraziła pogląd, że art. 203 Konstytucji stanowiący, że Najwyższa Izba Kontroli kontroluje działalność organów administracji rządowej, Narodowego Banku Polskiego, państwowych osób prawnych i innych państwowych jednostek organizacyjnych z punktu widzenia legalności, gospodarności, celowości i rzetelności, nie daje podstaw NIK do kontroli sądów jako organów wymiaru sprawiedliwości.

❖ Krajowa Rada Sądownictwa wyraziła stanowczy protest przeciwko podjętym czynnościom procesowym przez prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu, który wezwał sędziego w charakterze świadka na okoliczność motywów podjętego rozstrzygnięcia w prowadzonej przez niego sprawie (stanowisko z 4 grudnia 2012 r.). Zdaniem Rady, takie sformułowanie tezy dowodowej w sposób ewidentny naruszyło nie tylko zasadę niezawisłości sędziowskiej, ale także zmierzało do nierespektowania jednej z podstawowych zasad procesu karnego jaką jest tajemnica narady nad wyrokiem. Rada podkreśliła, że sąd przedstawia motywy orzeczenia jedynie w ustnej wypowiedzi po jego publicznym ogłoszeniu oraz w pisemnym uzasadnieniu sporządzonym na wniosek lub z urzędu. Krajowa Rada Sądownictwa zwróciła się

do Prokuratora Generalnego o podjęcie stosownych działań kontrolnych i nadzorczych zmierzających do wyeliminowania takich zdarzeń w przeszłości.

III. Opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących sądownictwa i sędziów.

Obowiązek opiniowania projektów aktów normatywnych jest drugim z najważniejszych zadań Krajowej Rady Sądownictwa określonych w ustawach. Rada została włączona w proces ustawodawczy z uwagi na konstytucyjną funkcję stania na straży niezawisłości sędziów i niezależności sądów - pominięcie zasięgnięcia jej opinii w zakresie aktów normatywnych dotyczących sądownictwa i sędziów powoduje proceduralną niekonstytucyjność ustawy.²⁷

Prawo do opiniowania przez Radę projektowanych rozwiązań istotnych dla władzy sądowniczej dotyczy całego postępowania, od założeń do projektów ustaw, poprzez projekty rozwiązań ustawowych w trakcie prac rządowych nad projektem, do projektu, który w Sejmie inicjuje postępowanie legislacyjne.

We wnioskach i postulatach dotyczących aktualnych problemów i potrzeb wymiaru sprawiedliwości Rada - w związku z częstymi przypadkami przedstawiania jej do zaopiniowania projektów aktów normatywnych dotyczących sądownictwa i sędziów znajdujących się na wstępnym etapie prac legislacyjnych, które w dalszym ich toku ulegały daleko idącym modyfikacjom, a następnie kierowanych do Sejmu bez zasięgnięcia opinii Rady co do ostatecznego ich kształtu - uznała za konieczne ustawowe uregulowanie tej kwestii, gdyż dotychczasowy stan prawny i towarzysząca mu praktyka utrudniają wypełnianie podstawowego zadania nałożonego na nią w art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy z 12 maja 2011 roku. Uznała również, że ustawowej regulacji wymaga też proces konsultacji projektów aktów prawnych dotyczących wymiaru sprawiedliwości przez środowisko sędziowskie.

W dniu 11 stycznia 2012 r. członkowie Prezydium Krajowej Rady Sądownictwa spotkali się z Marszałkiem Sejmu RP Ewą Kopacz, i Marszałkiem Senatu RP Bogdanem Borusewiczem. Tematem rozmów były trudności w wypełnianiu przez KRS swoich konstytucyjnych obowiązków polegających na opiniowaniu wszystkich aktów normatywnych dotyczących sądownictwa i sędziów z tego powodu, że władza wykonawcza przesyłała do opiniowania jedynie założenia lub pierwsze wersje projektów ustaw, natomiast Rada nie otrzymuje ostatecznych ich wersji i nie ma w związku z tym możliwości rzeczywistego ich zaopiniowania. W efekcie prowadzi to do traktowania Krajowej Rady Sądownictwa jako strony konsultacji społecznych, a nie jako konstytucyjnego organu władzy sądowniczej uprawnionego do opiniowania wszystkich aktów normatywnych dotyczących sądownictwa i sędziów.

W 2012 roku Rada zaopiniowała łącznie 214 projektów aktów prawnych. Wyraziła 152 opinie, 42 stanowiska, uchwaliła 6 uchwał i 1 projekt własny, dotyczący założeń ustawy przywracającej instytucję asesora sądowego („Model asesury sądowej według nowych zasad”).

---

²⁷ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 czerwca 1998 r. K 3/98.

❖ W stanowisku z 13 stycznia 2011 r.²⁸, podobnie jak w stanowisku z dnia 10 maja 2006 r. dotyczącym wstępnych projektów ustaw przygotowywanych przez Radę Ministrów, KRS zaaprobowала praktykę konsultowania przedstawianych przez Rząd i Ministra Sprawiedliwości założeń do projektów aktów normatywnych. Uznała jednak, że tego rodzaju konsultacja nie może zastąpić ustawowego obowiązku opiniowania przez Radę projektów aktów normatywnych dotyczących sądownictwa i sędziów, wynikającego z art. 2 ust. 2 pkt 4 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa²⁹.

W wypadku założeń do projektów aktów normatywnych oraz wstępnych projektów tych aktów Krajowa Rada Sądownictwa wypowiada się jedynie w formie stanowisk. Rada po raz kolejny zwróciła uwagę na konieczność przedstawiania jej do zaopiniowania projektów zmian ustawodawczych w wersji ostatecznej, co pozwoli na prawidłowe wywiązanie się KRS z ustawowego obowiązku opiniowania projektowanych aktów normatywnych dotyczących sądownictwa i sędziów, a także pozwoli uniknąć podważenia przez Trybunał Konstytucyjny prawidłowości przebiegu procesu legislacyjnego.³⁰

Wybrane stanowiska i opinie Krajowej Rady Sądownictwa wyrażone w 2012 r. są zamieszczone na stronie internetowej Rady, natomiast w pkt. XII niniejszej informacji został przedstawiony ich wykaz.

1). Stanowiska i opinie Krajowej Rady Sądownictwa do projektów ustaw kodeksowych.

Krajowa Rada Sądownictwa podtrzymała w 2012 roku swoje dotychczasowe stanowisko, dotyczące częstych nowelizacji aktów prawa powszechnie obowiązującego, w tym niedopuszczalnej częstotliwości zmian, jakim poddawane są ustawy rangi kodeksowej uznając, że stanowią one negatywną praktykę godzącą w stabilność systemu prawnego.

Zdaniem Rady zmiany w Kodeksach i ustawach o podobnym do nich znaczeniu powinny być dokonywane łącznie w jednej ustawie nowelizującej, możliwie jak najrzadziej, kiedy jest to niezbędne z uwagi na niemożność usunięcia niepożądanych skutków wadliwej regulacji w inny sposób. Zmiany w kodeksach z uwagi na ich znaczenie dla systemu prawa, powinny być dokonywane wyjątkowo, w wyniku prac odpowiednich komisji kodyfikacyjnych, co Krajowa Rada Sądownictwa podnosiła wielokrotnie. Rada zauważyła, że niektóre propozycje były niezgodne z polskim prawem oraz naruszały obowiązujące konwencje międzynarodowe. Wskazywała także, że od strony redakcyjnej niektóre projekty budziły zastrzeżenia z uwagi na ich nieprzejrzystość (co stanowi naruszenie zasad prawidłowej legislacji) i niezrozumiałość dla przeciętnego obywatela.

❖ Opiniując poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz o zmianie innych ustaw (opinia z 15 października 2012 r.) Krajowa

²⁸ Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 stycznia 2011 r. w przedmiocie opiniowania przez Radę założeń do projektów aktów normatywnych.

²⁹ ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa z dnia 27 lipca 2001 r. tekst jednolity Dz.U. z 2010 r. Nr 11, poz. 67 ze zm.

³⁰ w listopadzie 2010 r. do Sejmu RP przesłano rządowy projekt ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych i niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 3655) bez uprzedniego uzyskania opinii Rady. Wprawdzie 9 września 2009 r. KRS zaopiniowała projekt tej ustawy, ale wersja, w jakiej przekazano ją Sejmowi RP, różniła się istotnie od wersji przedstawionej Radzie.

Rada Sądownictwa stwierdziła, że w przypadku ustaw o podstawowym znaczeniu dla obowiązującego systemu prawnego, w szczególności o tak szerokim zakresie obowiązywania jak Kodeks postępowania administracyjnego, wprowadzanie częstych zmian, bez dokonania odpowiedniej analizy efektów, które przyniosły wcześniejsze, opracowane na podstawie zbliżonych założeń regulacje, destabilizuje ten system. Takie działanie, wbrew założeniom projektodawców, nie przyspieszy ani nie uprości postępowania, spowoduje tylko powstanie dodatkowych problemów związanych z interpretacją wielokrotnie zmienianych przepisów, które będą niepotrzebnie angażowały sądy, a wcześniej prowadziły do trudności w jednolitym i prawidłowym stosowaniu prawa przez organy administracji.

❖ Krajowa Rada Sądownictwa negatywnie zaopiniowała poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (opinia z 9 marca 2012 r.) stwierdzając, że proponowane rozwiązania odbiegały istotnie od dotychczas przyjętego kierunku legislacyjnego. W trakcie ostatnich zmian wprowadzonych do Kodeksu postępowania cywilnego, obowiązujących od 6 stycznia 2012 r., przyjęto rozwiązania mające wzmocnić skuteczność egzekucji z nieruchomości. W tym celu nałożono na komornika prowadzącego egzekucję obowiązek publikowania obwieszczeń o licytacji nieruchomości na stronie internetowej Krajowej Rady Komorniczej. Prowadzenie prac legislacyjnych nad projektem ustawy, która już z założenia wyklucza sens wprowadzonych niedawno rozwiązań, nie znalazło uznania Krajowej Rady Sądownictwa, a ponadto podważało zasadę racjonalności ustawodawcy.

Rada uznała również, że proponowane rozwiązania mogły prowadzić do spowolnienia wzrostu gospodarczego, stwarzając szczególne zagrożenie dla rynku nieruchomości.

❖ Wyrażając w dniu 20 lipca 2012 r. stanowisko w przedmiocie formy pytań prejudycjalnych kierowanych w postępowaniu karnym przez sądy krajowe do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej Krajowa Rada Sądownictwa, mając na uwadze konieczność przestrzegania krajowych regulacji wewnętrznych, w tym prawa do ochrony danych osobowych osób przeciwko którym toczy się postępowanie sądowe, dostrzegła zasadność zawierania w pytaniach prejudycjalnych dodatkowych wniosków o anonimizację danych osobowych oskarżonych. Zastrzeżenie o nieujawnianiu danych personalnych osób, przeciwko którym prowadzone są postępowania karne, nie jest sprzeczne z celem postępowania o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, a jednocześnie pozwala na ochronę tożsamości oskarżonego przewidzianą we właściwych przepisach prawa krajowego.

Łącznie Krajowa Rada Sądownictwa zaopiniowała 15 projektów w zakresie nowelizacji prawa karnego, 6 projektów w zakresie nowelizacji prawa cywilnego i 3 dotyczące nowelizacji postępowania administracyjnego.

2). Stanowiska i opinie Krajowej Rady Sądownictwa do niektórych wybranych projektów innych ustaw.

Krajowa Rada Sądownictwa wyrażała również opinie w przedmiocie innych projektów ustaw jak np.: w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz o zmianie innych ustaw, w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o izbach lekarskich oraz niektórych innych ustaw i w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych Rada opiniowała w 2012 roku 6rotnie w opinii z: 19 kwietnia (w przedmiocie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych), 15 czerwca (w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych), 15 czerwca (w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o spółdzielniach), 19 lipca (w przedmiocie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych), 18 października (w przedmiocie poselskiego projektu ustawy – Prawo spółdzielcze), 18 października (w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych) i 15 listopada (w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych).

❖ W opinii z dnia 9 lutego 2012 roku na temat projektu ustawy o zmianie ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie Krajowa Rada Sądownictwa zaopiniowała go pozytywnie w zakresie, w jakim proponowane zmiany znoszą zasadę obywatelstwa polskiego wobec obywateli Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz Konfederacji Szwajcarskiej, jako warunku powołania na notariusza.

Poddała natomiast krytycznej ocenie planowaną nowelizację art. 76 § 2 ustawy – Prawo o notariacie, która zakłada, że asesorem notarialnym może być osoba, która między innymi odbyła aplikację notarialną co spowoduje, że osoby zwolnione na mocy art. 12 § 2 z odbywania tej aplikacji, nie będą mogły zostać powołane na asesora notarialnego, a w konsekwencji na notariusza.

❖ Opiniując poselski projekt ustawy o podatku dochodowym oraz poselski projekt ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę o podatku dochodowym (opinia z 9 lutego 2012 r.) Krajowa Rada Sądownictwa stwierdziła, że rozpoczęcie prac legislacyjnych nad tego rodzaju regulacją – podstawową dla systemu finansów publicznych – wymaga pogłębionych prac analitycznych, tak jak prace nad nową kodyfikacją.

❖ Senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Krajowa Rada Sądownictwa zaopiniowała - co do zasady - pozytywnie podkreślając jednocześnie, że negatywnie opiniowała projekty zmian art. 32 ustawy i zwracała uwagę na to, że zawarte w nich regulacje są niezgodne z Konstytucją RP. Opinie te nie zostały jednak uwzględnione w toku prac legislacyjnych. W związku z tym Rada stwierdziła, że w pełni zasadną jest propozycja uchylecia art. 32 ust. 3-5 oraz art. 7 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 roku o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

❖ Opiniując projekt ustawy o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (opinia z dnia 20 kwietnia 2012 r.) Rada skoncentrowała się na tych postanowieniach, które odnosiły się do regulacji zawodów prawniczych i w tej części zaopiniowała go negatywnie. Według Rady dokonywanie istotnych zmian w ustawach regulujących zawody prawnicze powinno być dokonane w odrębnych aktach prawnych bądź zbiorczo, ale w ustawie poświęconej tylko tej materii. Krytycznie Rada oceniła zabieg prowadzący do obniżenia poziomu wiedzy wymaganego dla podejmowania czynności w ramach wykonywania tych zawodów. Za przejaw tego uznała m.in. rezygnację z testu jako formuły egzaminacyjnej, uzna-

jąc, że egzaminy zawodowe mają na celu weryfikację nie tylko umiejętności praktycznych, ale również poziomu ogólnej wiedzy z zakresu prawa.

Za pozorną deregulację Krajowa Rada Sądownictwa uznała proponowane zrównanie okresu trwania aplikacji z wymaganym okresem praktyki zawodowej, umożliwiającym przystąpienie do egzaminu zawodowego bez konieczności odbycia aplikacji. Za nieuzasadnioną uznała likwidację wymogu posiadania przez pośrednika w obrocie nieruchomościami stosownego wykształcenia.

❖ Opiniując ponownie, w dniu 7 września 2012 r., projekt kolejnej wersji ustawy o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów Rada podtrzymała swoje stanowisko wyrażone w opinii z dnia 20 kwietnia 2012 r.) i ponownie krytycznie oceniła zamiar projektodawcy poszerzenia dostępu do zawodu adwokata, radcy prawnego czy notariusza poprzez obniżenie wymagań stawianych osobom zainteresowanym wykonywaniem tych prawniczych profesji.

Z aprobatą Rada przyjęła ostatecznie proponowany trzyletni okres aplikacji adwokackiej i radcowskiej, zamiast pierwotnie zgłoszonego w projekcie okresu dwuletniego i uznała, że jest on wystarczający, aby odpowiednio ukształtować umiejętności zawodowe aplikanta pretendującego do wykonywania wymienionych prawniczych zawodów zaufania publicznego.

❖ W opinii z dnia 19 kwietnia 2012 r. w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne Krajowa Rada Sądownictwa co do zasady poparła skrócenie okresu retencji danych, jednakże zwróciła uwagę, że zmiana ta może mieć negatywny wpływ na prawidłowy przebieg wielu postępowań karnych, bowiem spowoduje potencjalne zagrożenie dla pozyskania niezbędnych danych do weryfikacji materiału dowodowego zgromadzonego w postępowaniu przygotowawczym.

Przyznanie inicjatywy do przedłużenia okresu przechowywania danych jedynie prokuratorowi Rada uznała za sprzeczne z podstawowymi zasadami procesu karnego. Dane teleinformatyczne mogą bowiem równie dobrze służyć pozyskiwaniu wiedzy wykluczającej sprawstwo konkretnych osób, a tym samym również obrońca i sami oskarżeni mają interes prawny w występowaniu o przedłużenie okresu retencji danych w konkretnych sprawach.

Jednocześnie uznała za niezbędne wprowadzenie kontroli sądowej nad udostępnianiem organom ścigania danych zarówno na etapie postępowania przygotowawczego, jak i w ramach czynności operacyjno-rozpoznawczych prowadzonych w celu zapobiegania lub wykrywania przestępstw. W ocenie Rady jest to bezwzględnie konieczne z uwagi na ich podstawowe znaczenie dla zachowania Konstytucyjnych zasad wyrażonych w art. 47 i art. 31 ust. 3, tj. zasady ochrony prawnej życia prywatnego oraz zasady proporcjonalności stosowanych przez Państwo środków.

❖ Opiniując rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne oraz niektórych innych ustaw (opinia z 7 września 2012 r.) Krajowa Rada Sądownictwa stwierdziła, że przewiduje on rozszerzenie kognicji Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o rozpatrywanie odwołań od decyzji w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących dokładności i niezawodności lokalizacji zakończenia sieci dla ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej, a także harmonogramu dostosowania sieci do określonych w decyzji wymagań w zakresie dokładności i niezawodności lokalizacji zakończenia sieci. Jed-

nocześnie wskazała, że projektodawca w tym zakresie zaniechał przeprowadzenia szerszych analiz związanych z oceną zarówno obecnych rozmiarów wpływu spraw do wskazanego wyżej sądu, jak i prognoz co do jego zwiększenia w zestawieniu z koniecznymi wydatkami celem zapewnienia odpowiedniej ilości etatów sędziowskich, personelu pomocniczego oraz poziomu infrastruktury, a tym samym nie wykonał obowiązku wynikającego z art. 118 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

❖ Krajowa Rada Sądownictwa w stanowisku z dnia 27 września 2012 r. krytycznie oceniła zamiar Ministra Sprawiedliwości dotyczący likwidacji możliwości uiszczania opłat sądowych w formie znaków opłaty sądowej. Uznała, że likwidacja znaków opłaty sądowej i zastąpienie ich elektronicznym sposobem uiszczania opłat za pośrednictwem Platformy Elektronicznych Płatności utrudni, a nie ułatwi, pracę sądów powszechnych, przedłuży czas czynności sądowych związanych z brakami fiskalnymi pism procesowych oraz ograniczy prawo obywateli do sądu, zwłaszcza osób występujących bez profesjonalnego pełnomocnika, które nie mają swobodnego dostępu do Internetu. Uiszczanie opłat sądowych w formie znaków opłaty sądowej jest, zdaniem Rady, najbardziej uniwersalnym, dogodnym dla stron i ich profesjonalnych pełnomocników, akceptowanym powszechnie przez sądy sposobem uiszczania opłat.

❖ Krajowa Rada Sądownictwa negatywnie zaopiniowała projekt ustawy o zmianie ustawy o prokuraturze oraz niektórych innych ustaw uznając, że proponowanie tak daleko idących zmian po zaledwie dwóch latach od gruntownej reformy prokuratury jest przedwczesne. Dotyczyły one likwidacji prokuratury wojskowej i przejścia prokuratorów wojskowych do służby cywilnej, przyjęcia nowego modelu nadzoru nad pracą prokuratury, wprowadzenia wytycznych władzy wykonawczej dla bieżącej pracy prokuratury. Wymagało to, zdaniem Rady, opracowania kompleksowej, nowej od podstaw, ustawy o prokuraturze. Doraźne, pospieszne wprowadzanie zmian w istotny sposób zmieniających dotychczasowe funkcjonowanie prokuratury, nie służy stabilności działania prokuratury i może negatywnie wpłynąć na jej skuteczność.

Sprzeciw Rady budził wprowadzony art. 3a, w którym zakłada się coroczne wydawanie przez Radę Ministrów zasadniczych kierunków polityki karnej określających między innymi bieżące problemy ścigania przestępstw oraz przepisy prawa, których stosowanie uznaje za szczególnie istotne dla realizowanej polityki karnej.

❖ Przedstawione Krajowej Radzie Sądownictwa projekty ustaw Prawo o prokuraturze oraz Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o prokuraturze zawierały obszary regulacyjne, które bądź to ze względów ustrojowych, bądź też z powodów czysto pragmatycznych, budziły zasadnicze zastrzeżenia Rady (opinia z 15 listopada 2012 r.) i z tego względu wyraziła uwagi krytyczne do projektów.

Na czoło zagadnień kontrowersyjnych wysunęła się koncepcja ustalania przez organ wykonawczy, jakim jest Rada Ministrów, zasad polityki karnej. Rodziła ona bowiem niedobre skojarzenia z poprzednim, niedemokratycznym systemem, a także odbiegała od nowoczesnego definiowania polityki karnej, jako praktyki poddanej wyłącznie ustawowej regulacji, a nie zabiegom moderującym systemem stosowania prawa.

❖ Kolejny negatywnie zaopiniowany projekt – to poselski projekt ustawy o prokuraturze (opinia z 15 listopada 2012 r.). Proponowaną likwidację rozdziału funkcji Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego Rada uznała za przedwczesną, ponieważ aktualny model struktury prokuratury obowiązuje zbyt krótko, aby można było dokonać odpowiedniej oceny.

❖ W opinii z dnia 15 listopada 2012 r. Krajowa Rada Sądownictwa podkreśliła, że stosownie do art. 51 ust. 2 Konstytucji RP władze publiczne nie mogą pozyskiwać, gromadzić i udostępniać innych informacji o obywatelach niż niezbędne w demokratycznym państwie prawnym. Ograniczenie tego zakazu jest dopuszczalne tylko w warunkach poszanowania zasady proporcjonalności.

Z tego też powodu zaopiniowała negatywnie poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o kontroli skarbowej oraz niektórych innych ustaw. Ponadto Rada wskazała, że projekt cechuje mała przejrzystość niektórych rozwiązań, rażące niedostatki i oczywiste braki.

3). Stanowiska i opinie Krajowej Rady Sądownictwa do projektów rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości.

❖ W przedmiocie projektu rozporządzenia w sprawie skarg i wniosków dotyczących działalności sądów powszechnych (opinia z 8 marca 2012 r.) Rada wskazała, że przewidziany w projekcie obowiązek informacyjny powstanie tylko w sytuacji, w której skarga (wniosek) będzie wynikała z przesłanego przez redakcję artykułu lub innej opublikowanej wiadomości. W ocenie Krajowej Rady Sądownictwa, tego rodzaju rozwiązania naruszają zasadę równego traktowania obywateli, stwarzając uprzywilejowaną pozycję dla redakcji. Ponadto, brak informacji o sposobie załatwienia sprawy nie zapewnia przejrzystości postępowania i prowadzi do osłabienia zaufania obywateli do organów wymiaru sprawiedliwości. Proponowane rozwiązania Rada uznała za niespójne z przepisami Rozdziału 5a ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, w którym przewidziano m. in. obowiązek zawiadomienia skarżącego (wnioskodawcy) o przekazaniu skargi (wniosku) do organu właściwego, dołączeniu skargi (wniosku) do akt sprawy, celem jej rozpoznania w toku instancji, a także obowiązek informowania skarżącego o sposobie załatwienia sprawy przez rzecznika dyscyplinarnego, gdy jest on organem właściwym.

❖ Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie nadzoru administracyjnego nad działalnością administracyjną sądów powszechnych Krajowa Rada Sądownictwa zaopiniowała negatywnie (opinia z 8 marca 2012 r.). Poważne wątpliwości Rady budziło nadmierne, nieznajdujące racjonalnego uzasadnienia sformalizowanie procesu wizytacji i lustracji, przejawiające się w najbardziej jaskrawej postaci w formie tabelarycznego ujęcia protokołu wizytacji, lustracji i informacji rocznej o działalności sądów. Istotne wątpliwości wywoływała również próba uregulowania w rozporządzeniu kontroli działalności sekretariatów wydziałów, których pracownicy, zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, nie podlegają prezesowi sądu.

❖ Opiniując kolejny projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie nadzoru nad działalnością administracyjną sądów powszechnych (opinia z dnia 15 czerwca 2012 r.) Rada dostrzegła poprawę treści obecnej wersji projektu, jednakże w związku z niewy-

eliminowaniem z niego części istotnych uchybień podtrzymała krytyczną ocenę projektu. Krajowa Rada Sądownictwa stwierdziła, że przedstawione do zaopiniowania rozporządzenie stanowi jedno z najważniejszych rozporządzeń wykonawczych wynikających z nowelizacji ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych, która weszła w życie 28 marca 2012 r. i w związku z tym powinno ono dotyczyć przede wszystkim tych zagadnień, które wchodzą w zakres przedmiotowy nadzoru administracyjnego, zgodnie z jego definicją ujętą w ustawie. Zwróciła również uwagę, że projekt tak ważnego rozporządzenia wykonawczego został przedstawiony kilka miesięcy po wejściu w życie nowych przepisów o nadzorze, chociaż projekty rozporządzeń wykonawczych powinny towarzyszyć projektowi ustawy.

Rada przedstawiając szczegółowe uwagi do projektu stwierdziła, że nadzór administracyjny nie może być nadmiernie sformalizowany. Powinien być maksymalnie uproszczony i na tyle elastyczny, aby pozwalał prezesowi podejmować skuteczne działania adekwatne do sytuacji w podległym mu sądzie.

❖ Kolejną wersję projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie nadzoru nad działalnością administracyjną sądów powszechnych Rada zaopiniowała negatywnie (opinia z 5 grudnia 2012 r.) konsekwentnie krytycznie oceniając zawarte w projekcie propozycje rozwiązań normatywnych, wobec których za w pełni aktualne uznała uwagi w opiniach z dnia 27 września 2012 r. i 15 czerwca 2012 r.

❖ Co do zasady Krajowa Rada Sądownictwa pozytywnie zaopiniowała projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie oceny kwalifikacji kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie (opinie z 7 września 2012 r. i 8 marca 2012 r.) przedstawiając swoje zastrzeżenia do części proponowanych w nim rozwiązań. Rada zaproponowała, aby w opisie wyników pracy kandydata podawać dane przedstawiające wielkość referatu, ruch spraw i obciążenie pracą wedle stanu na dzień zgłoszenia kandydatury. Zdaniem Rady istotnym kryterium dla oceny jakości pracy sędziego nie może stanowić wskaźnik zaskarżalności orzeczeń (§ 5 pkt 1 lit. f). Są bowiem wydziały (piony orzecznicze), w których zaskarżalność orzeczeń jest większa (np. pion gospodarczy) lub mniejsza (np. pion rodzinny), co nie oznacza, że sędzia, którego orzeczenia są zaskarżane częściej, pracuje gorzej od sędziego, którego orzeczenia są zaskarżane rzadko albo wyjątkowo. Zupełnie znikoma jest zaskarżalność orzeczeń (wpisów) w księgach wieczystych i w wydziałach Krajowego Rejestru Sądowego.

❖ Opiniując projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie zniesienia niektórych sądów rejonowych, utworzenia sądów apelacyjnych, sądów okręgowych i sądów rejonowych oraz ustalenia ich siedzib i obszarów właściwości (opinia z 9 marca 2012 roku) Rada stwierdziła, że niejasny był powód likwidacji ponad 1/3 z obecnie funkcjonujących sądów rejonowych, które w zdecydowanej większości osiągały bardzo dobre wyniki w zakresie sprawności toczących się w nich postępowań, były najlepiej zorganizowane i zarządzane, a nadzór nad ich działalnością administracyjną sprawowany przez prezesów był dużo bardziej efektywny niż w sądach, w których orzeka kilkudziesięciu sędziów. Krajowa Rada Sądownictwa uznała, że wbrew deklaracji zawartej w uzasadnieniu projektu, zgodnie z którą prowadzona przez Ministra Sprawiedliwości polityka miała służyć doprowadzeniu stanu sądownictwa powszechnego, w tym jego struktury organizacyjnej, do stanu porównywalnego ze standardami sądownictwa powszechnego w wiodących państwach Unii Europejskiej oraz do sprostanania przez to sądownictwo wymogom Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Czło-

wieka i Podstawowych Wolności - w uzasadnieniu projektodawca nie wyjaśnił przekonująco rzeczywistych przyczyn zniesienia tak dużej liczby sądów rejonowych ani nie wskazał istotnego społecznie celu, dla którego zamierza to uczynić, co wskazywało, że jest nim idea doprowadzenia do sytuacji, w której wszystkie sądy tego samego szczebla staną się mniej więcej równe, bez zwracania uwagi na jakiegokolwiek różnice i uwarunkowania wynikające ze specyfiki niektórych regionów kraju, w tym dysproporcje w zakresie gęstości zaludnienia, wysokości dochodów ludności i odległości dzielących miejsca zamieszkania stron od siedzib sądów.

W ocenie Krajowej Rady Sądownictwa propozycje takich zmian dowodziły niezgodności nowego brzmienia art. 20 ustawy z dnia 27 lipca 2011 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych z art. 176 ust. 2 w zw. z art. 180 ust. 1, 2 i 5 Konstytucji RP, a także z art. 6 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzonej w Rzymie 4 listopada 1950 roku, zmienionej Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284, ze zm.). Z art. 176 ust. 2 Konstytucji wynika bowiem, że ustroj i właściwość sądów – miejscowa, rzeczowa i instancyjna – z woli ustrojodawcy stanowią materię ustawową, co oznacza, że decyzje w sprawie tworzenia i znoszenia sądów powinien podejmować ustawodawca, a nie przekazywać tych zagadnień do uregulowania w drodze aktu wykonawczego Ministra Sprawiedliwości. Zastrzeżenie w Konstytucji, że zagadnienia związane z właściwością sądów stanowią materię ustawową jest jedną z gwarancji niezawisłości sędziów, bowiem dokonywanie zmian ustroju sądów lub granic okręgów sądowych stanowi podstawę do przenoszenia sędziego do innego sądu lub w stan spoczynku. W konsekwencji organ władzy wykonawczej może w drodze rozporządzenia ingerować w zasady nieusuwalności i nieprzenoszalności sędziego. Z kolei z art. 6 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności wynika prawo każdej osoby do rozpatrzenia jej sprawy przez sąd ustanowiony ustawą, a nie aktem wykonawczym Ministra Sprawiedliwości. W wyroku z dnia 8 czerwca 2010 roku³¹ Sąd Najwyższy stwierdził, że „Miejscem sprawowania funkcji orzeczniczych przez sędziego jest to, które wskazano w akcie powołania go do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego. Doniosłość ustrojowa tej regulacji, określającej jedną z priorytetowych zasad funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, jest oczywista. Tak w odniesieniu do zakresu uprawnień sędziego, skoro w myśl zasady zakazu przenoszenia sędziów, wskazanej art. 180 ust. 2 Konstytucji RP i urzeczywistnionej w art. 75 p.u.s.p., stanowi jedną z gwarancji ich niezawisłości, jak też wobec obywateli, którym zabezpiecza prawo rozstrzygania ich spraw nie przez dowolnych sędziów, ale tylko przez ustawowo powołanych do orzekania we właściwym do rozpoznania tych spraw sądzie”. Zdaniem Krajowej Rady Sądownictwa, przewidziane w rozporządzeniu faktyczne przenoszenie sędziów pomiędzy oddalonymi terytorialnie jednostkami stanowi przykład zastosowania klauzuli „obejścia prawa”.

❖ W opinii z dnia 20 kwietnia 2012 r. w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (w zakresie protokołu elektronicznego) Rada w całości podtrzymała opinię z 29 lipca 2010 r.

³¹ Wyrok Sądu Najwyższego z 8 czerwca 2010 r. sygn. III KK 419/09 – OSN w SK 2010/1/1165

W zakresie przedstawionych zmian Krajowa Rada Sądownictwa zwróciła uwagę m.in. na to, że

- projekt zawiera przepis wymagający połączenia biura obsługi interesantów z czytelnią, a mimo to projektodawca nie odniósł się do problemów lokalowych sądów uniemożliwiających taki sposób lokalizacji czytelnii bez poczynienia stosownych inwestycji;
- konkretyzowanie obowiązków osób wezwanych do sądu wymaga stosownego umocowania rangi ustawowej;
- określony w przepisach (§ 86) sposób sporządzania protokołu nie powinien wykraczać poza jasną regulację kodeksową w tym zakresie (art. 157 § 1¹ kpc) ani też jej powtarzać;
- negatywnie oceniła Rada przewidzianą w § 90a możliwość szerokiego dostępu osób, których tożsamość nie byłaby wystarczająco wiarygodnie weryfikowana; ponadto stwierdziła, że projektowana wysoce nieprecyzyjna regulacja nakłada w ust. 3 i 4 obowiązki na podmioty tam wskazane – bez oparcia w delegacji ustawowej; dodatkowo stworzona możliwość potencjalnego dostępu do systemu osób faktycznie nieuprawnionych do jakiegokolwiek dostępu do informacji nie będzie sprzyjać odporności funkcjonujących w sądach systemów informatycznych na działalność cyberprzestępczą; § 98a nie przewidywał dostatecznych mechanizmów weryfikacji tożsamości osób mających mieć dostęp m.in. do systemu teleinformatycznego obejmującego akta spraw – albowiem odpowiednie stosowanie przepisów dotyczących postępowania upominawczego nie wystarcza (brak opłaty sądowej – por. § 2a rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu uiszczania opłat sądowych w sprawach cywilnych);

Przedstawiając opinie w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie - Regulamin urzędowania sądów powszechnych, w dniach 19 lipca 2012 r. i 7 września 2012 r. Rada podtrzymała swoją opinię z dnia 20 kwietnia 2012 r. w zakresie w jakim postulaty Rady w niej zgłoszone nie zostały uwzględnione w pracach nad projektem.

❖ Negatywną opinię wyraziła Krajowa Rada Sądownictwa do projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie czynności asystentów sędziów (opinia z 18 kwietnia 2012 r.) uważając za niewłaściwe odejście od zasady wyrażonej w § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie szczegółowego zakresu i sposobu wykonywania czynności przez asystentów sędziów z dnia 5 listopada 2002 r. i przydzielanie asystentów sędziów do konkretnego wydziału sądu przez prezesa sądu, zamiast konkretnym sędziom. Stanowi to, zdaniem Rady, odejście od dotychczasowego modelu, jakim było powiązanie asystenta z osobą sędziego, prowadzące do wzmocnienia współpracy na linii sędzia-asystent i nie gwarantuje odpowiedniego wsparcia kadrowego sędziów, w stosunku do których, często w obecnym stanie prawnym, nie wypełniano normy § 2 rozporządzenia z dnia 5 listopada 2002 r. Natomiast zlecanie asystentom sędziów czynności należących do obowiązków pracowników sekretariatów sądowych może doprowadzić do uszczuplenia liczby asystentów wykonujących czynności wprost wspierające orzekanie i tym samym wypaczyć instytucję asystenta sędziego. Przeniesienie ciężaru obowiązku zapewnienia właściwej obsługi sekretariatów sądów na sędziów lub przewodniczących wydziałów zlecających te czynności asystentom sędziów Rada uznała za posunięcie wykraczające poza funkcję, jaką powinien pełnić asystent sędziego.

❖ Krajowa Rada Sądownictwa, po zapoznaniu się z projektem rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie oceny pracy i opracowania indywidualnego planu rozwoju sędziego w opinii z 5 grudnia 2012 r. zaznaczyła, że zarówno wszystkie kryteria oceny pracy sędziego jak i definicja indywidualnego planu rozwoju zawodowego sędziego powinny się znaleźć w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Procedura oceny pracy sędziego, zdaniem Rady, powinna zapewniać pełniejszy udział w niej sędziego poddawanego ocenie. Przed zgłoszeniem uwag, o których mowa w art. 106c § 3 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, sędzia, którego pracę ma ocenić prezes sądu, powinien mieć możliwość złożenia stosownych oświadczeń lub wyjaśnień, a prezes sądu powinien spotkać się osobiście z ocenianym sędzią, żeby wymienić z nim uwagi i propozycje co do indywidualnego planu rozwoju. Za celowością takiego rozwiązania przemawiają przyjęte w demokratycznym państwie prawnym zasady procedowania. Nie powinno mieć miejsca dokonywanie doniosłych dla wymiaru sprawiedliwości i osobiście dla sędziego ocen jego pracy bez zapewnienia ocenianej osobie odpowiednich gwarancji możliwości kwestionowania na przykład planu indywidualnego rozwoju.

Projektowana procedura, według Rady, prowadzi do pomijania sędziego w procesie oceny i ustalania planu indywidualnego rozwoju.

Krajowa Rada Sądownictwa negatywnie zaopiniowała m.in. projekty rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości

- w sprawie dokumentów stanowiących podstawę oceny kwalifikacji asystenta sędziego kandydującego na wolne stanowisko sędziowskie,
- w sprawie nadzoru administracyjnego nad działalnością administracyjną sądów powszechnych – 4 projekty,
- w sprawie czynności asystentów sędziów,
- wynagrodzenia zasadniczego asystentów sędziów,
- w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie wysokości wynagrodzenia patronów koordynatorów oraz patronów poszczególnych praktyk i staży,
- w sprawie przekazania niektórym sądom okręgowym i sądom rejonowym rozpoznawania spraw gospodarczych z obszarów właściwości innych sądów okręgowych i sądów rejonowych;
- w sprawie przekazania niektórym sądom rejonowym prowadzenia ksiąg wieczystych z obszarów właściwości innych sądów rejonowych;
- w sprawie określenia sądów rejonowych prowadzących księgi wieczyste oraz obszarów ich właściwości;
- w sprawie przekazania rozpoznawania spraw zgodności z prawdą oświadczeń lustracyjnych;
- w sprawie przekazania rozpoznawania spraw w elektronicznym postępowaniu upominawczym;
- w sprawie przekazania niektórym sądom rejonowym rozpoznawania spraw z zakresu prawa pracy lub ubezpieczeń społecznych z obszarów właściwości innych sądów rejonowych;

- w sprawie przekazania niektórym sądom rejonowym rozpoznawania spraw należących do właściwości wydziałów rodzinnych i nieletnich z obszarów właściwości innych sądów rejonowych.

4). Stanowiska i opinie Krajowej Rady Sądownictwa do projektów planów finansowych dla sądów powszechnych

Krajowa Rada Sądownictwa na podstawie art. 178 § 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz.1070 ze zm.) oraz art. 4 § 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz.U. z 2007 r., Nr 226, poz. 1676 ze zm.) przedstawiła Ministrowi Sprawiedliwości oraz Ministrowi Obrony Narodowej opinię o opracowanym projekcie planu dochodów i wydatków sądów powszechnych i wojskowych na 2013 rok³².

- Rada stwierdziła, że przedstawione projekty planów finansowych sądów powszechnych i sądów wojskowych zostały skonstruowane z uwzględnieniem konieczności racjonalizacji wydatków w dobie kryzysu finansowego. Krajowa Rada Sądownictwa zaakceptowała je co do zasady, zaznaczając jednak, że wysokość przewidzianych środków nie pozwala, w przekonaniu Rady, na znaczące likwidowanie zaległości niezłatwionych dotychczas spraw.
- Za poważne i niedopuszczalne uchybienie przedstawionych planów Rada uznała nieuwzględnienie regulacji wynagrodzeń sędziowskich w rozumieniu art. 91 § 1c usp.
- Zaniepokojenie Krajowej Rady Sądownictwa budziła sytuacja finansowa urzędników, asystentów i pracowników obsługi. Pomędzy poszczególnymi apelacjami występują znaczące rozbieżności w wysokości wynagrodzeń w tych grupach zawodowych. Od wielu lat następowało realne obniżanie wynagrodzeń pomimo zwiększonego zakresu zadań wypełnianych przez urzędników sądowych i zwiększenia wymogów w zakresie kwalifikacji zawodowych.
- Krajowa Rada Sądownictwa zaapelowała o rozwiązanie palącej kwestii wynagrodzeń asystentów. Możliwość urealnienia ich wynagrodzeń zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z 11 kwietnia 2012 r. w sprawie wynagrodzenia zasadniczego asystentów sędziów, pozostaje pustą deklaracją wobec niezabezpieczenia na ten cel odpowiednich środków finansowych.
- Zapowiedziane przez Ministra Sprawiedliwości znaczące zwiększenie zatrudnienia sędziów, asystentów i urzędników w okręgu apelacji Sądu Apelacyjnego w Warszawie nie znalazło żadnego odzwierciedlenia w planie finansowym (tak w zakresie wydatków osobowych jak i wydatków rzeczowych).
- Niezrozumiałe i nieakceptowalne, w przekonaniu Krajowej Rady Sądownictwa, było utrzymanie przy projektach nowych budynków wymiaru sprawiedliwości zakazów ich

³² **Uchwała KRS Nr 197/2012** z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie wniosku do Ministra Sprawiedliwości oraz do Ministra Obrony Narodowej o opracowanie projektu planu dochodów i wydatków sądów powszechnych i sądów wojskowych.

klimatyzowania i poważnych ograniczeń w zakresie budowy parkingów. Te ograniczenia bardzo negatywnie wpływają na warunki i wydajność pracy i ograniczają dostępność do sądów, w konsekwencji wydłużają tok rozpoznawania spraw. Zaniepokojenie budziło także nieuwzględnienie w planach wydatków kosztów związanych ze znaczącym rozbudowaniem w skali całego kraju struktury informatycznej.

IV. Sprawy z zakresu etyki zawodowej oraz spraw dyscyplinarnych.

Krajowa Rada Sądownictwa, zgodnie z ustawową kompetencją do wnoszenia odwołań od wyroków sądów apelacyjnych – sądów dyscyplinarnych (art. 121 § 1 usp), oceniała wyroki tych sądów pod kątem celowości ich zaskarżenia i podejmowała stosowne decyzje po rozpatrzeniu przedstawionych propozycji przez Komisję ds. Odpowiedzialności Dyscyplinarnej Sędziów.

W 2012 r. do Krajowej Rady Sądownictwa wpłynęły sprawy dyscyplinarne dotyczące 101 sędziów, które zostały przedstawione Krajowej Radzie Sądownictwa na posiedzeniach plenarnych. Wśród nich było 49 nieprawomocnych wyroków sądów dyscyplinarnych.

Rada podjęła:

- 9 uchwał o wniesieniu odwołań od wyroków sądów apelacyjnych - sądów dyscyplinarnych na niekorzyść obwinionych sędziów,
- 3 uchwały o wystąpieniu do Rzecznika Dyscyplinarnego (zastępcy Rzecznika) z żądaniem podjęcia czynności dyscyplinarnych w stosunku do sędziów w związku z uprawdopodobnieniem popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 107 § 1 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych,
- 1 uchwałę o niewystępowaniu do Rzecznika Dyscyplinarnego z wnioskiem o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego z uwagi na brak przesłanek z art. 107 § 1 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych,
- 1 uchwałę w przedmiocie odmowy wystąpienia o wznowienie postępowania dyscyplinarnego zakończonego wyrokiem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego z 11 września 2001 r.

Na skutek odwołań wniesionych przez KRS Sąd Najwyższy 2-krotnie utrzymał w mocy wyrok sądu I instancji, jeden zaskarżony wyrok uchylił i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania, zaś w 6 orzeczeniach uwzględnił wnioski Rady o zmianę zaskarżonego wyroku i orzekł wobec obwinionych surowsze kary.

Uchwały Rady w przedmiocie żądania podjęcia czynności dyscyplinarnych w stosunku do sędziów wiązały się z następującymi zdarzeniami:

Uchwałą z dnia 18 września 2012 r. Prezydium Krajowej Rady Sądownictwa, na podstawie art. 16 ust. 4 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, postanowiło zwrócić się do Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych z żądaniem podjęcia czynności dyscyplinarnych wobec prezesa Sądu Okręgowego w Gdańsku w związku z prawdopodobieństwem popełnienia przez niego przewinienia dyscyplinarnego w postaci uchybienia godności sprawowanego urzędu. Uchybienie to polegało na tym, że w dniu 6 wrze-

śnia 2012 r., wbrew postanowieniom art. 82 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz §§ 4,5 ust.2, 9 ust. 2, 10, 14 ust. 1 i 17 ust. 1 Zbioru Zasad Etyki Zawodowej Sędziów, w rozmowie telefonicznej z osobą, która przedstawiła się jako asystent Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów omawiał kwestie związane z toczącym się postępowaniem w przedmiocie zażalenia na postanowienie o tymczasowym aresztowaniu prezesa Amber Gold, co wywołało wątpliwości do co bezstronnego wykonywania obowiązków przez niego, a także przez innych sędziów orzekających w Sądzie Okręgowym w Gdańsku i osłabiło zaufanie do niezawisłości sędziowskiej.

Prezydium wydało także oświadczenie wyrażające dezaprobatę wobec postawy sędziego za dopuszczenie do tych wątków rozmowy, które mogły wywołać wrażenie wpływania na niezawisłość sędziowską, stwierdzające jednocześnie, że głosy, pojawiające się przy okazji tego incydentalnego zachowania, zmierzające do generalnie negatywnych ocen całego środowiska sędziowskiego i wymiaru sprawiedliwości są bezpodstawne i krzywdzące.

W uchwale³³ z dnia 26 września 2012 r. Krajowa Rada Sądownictwa, na podstawie art. 27 § 2 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, kierując się dobrem wymiaru sprawiedliwości, pozytywnie zaopiniowała zamiar odwołania przez Ministra Sprawiedliwości prezesa Sądu Okręgowego w Gdańsku.

W uchwale³⁴ z dnia 5 grudnia 2012 r. Krajowa Rada Sądownictwa postanowiła wystąpić do Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego dla okręgu Sądu Okręgowego w Rzeszowie z żądaniem podjęcia czynności dyscyplinarnych w stosunku do sędziego jednego z sądów rejonowych w związku ze złożeniem przez niego niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego w okresie od 20 listopada 1998 r. do 7 grudnia 1998 r. W grudniu 2012 r. do Krajowej Rady Sądownictwa wpłynęło oświadczenie lustracyjne wspomnianego sędziego wraz z dodatkowymi wyjaśnieniami o treści przeciwnej w stosunku do treści oświadczenia złożonego w trybie ustawy z dnia 11 kwietnia 1997 r. Ponieważ przepisów o przedawnieniu w postępowaniu dyscyplinarnym, w związku z ujawnieniem informacji o współpracy z organami bezpieczeństwa, nie stosuje się - wystąpienie do zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego dla okręgu Sądu Okręgowego w Rzeszowie z żądaniem podjęcia czynności dyscyplinarnych w stosunku do sędziego Rada uznała za konieczne i uzasadnione.

V. Rozpatrywanie skarg i wniosków.

Analizy skarg i wniosków wpływających do Rady od osób indywidualnych dokonywały komisje stałe Krajowej Rady Sądownictwa: **Komisja ds. Skarg i Wniosków, Komisja ds. Wizytacji i Lustracji, Komisja ds. Etyki Zawodowej Sędziów i Komisja ds. Odpowiedzialności Dyscyplinarnej Sędziów.**

W postępowaniu skargowym właściwa komisja zapoznaje się także z wyjaśnieniami prezesów, sędziów, wzywa również niekiedy inne osoby. Jeżeli zebrany w sprawie materiał nie potwierdza stawianych sędziemu zarzutów, składający skargę jest o tym informowany.

³³ Uchwała KRS Nr 368/2012 z dnia 26 września 2012 r.

³⁴ Uchwała KRS nr 473/2012 z dnia 5 grudnia 2012 r.

Jeżeli zarzuty się potwierdzają, skarga wraz z zebrany materiał jest przekazywana właściwemu zastępcy rzecznika dyscyplinarnego celem przeprowadzenia czynności dyscyplinarnych.

W 2012 roku do Krajowej Rady Sądownictwa wpłynęły 2430 skargi i wnioski od 880 osób oraz 23 skargi anonimowe.

- 187 - spraw rozpoznała Komisja ds. Odpowiedzialności Dyscyplinarnej Sędziów,
- 35 - spraw rozpoznała Komisja ds. Wizytacji i Lustracji,
- 115 - spraw rozpoznała Komisja ds. Etyki Zawodowej Sędziów,
- 167 - spraw Komisja ds. Skarg i Wniosków.

Do Komisji ds. Wizytacji i Lustracji kierowane były skargi lub wnioski o przeprowadzenie lustracji lub wizytacji pracy sędziego lub sądu w związku z podejmowanymi czynnościami lub zaniechaniem ich podejmowania. W 21 sprawach Rada, na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, postanowiła odmówić przeprowadzenia lustracji pracy sędziów lub sądów nie znajdując ku temu podstaw. W jednym wypadku Krajowa Rada Sądownictwa podjęła uchwałę o odroczeniu rozpatrzenia zgłoszeń kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziego Sądu Okręgowego w Suwałkach, o których obwieszczono w Monitorze Polskim z 2011 r.: Nr 50 poz. 558, Nr 87 poz. 916, Nr 99 poz. 1002 i zarządziła przeprowadzenie lustracji Sądu Okręgowego w Suwałkach w zakresie postępowania dotyczącego obsadzenia ww. stanowisk.

Komisja ds. Odpowiedzialności Dyscyplinarnej Sędziów rozpoznała 187 skarg.

Z dniem 28 marca 2012 r. weszły w życie zmienione przepisy ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz innych ustaw, które określają zasady składania skarg i wniosków na funkcjonowanie sądów w Polsce. Regulują je art. 41a do 41e znowelizowanej ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie skarg i wniosków dotyczących działalności sądów powszechnych (Dz.U. z 2012 r. poz. 524).

Zgodnie z nimi:

- skargi, w zakresie dotyczącym działalności sądów, w dziedzinie, w której sędziowie są niezawiśli, nie podlegają rozpatrzeniu - organ, do którego taka skarga lub wniosek zostały skierowane, ma zawiadomić osobę/podmiot skarżący o przyczynach odmowy rozpatrzenia skargi;
- skargi lub wnioski dotyczące treści czynności sądu jeszcze niedokonanych, należących do dziedziny, w której sędziowie są niezawiśli, podlegają niezwłocznemu przekazaniu do akt postępowania, którego dotyczą;
- skargi lub wnioski zawierające treści znieważające lub słowa powszechnie uznawane za obelżywe pozostawia się bez rozpatrzenia - organ, do którego trafi skarga, ma obowiązek poinformować skarżącego o przyczynach odmowy jej rozpatrzenia;
- jeżeli skarga dotyczy czynności sądu podlegającej zaskarżeniu w toku instancji, organ ma obowiązek przekazać niezwłocznie skargę do akt sprawy, której skarga dotyczy, a ponadto ma obowiązek zawiadomić o tym fakcie skarżącego.

Skarga zawierająca wniosek o pociągnięcie sędziów do odpowiedzialności dyscyplinarnej powinna być niezwłocznie przekazana właściwemu rzecznikowi dyscyplinarnemu albo jego zastępcy.

Organem właściwym do rozpatrzenia skarg lub wniosków dotyczących działalności sądu jest prezes sądu.

Organem właściwym do rozpatrzenia skargi dotyczącej działalności prezesa sądu rejonowego jest prezes sądu okręgowego, działalności prezesa sądu okręgowego – prezes sądu apelacyjnego, a działalności prezesa sądu apelacyjnego – Krajowa Rada Sądownictwa.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami osoby domagające się interwencji w swojej sprawie i podjęcia określonych działań procesowych, tj. przede wszystkim ingerencji w toczące się postępowania sądowe lub nawet w postępowania już prawomocnie zakończone były informowane, że skargi w zakresie dotyczącym działalności sądów, w dziedzinie, w której sędziowie są niezawisli, nie podlegają rozpatrzeniu. Skargi na funkcjonowanie sądów zostały przekazane prezesom właściwych sądów, a skargi dotyczące odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów – rzecznikowi dyscyplinarnemu lub jego zastępcom.

Rada podjęła decyzje o przekazaniu 130 skarg do rozpoznania Rzecznikowi Dyscyplinarnemu Sędziów Sądów Powszechnych lub jego Zastępcom.

VI. Konferencje i seminaria krajowe.

W dniu 21 lutego 2012 r. w siedzibie Krajowej Rady Sądownictwa odbyła się Konferencja „Niezależność sądów i niezawisłość sędziów gwarancją praworządności i praw człowieka” z udziałem przedstawicieli władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej oraz przedstawicieli organów wymiaru sprawiedliwości, stowarzyszeń sędziowskich i organizacji pozarządowych.

W dniu 2 marca 2012 r. odbyło się Zebranie Przedstawicieli Sędziów Zgromadzeń Ogólnych, na którym zebrani podjęli uchwałę, w której negatywnie ocenili projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości - znoszącego jednocześnie ponad 100 sądów rejonowych. Uznali, że proponowane rozwiązanie rodzi wątpliwości o charakterze konstytucyjnym, bowiem powoduje obejście gwarancji niezawisłości określonych w art. 180 ust. 2 i 5 Konstytucji w zakresie nieprzenaszalności sędziego. Rangę tej gwarancji podkreślił już Trybunał Konstytucyjny³⁵, uznając za niezgodne z Konstytucją przepisy ustawy pozwalające na delegowanie sędziów do innych sądów wbrew ich woli. Sprzeciw zebranych budził także pomysł tworzenia systemu sądownictwa powszechnego bez ustalenia co najmniej ustawowych kryteriów, którymi winien kierować się Minister Sprawiedliwości przy powoływaniu i znoszeniu jednostek.

Zgromadzenie w pełni poparło inicjatywę Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego w zakresie zaskarżenia przepisów ustawy o budżetowej zamrażającej wynagrodzenia sędziowskie w roku 2012. Ocena konieczności ponoszenia przez sędziów skutków kryzysu byłaby inna, gdyby nie jednoczesne podwyżki wynagrodzeń znaczących grup sfery budżetowej. Nadto omawiana ustawa stanowi jednostronne odstępianie od umowy społecznej zawartej

³⁵ Wyrok TK z dnia 15 stycznia 2009 r. (Dz.U. Nr 9, poz. 57).

w 2009 r. między władzą ustawodawczo-wykonawczą a sędziowską oraz nakazuje obawiać się, że podobna praktyka będzie kontynuowana w przyszłości.

Zgromadzenie wyraziło ponadto swoje głębokie zaniepokojenie stylem prowadzenia dyskusji publicznej na temat zmian dotyczących stanu spoczynku sędziów. Uznało za niedopuszczalne przedstawianie coraz to nowych pomysłów w tym zakresie bez solidnego przedyskutowania wcześniej zgłoszonych. Zgromadzenie stwierdziło, że oczekuje poszanowania praw nabytych przez sędziów w wyniku długoletniego pełnienia służby i prowadzenia dyskusji w sposób w pełni transparentny.

Zgromadzenie poparło uzasadnione żądania pracowników administracyjnych wymiaru sprawiedliwości, których sytuacja finansowa od kilku lat ulega systematycznemu pogorszeniu, pomimo lawinowo rosnących obowiązków. Nerozwązanie tego problemu grozi obniżeniem jakości kadry administracyjnej sądownictwa.

Zgromadzenie zaapelowało po raz kolejny o odpowiedzialne i partnerskie traktowanie sędziów, z właściwą oceną ich roli w demokratycznym państwie prawa.

W dniu 6 września 2012 r. z inicjatywy członków Krajowej Rady Sądownictwa odbyło się spotkanie Rady z Rzecznikiem Praw Obywatelskich prof. Ireną Lipowicz. Wśród omawianych tematów znalazły się, między innymi, problemy dotyczące realizacji prawa dostępu do sądu, informatyzacji wymiaru sprawiedliwości oraz postrzegania wymiaru sprawiedliwości w skargach kierowanych do Rzecznika Praw Obywatelskich. Profesor Irena Lipowicz zauważyła niepokojącą tendencję do spadku autorytetu sądownictwa, co może wpłynąć na osłabienie ochrony praw i wolności obywateli. Zebrani stwierdzili potrzebę współpracy Krajowej Rady Sądownictwa i Rzecznika Praw Obywatelskich na rzecz poprawy jakości stanowionego prawa, przywrócenia należytej pozycji władzy sądowniczej w trójpodziale władzy, eliminacji przewlekłości postępowań sądowych i tworzenia prawdziwego wizerunku sądownictwa w środkach masowego przekazu.

Współdziałając z Rzecznikiem Dyscyplinarnym Sędziów Sądów Powszechnych Krajowa Rada Sądownictwa zorganizowała w dniach 16-19 września 2012 r. we Wrocławiu konferencję zastępców Rzecznika Dyscyplinarnego w sądach apelacyjnych i w sądach okręgowych. Tematami szkolenia były: przegląd orzecznictwa Sądu Dyscyplinarnego – Sądu Najwyższego z uwzględnieniem uchybień stwierdzonych w orzecznictwie sądów dyscyplinarnych pierwszej instancji, przegląd orzecznictwa w sprawach o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej oraz istota postępowania dyscyplinarnego w świetle orzecznictwa Trybunału Strasburskiego, Trybunału Konstytucyjnego i Sądu Najwyższego. Udział w konferencji wzięli członkowie Komisji ds. Odpowiedzialności Dyscyplinarnej Sędziów KRS oraz, na zaproszenie Rady, Rzecznik Dyscyplinarny i Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Wojskowych oraz przedstawiciel Ministerstwa Sprawiedliwości.

W dniu 19 października 2012 r. w siedzibie Krajowej Rady Sądownictwa odbyło się VI Seminarium Warszawskie poświęcone stosowaniu Konwencji o Ochronie Prawa Człowieka i Podstawowych Wolności w krajowym systemie prawnym. Organizatorami tego wydarzenia były Ministerstwo Spraw Zagranicznych i Krajowa Rada Sądownictwa, a uczestnikami przedstawiciele krajowych organów ochrony prawnej, w tym sędziów i prokuratorów. Seminarium zaplanowane zostało jako forum wymiany doświadczeń kadry naukowej oraz praktyków –

sędziów i prokuratorów związanych z działalnością Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu.

W dniu 7 listopada 2012 r. w siedzibie KRS odbyło się Zebranie Przedstawicieli Zebrań Sędziów Sądów Apelacyjnych zwołane przez Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa SSN Antoniego Górskiego zgodnie z treścią art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa. Jego celem było przedstawienie sprawozdania z działalności Rady w latach 2010 - 2011. W Zebraniu uczestniczył Minister Sprawiedliwości Jarosław Gowin.

Uczestnicy zebrania przyjęli następującą uchwałę:

„Zebranie Przedstawicieli Zebrań Sędziów Sądów Apelacyjnych udziela poparcia dotychczasowym pracom KRS i akceptuje starania Rady o dbałość doboru najlepszych kandydatów do zawodu sędziowskiego oraz zapobieganie zagrożeniom niezawisłości sędziowskiej. Jednocześnie Zebranie oczekuje kontynuacji działań zmierzających do wzmocnienia ustrojowej pozycji sądów powszechnych”.

VII. Inne wydarzenia.

Na podstawie porozumienia z Ministerstwem Sprawiedliwości - Krajowej Radzie Sądownictwa zostało przekazanych 1215 sztuk łańcuchów sędziowskich, które jako atrybuty władzy sądowniczej są wręczane przez Przewodniczącego Rady sędziom powoływanym przez Prezydenta RP. W 2012 roku podczas nominacji sędziowskich odbywających się w Pałacu Prezydenckim, Przewodniczący Rady wręczył 168 łańcuchów sędziowskich osobom powołanym po raz pierwszy do pełnienia urzędu sędziego.

Krajowa Rada Sądownictwa w stanowisku z 14 listopada 2012 r. krytycznie oceniła sygnalizowany w mediach zamiar wprowadzenia studiów prawniczych drugiego stopnia. Przede wszystkim uznała, że realizacja takiego projektu uniemożliwi właściwe przygotowanie do wykonywania zawodów prawniczych oraz oddali perspektywę stworzenia sensownego systemu jednolitego i spójnego kształcenia prawników, opartego na zasadzie równoważenia nauczania teorii prawa z praktycznym jego zastosowaniem. Często następujące zmiany w systemie prawnym stawiają przed absolwentami prawa wymóg opanowania samodzielnej interpretacji przepisów.

W dniu 5 grudnia 2012 r. Rada w swoim stanowisku zwróciła się do Ministra Edukacji Narodowej o cofnięcie zgody na dopuszczenie do użytku szkolnego podręcznika dla gimnazjalistów „Wiedza o społeczeństwie” z uwagi na zawarte w nim oszczercze sformułowania wobec sądów i sędziów. Poprzez zamieszczenie w nim sformułowania, że "w środowisku obowiązuje klanowa solidarność, nie eliminuje się sędziów złych lub skorumpowanych, a postępowania dyscyplinarne są z reguły umarzane”, a także przez jednostronny, nieobiektywny, a miejscami wręcz nieprawdziwy sposób przedstawienia pracy sądów i sędziów w Rzeczypospolitej Polskiej, podręcznik, zdaniem Rady, zamiast budować zaufanie do niezawisłych sądów, będących filarem demokratycznego państwa prawa, zaufanie to podważa.

Pismem z dnia 17 stycznia 2013 r. Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej poinformowała, że zgodnie z art. 22a ust. 7 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty minister właściwy do spraw oświaty może cofnąć dopuszczenie do użytku

szkolnego podręcznika: na wniosek podmiotu, który posiada tytuł prawny do podręcznika lub z urzędu – w przypadku, gdy co najmniej dwóch rzeczoznawców stwierdzi, że podręcznik utracił aktualność lub przydatność dydaktyczną albo od wyczerpania nakładu minęły 3 lata i nie przewiduje się wznowienia wydania.

Ministerstwo zleciło rzeczoznawcom wpisanym na listę prowadzoną przez Ministra Edukacji Narodowej, sporządzenie opinii w zakresie aktualności i przydatności dydaktycznej tego podręcznika.

Krajowa Rada Sądownictwa przygotowuje materiały do Kwartalnika KRS wydawanego we współpracy z wydawnictwem Wolters Kluwer Polska. Zamieszczone są w nim artykuły merytoryczne i glosy, najważniejsze opinie, stanowiska, uchwały podjęte przez Krajową Radę Sądownictwa, sprawozdania z konferencji i seminariów oraz teksty dotyczące kalendarza wydarzeń i współpracy międzynarodowej, a także wywiady z sędziami. W każdym numerze przedstawiane są także sylwetki niektórych sędziów nominowanych do sądów wszystkich szczebli.

VIII. Uhonorowanie sędziów odchodzących w stan spoczynku.

Zgodnie z postanowieniami Regulaminu³⁶ z dnia 16 kwietnia 2010 r. Krajowa Rada Sądownictwa uznaniowo, na wniosek właściwego prezesa sądu lub z własnej inicjatywy podejmuje uchwały w sprawie podziękowania zasługującym na szczególne wyróżnienie sędziom, którzy przeszli w stan spoczynku za wieloletnią pracę dla wymiaru sprawiedliwości. Prezesi sądów zobowiązani zostali do przedstawiania wniosków wraz ze szczegółowymi uzasadnieniami wykazującymi wyjątkowość zasług sędziego dla wymiaru sprawiedliwości oraz z aktami osobowymi sędziów.

Wnioski skierowane do Rady podlegają wstępnie opracowaniu przez trzyosobowe zespoły, które następnie przedstawiają je Radzie wraz z opinią. Procedura ta stosowana jest odpowiednio w przypadku pośmiertnego uhonorowania sędziego. W 2012 r. Krajowa Rada Sądownictwa postanowiła uroczyście podziękować i wyróżnić medalem „Zasłużony dla Wymiaru Sprawiedliwości – Bene Merentibus Iustitiae” 61 sędziów (w tym 3 sędziów SN, 15 sędziów NSA, 2 sędziów SA, 30 sędziów SO i 11 sędziów SR) podejmując 9 uchwał o uhonorowaniu. Rada podjęła również 5 uchwał o nieuwzględnieniu wniosków o uhonorowanie dotyczących 7 sędziów w stanie spoczynku.

W dniu 11 lipca 2012 r. odbyła się w siedzibie Rady uroczystość wręczenia zasłużonym sędziom, którzy przeszli w stan spoczynku, okolicznościowych medali „Zasłużony dla Wymiaru Sprawiedliwości – Bene Merentibus Iustitiae”.

---

³⁶ **Uchwała KRS Nr 692/2010** z dnia 16 kwietnia 2010 r. w sprawie uhonorowania sędziów, którzy przeszli w stan spoczynku. Regulamin w sprawie określenia zasad i trybu uhonorowania sędziów, którzy przeszli w stan spoczynku - stanowi załącznik do uchwały.

IX. Działalność Rady na arenie międzynarodowej. Spotkania w Radzie, kontakty z innymi Radami Sądownictwa i organizacjami międzynarodowymi.

Członkowie Krajowej Rady Sądownictwa w ramach Europejskiej Sieci Rad Sądownictwa brali udział w posiedzeniach grup roboczych:

- ds. projektu „Wymiar sprawiedliwości, społeczeństwo i media” w dniach 9-10 lutego 2012 r. w Hadze i 19-20 marca 2012 r. w Rzymie,
- ds. projektu „Zaufanie publiczne i wzajemne” 16 kwietnia 2012 r. w Brukseli - tematem spotkania była metodologia przeprowadzenia badań opinii społecznej oraz wybór pytań do kwestionariusza badającego zaufanie publiczne oraz wzajemne,
- ds. projektu „Reformy wymiaru sprawiedliwości w Europie” w dniach 20-21 lutego 2012 r. w Bukareszcie oraz w dniach 22-23 marca 2012 r. w Rzymie,
- ds. projektu „Rozwój i standardy w sądownictwie” w dniu 5 stycznia 2012 r. w Brukseli oraz w dniach 5-6 marca 2012 r. na Majorce. Tematem spotkań było zebranie informacji na temat systemu rekrutacji, selekcji, mianowania oraz awansów sędziowskich.

W dniach 9-11 maja 2012 r. w Dublinie odbyło się Zgromadzenie Ogólne Sieci ENCJ (tworzą ją Rady sądownictwa państw członkowskich UE oraz – w charakterze obserwatorów - Rady innych państw europejskich). Na spotkaniu przedstawiony został raport z działalności Sieci, dyskutowano nad zmianami dotyczącymi wymiaru sprawiedliwości, implementowano plan strategiczny sieci na rok 2012/2013, odbyła się także prezentacja raportów z działalności poszczególnych projektów oraz dokonano wyboru przedstawicieli do organów ENCJ.

Krajowa Rada Sądownictwa, podczas Zgromadzenia Ogólnego zakończonego 11 maja 2012 r., została wybrana do Komitetu Sterującego Europejskiej Sieci Rad Sądownictwa na dwuletnią kadencję. Komitet ten jest organem składającym się z ośmiu państw i kieruje pracami Europejskiej Sieci Rad Sądownictwa pomiędzy Zgromadzeniami Ogólnymi. Spośród dziesięciu zgłoszonych państw oprócz Polski do Komitetu weszły: Anglia i Walia, Belgia, Hiszpania, Holandia, Litwa, Rumunia oraz Włochy. Na przewodniczącego Sieci ENCJ wybrano z dniem 1 stycznia 2013 r. Paula Gilligana z Irlandzkiej Rady Sądownictwa.

Zgromadzenie Ogólne uchwaliło również następujące projekty na rok 2012/2013:

- „Reformy wymiaru sprawiedliwości w Europie” - kontynuacja prac grupy 2011/2012,
- „Rozwój i standardy w sądownictwie” - kontynuacja prac grupy 2011/2012,
- „Przegląd Wytycznych, Rekomendacji oraz Standardów ENCJ”.

W dniu 9 lipca 2012 r. w Brukseli odbyło się spotkanie Komitetu Sterującego Sieci, na którym zgłoszono propozycję redukcji Komitetu Sterującego i Rady Wykonawczej do jednego ciała w postaci Rady Wykonawczej o powiększonym składzie (6-8 osób). Powołano małą grupę roboczą „Sprawy wewnętrzne ENCJ” do przygotowania projektu zmian statutu. Pierwsze spotkanie grupy odbyło się w dniu 11 września 2012 r. w Hadze, a drugie 3 grudnia 2012 r. w Brukseli.

W dniu 13 lipca 2012 r. w Warszawie odbyło się spotkanie robocze dotyczące przygotowania seminarium regionalnego dotyczącego „Terminowości” dla państw nordyckich i bałtyckich, jako kontynuacji prac Sieci dotyczących problemu terminowego wydawania orzeczeń.

W 2011 roku ENCJ opublikowała raport na temat terminowości, który zajmuje się problemami związanymi z opóźnieniem i zaległościami przy wydawaniu orzeczeń. Problemy te są w większości krajów europejskich poważnym zagrożeniem dla skutecznego dostępu do wymiaru sprawiedliwości, a tym samym dla praworządności. Raport analizuje przeszkody w terminowym wydawaniu orzeczeń i wskazuje środki zaradcze, które mogą być użyte w celu przezwyciężenia tych przeszkód. W raporcie zawarto zbiór dobrych praktyk zalecanych przez ENCJ.

Kraje uczestniczące w programie to: Estonia, Łotwa, Litwa, Polska, Dania, Norwegia, Szwecja i Finlandia. Celem seminarium będzie zwiększenie świadomości problemu zaległości w rozpoznawaniu spraw przez sądy i pogłębienie zrozumienia przyczyn i środków zaradczych oraz dyskusja nad zaleceniami dotyczącymi terminowości i równoważenia ich z niezawisłością, a także omówienie współpracy między zainteresowanymi stronami w zakresie poprawy terminowości. Zaproszeni uczestnicy z poszczególnych państw to członkowie i obserwatorzy ENCJ, przedstawiciele stowarzyszeń: sędziów, prokuratorów, adwokatów, radców prawnych, politycy (komisje parlamentarne wymiaru sprawiedliwości) oraz Ministerstwa Sprawiedliwości. Termin seminarium regionalnego przewidziano na listopad 2012 roku lecz odbyło się ono ostatecznie w dniach 22-23 kwietnia 2013 r.

Ponadto pierwsze wspólne spotkanie integracyjne dla wszystkich projektów ENCJ, odbyło się 17–18 września 2012 r.

Zespół ds. projektu „Rozwój i standardy w sądownictwie” spotkał się w dniach 3-4 grudnia 2012 r. w Rzymie.

Zespół ds. projektu „Reformy wymiaru sprawiedliwości w Europie”, spotkał się w dniach 17-18 grudnia 2012 r. w Wilnie.

Posiedzenie Panelu Doradczego Rady Europy zbierającego się w związku z wyborem kandydatów na sędziów Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, odbyło się 18 października 2012 r. w Paryżu.

W dniu 17 kwietnia 2012 r. członkowie KRS wzięli udział w zorganizowanym przez Ministerstwo Sprawiedliwości spotkaniu z ekspertami państw członkowskich Rady Europy w ramach IV rundy ewaluacyjnej Grupy Państw przeciwko Korupcji (GRECO), działającej przy Radzie Europy.

Konferencje i spotkania poza granicami kraju, w których udział wzięli członkowie KRS:

- seminarium „Prawo Konstytucyjne Unii Europejskiej” w Trewirze, w dniach 17-22 czerwca 2012 r., organizowane przez Europejską Akademię Prawa,
- konferencja „Innowacyjne podejścia w administracji sądowej” w Kijowie, w dniach 10-12 września 2012 r.

Kolejnym wydarzeniem związanym ze współpracą Krajowej Rady Sądownictwa z innymi Radami Sądownictwa była wizyta jej przedstawicieli we Francji w dniach 5-7 listopada 2012 r.

W dniach 20-23 czerwca 2012 r. delegacja Krajowej Rady przebywała z wizytą na Litwie na zaproszenie tamtejszej Rady Sądownictwa.

W Polsce na zaproszenie Krajowej Rady Sądownictwa w ramach współpracy z Radą Europy:

- w dniach 12-17 lutego 2012 r. przebywało 12 uczestników programu dotyczącego wizytacji sądowej,
- w dniach 5-8 listopada w Warszawie i Krakowie przebywała delegacja 16 tureckich radców prawnych, sędziów i prokuratorów biorących udział w programie Rady Europy i Komisji Europejskiej „Szkolenie wojskowych sędziów i prokuratorów w zakresie praw człowieka w Turcji”. Krajowa Rada Sądownictwa była także reprezentowana na zamykającej ten projekt konferencji „Systemy sądownictwa wojskowego w świetle Europejskiej Konwencji Praw Człowieka – praktyka w Turcji i w innych państwach europejskich”, która miała miejsce w Ankarze w dniach 12-13 grudnia 2012 r.; wykład na temat sądownictwa wojskowego, odpowiedzialności dyscyplinarnej żołnierzy i ochrony praw człowieka w polskiej armii wygłosił członek KRS,
- w dniach 18-20 września 2012 r. na zaproszenie Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa przebywała w Polsce trzyosobowa delegacja Łotewskiej Rady Sądownictwa;
- W dniach 1-5 października 2012 r. przebywała w Polsce 23-osobowa delegacja turecka pod egidą Wysokiej Rady Sędziów i Prokuratorów Republiki Tureckiej, która poznawała organizację wymiaru sprawiedliwości oraz realizację orzeczeń Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Polsce.

W siedzibie Rady odbyły się cztery spotkania z delegacjami zagranicznymi, przebywającymi w Polsce:

- 27 marca 2012 r. z 2-osobową delegacją sędziów Sądu Najwyższego Republiki Czeskiej przebywającą w Polsce na zaproszenie SN w ramach Programu Wymiany Europejskiej Sieci Szkolenia Sędziów (EJTN),
- 27 kwietnia 2012 r. z 4-osobową delegacją Sądu Najwyższego Królestwa Niderlandów,
- 30 maja 2012 r. z 6-osobową delegacją ekspertów Banku Światowego,
- 28 sierpnia 2012 r. z 6-osobową delegacją Sądu Najwyższego Republiki Korei.

Kierownictwo Rady przyjęło 12 października 2012 roku przebywającą w ramach Programu Wymiany EJTN sędzię Najwyższego Sądu Administracyjnego Republiki Litewskiej Veslavę Ruskan.

Przewodniczący KRS przyjął sędzię Sądu Najwyższego Republiki Czeskiej Gabrielę Gerdovą 12 października 2012 r.

X. Postulaty Rady co do aktualnych problemów i potrzeb wymiaru sprawiedliwości.

1. Z jeszcze większym przekonaniem niż miało to miejsce w latach 2010 i 2011, Krajowa Rada Sądownictwa dostrzega potrzebę dokonania, i to w trybie pilnym, zmian legislacyjnych, które doprowadzą do przywrócenia instytucji asesora sądowego. Czteroletnie doświadczenia z okresu, który nastąpił po jej wyeliminowaniu z polskiego porządku prawnego utwierdzają Radę w świadomości, że obecny model dochodzenia do urzędu sędziego jest wadliwy, a ponadto nie spełnił oczekiwań jego pomysłodawców. Łączny odsetek zgłoszeń adwokatów, radców prawnych, prokuratorów i notariuszy ubiegających się w 2012 roku o stanowiska sędziów sądów rejonowych wyniósł zaledwie 6,5% wszystkich zgłoszeń na te stanowiska (przy 51% odsetku zgłoszeń pochodzących od asystentów sędziów i 42,5 % odsetku zgłoszeń pochodzących od referendarzy sądowych). Znikoma liczba adwokatów, radców prawnych, prokuratorów i notariuszy, którzy są zainteresowani stanowiskami sędziowskimi w żaden sposób nie potwierdza przekonania ustawodawcy wyrażonego w 2009 roku, że osoby wykonujące te zawody traktują urząd sędziego jako koronę zawodów prawniczych. Obecne rozwiązania, w odróżnieniu od wcześniejszych, nie pozwalają zarówno organom sądów jak i Krajowej Radzie Sądownictwa na ocenę praktycznych umiejętności orzeczniczych osób ubiegających się o pierwsze stanowiska sędziowskie, co – jak wykazały badania ankietowe – ma widoczny wpływ na jakość pracy nowopowołanych sędziów w dość młodym wieku i bez wcześniejszych doświadczeń orzeczniczych. Odnosi się to zarówno do byłych asystentów sędziów i referendarzy sądowych (stanowiących w 2012 roku 89% osób wskazanych przez Radę z wnioskami o powołanie) jak i byłych adwokatów, radców prawnych i prokuratorów (stanowiących łącznie pozostałe 11%) w sytuacji gdy staż pracy tych ostatnich w ich poprzednich zawodach był zazwyczaj niewiele dłuższy niż wymagany ustawą okres 3 lat.
2. Zdaniem Krajowej Rady Sądownictwa ostatnie nowelizacje ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych doprowadziły do nadmiernej rozbudowy instytucji nadzoru Ministra Sprawiedliwości nad działalnością administracyjną sądów powszechnych. Obowiązujące uregulowania, poza rozwiązaniami wątpliwymi konstytucyjnie, odciągają od orzekania najwyższej kwalifikowanych sędziów sądów apelacyjnych i okręgowych, powierzając im znacznie większe niż dotychczas obowiązki nadzorcze, w tym obowiązki w zakresie dokonywania ocen okresowych. W konsekwencji paradoksalnie może się okazać, że efekty ich pracy nadzorczej nie zrekompensują skutków ich nieobecności na salach rozpraw. Rada postuluje ponownie, aby Parlament głęboko rozważył potrzebę dokonywania kolejnych, zapowiadanych zmian ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych zwłaszcza tej, która zmierza do wyposażenia Ministra Sprawiedliwości w kompetencje dokonywania oceny stosowania prawa przez sądy, co byłoby rozwiązaniem niekonstytucyjnym.
3. W dalszym ciągu Krajowa Rada Sądownictwa uważa, że aplikacja ogólna prowadzona przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury jest zbędna, kosztowna i nie przynosi żadnych efektów. W związku z tym postuluje jej całkowitą likwidację i dokonywanie naboru bezpośrednio na aplikację sędziowską, która (w połączeniu z przywróconą asesurą)

pozwole wystarczająco dobrze przygotować kandydatów do objęcia stanowisk sędziowskich. W ocenie Rady nie istnieją racjonalne przesłanki do finansowania z budżetu państwa wysokich kosztów szkolenia i stypendiów tej części osób odbywających aplikację ogólną, która nie zostaje zakwalifikowana na aplikację sędziowską (prokuratorską) zwłaszcza gdy nie mają one obowiązku zwrócenia tych kosztów w wypadku niepodjęcia pracy w sądach.

4. Krajowa Rada Sądownictwa uważa za konieczne dokonanie zmian legislacyjnych, które doprowadzą do zamieszczenia w aktach normatywnych rangi ustawowej przepisów dotyczących form, zakresu tematyki, czasu trwania i miejsca szkoleń ustawicznych sędziów oraz innych pracowników sądów, a także kwalifikacji i sposobu rekrutacji wykładowców prowadzących te szkolenia. Obecnie obowiązujące przepisy (w tym art. 82a ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych) są nieliczne i nieprecyzyjne, a przy tym nie pozwalają odnieść potrzeb szkoleniowych do środków jakie zostaną na nie przeznaczone w budżecie skoro muszą zostać zgłoszone do końca października każdego roku, a budżet na kolejny rok jest uchwalany zazwyczaj w styczniu, bądź lutym.
5. Rada apeluje po raz kolejny, aby zmniejszyć częstotliwość nowelizacji obowiązującego prawa, zwłaszcza aktów normatywnych o szczególnej doniosłości, w tym mających formę Kodeksów.
6. KRS przypomina projektodawcom o obowiązku przedstawiania do opiniowania przez Radę ostatecznych wersji projektów aktów normatywnych, a nie tylko ich założeń lub wersji początkowych.
7. Rada ponawia apel z ubiegłego roku o „odmrożenie” waloryzacji płac urzędników sądowych i asystentów sędziów. W ostatnich latach ustawodawca podwyższył formalne wymagania kwalifikacyjne w zakresie poziomu wykształcenia (urzędnicy sądowi), czy konieczności ukończenia aplikacji w jednym z zawodów prawniczych (asystenci sędziów). Wiele osób zatrudnionych w sądach zainwestowało własne środki na opłacenie studiów wyższych bądź aplikacji korporacyjnych. W związku z tym dalsze utrzymywanie dosyć niskiego poziomu płac realnie grozi rezygnacją z pracy przez najbardziej wartościowych pracowników należących do obu tych grup. Widoczne jest to już obecnie w grupie asystentów sędziów bowiem do objęcia tych stanowisk zgłasza się mniej kandydatów niż sądy są w stanie zatrudnić.
8. Rada z niepokojem zauważa, że w dalszym ciągu nie są brane pod uwagę jej opinie (w dużej części negatywne) na temat projektów aktów normatywnych dotyczących sądownictwa i sędziów, w szczególności zaś projektów nowelizacji ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych. W związku z tym Rada postuluje aby projekty te, zwłaszcza dotyczące struktury sądownictwa, poprzedzała szeroka dyskusja o potrzebie ich wprowadzenia i kierunku zmian z udziałem przedstawicieli wszystkich trzech władz i środowiska prawniczego. Postuluje też aby dokonywane były w drodze ustawy.

XI. Działalność Krajowej Rady Sądownictwa w 2012 roku – wybrane dane statystyczne.

Liczba posiedzeń Rady oraz liczba podjętych uchwał

Data posiedzenia	dni	liczba uchwał (w sprawach osobowych i problemowych)
10-13 stycznia	4	31
23 stycznia	1	1
7-10 lutego	4	33
6-9 marca	4	22
27-28 marca	2	19
17-20 kwietnia	4	32
8-11 maja	4	34
12-15 czerwca	4	22
17-20 lipca	4	52
4-7 września	4	84
25-28 września	4	25
15-18 października	4	43
13-16 listopada	4	32
4-5 grudnia	2	22
11-14 grudnia	4	14
	53	466

Dane dotyczące uchwał w sprawach osobowych przedstawiające Prezydentowi RP wnioski o powołanie do pełnienia urzędu sędziego

Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
10-13 stycznia	x	x	1	1	11	14	x	x	27
23 stycznia	x	x	x	x	x	1	x	x	1
7-10 lutego	x	x	x	4	23	8	x	x	35
6-9 marca	x	x	7	3	5	10	x	x	25
27-28 marca	x	x	1	x	3	5	1	3	13
17-20 kwietnia	x	1	3	x	9	17	x	x	30
8-11 maja	1	x	1	1	5	18	x	x	26
12-15 czerwca	x	x	1	1	5	14	x	x	21
17-20 lipca	x	x	2	1	13	25	x	x	41
4-7 września	x	x	3	2	18	8	x	x	31
25-28 września	x	x	1	6	11	5	x	x	23
15-18 października	x	4	x	3	13	6	x	x	26
13-16 listopada	x	x	x	2	18	x	x	x	20
4-5 grudnia	3	8	2	1	2	3	1	x	20
11-14 grudnia	x	x	x	x	x	7	x	x	7
	4	13	22	25	136	141	2	3	346

Zestawienie danych dotyczących liczby kandydatów (osób), co do których Rada podjęła uchwały o nieprzedstawieniu wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego podczas plenarnych posiedzeń.

Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
10-13 stycznia	x	x	11	1	9	171	x	x	192
23 stycznia	x	x	x	x	x	10	x	x	10
7-10 lutego	x	x	x	3	68	115	x	x	186
6-9 marca	x	x	40	4	16	146	x	x	206
27-28 marca	x	x	6	x	8	91	2	2	109
17-20 kwietnia	x	4	25	x	27	177	x	x	233
8-11 maja	x	x	6	x	13	190	x	x	209
12-15 czerwca	x	x	11	5	10	158	x	x	184
17-20 lipca	x	x	20	1	27	175	x	x	223
4-7 września	x	x	13	4	59	118	x	x	194
25-28 września	x	x	2	4	74	48	x	x	128
15-18 października	x	3	x	8	69	132	x	x	212
13-16 listopada	x	x	x	x	15	x	x	x	15
4-5 grudnia	1	12	16	x	13	19	1	x	62
11-14 grudnia	x	x	x	x	x	143	x	x	143

Zestawienie danych dotyczących liczby kandydatów, co do których Rada podjęła uchwały o umorzeniu postępowania

Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
23 stycznia	x	x	x	x	x	3	x	x	3
7-10 lutego	x	x	x	x	1	x	x	x	1
6-9 marca	x	x	x	5	x	9	x	x	14
27-28 marca	x	x	1	x	x	1	x	x	2
17-20 kwietnia	x	x	2	x	3	20	x	x	25
8-11 maja	x	x	3	x	x	15	x	x	18
12-15 czerwca	x	x	x	1	3	16	x	x	20
17-20 lipca	x	x	2	1	3	27	x	x	33
4-7 września	x	x	4	x	38	18	x	x	60
25-28 września	x	x	x	1	14	1	x	x	16
15-18 października	x	x	x	1	2	5	x	x	8
13-16 listopada	x	x	x	x	2	x	x	x	2
4-5 grudnia	x	2	1	x	x	2	x	x	5
11-14 grudnia	x	x	x	x	x	28	x	x	28
	x	2	13	9	66	145	x	x	235

Zestawienie danych dotyczących liczby sędziów przeniesionych w stan spoczynku

Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
10-13 stycznia	x	x	x	x	x	1	x	x	1
7-10 lutego	x	x	x	x	2	1	x	x	3
6-9 marca	x	x	x	1	1	x	x	x	2
27-28 marca	x	x	x	x	x	3	x	x	3
17-20 kwietnia	x	x	x	x	2	x	x	x	2
8-11 maja	x	x	x	1	1	2	x	x	4
12-15 czerwca	x	x	x	x	1	1	x	x	2
17-20 lipca	x	x	x	x	4	x	x	x	4
4-7 września	x	x	x	x	x	1	x	x	1
25-28 września	x	x	x	x	1	2	x	x	3
15-18 października	x	x	x	x	x	3	x	x	3
13-16 listopada	x	x	x	x	x	1	x	x	1
4-5 grudnia	x	x	x	x	x	3	x	x	3
	x	x	x	2	12	18	x	x	32

Zestawienie danych dotyczących liczby sędziów, co do których zapadły uchwały KRS o odmowie przeniesienia w stan spoczynku

Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
7-10 lutego	x	x	x	x	x	1	x	x	1
25-28 września	x	x	x	x	x	2	x	x	2
15-18 października	x	x	x	x	x	1	x	x	1
	x	x	x	x	x	4	x	x	4

Zestawienie danych dotyczących uhonorowania przez KRS sędziów odchodzących w stan spoczynku i wyróżnienie medalem "Zasłużony dla Wymiaru Sprawiedliwości -Bene Merentibus Iustitiae"

Data uchwały	SN	NSA	WSA	SA	SW/SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
10-13 stycznia	1	1	x	x	5	1	x	x	8
7-10 lutego	x	10	x	x	x	x	x	x	10
27-28 marca	x	x	x	1	x	x	x	x	1
17-20 kwietnia	x	3	x	x	8	2	x	x	13
8-11 maja	2	x	x	x	x	x	x	x	2
17-20 lipca	x	x	x	1	1	1	x	x	3
15-18 października	x	x	x	x	6	6	x	x	12
13-16 listopada	x	1	x	x	7	x	x	x	8
11-14 grudnia	x	x	x	x	3	1	x	x	4
	3	15	x	2	30	11	x	x	61

Zestawienie złożonych przez KRS na podstawie art. 121 ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych z dnia 27.07.2001 r. odwołań od wyroków sądów dyscyplinarnych

Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
6-9 marca	x	x	x	x	1	1	x	x	2
27-28 marca	x	x	x	x	x	1	x	x	1
8-11 maja	x	x	x	x	2	x	x	x	2
4-7 września	x	x	x	x	1	1	x	x	2
15-18 października	x	x	x	x	1	1	x	x	2
	x	x	x	x	5	4	x	x	9

Zestawienie uchwał KRS w zakresie przeprowadzenia lustracji sędziego, Sądu lub Wydziału

Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
12-15 czerwca	x	x	x	x	1	x	x	x	1

Zestawienie uchwał KRS w zakresie odmowy przeprowadzenia lustracji sędziego, Sądu lub Wydziału

Data posiedzenia	liczba uchwał	
7-10 lutego	1	odmowa lustracji sędziego SO
6-9 marca	1	odmowa lustracji - w skardze nie określono sądu
	1	odmowa lustracji sędziego SR
17-20 lipca	1	odmowa lustracji sędziów SR i SO
	3	odmowa lustracji 3 sędziów SO
	2	odmowa lustracji 2 sędziów SR
15-18 października	1	odmowa lustracji sędziów SR, SO i SA
	1	odmowa lustracji sędziego SO
13-16 listopada	5	5 uchwał o odmowie lustracji 5 sędziów SR
11-14 grudnia	3	3 uchwały o odmowie lustracji 3 sędziów SO
	1	odmowa lustracji sędziów SR, SO i SA
	1	odmowa lustracji sędziów SR i SO
Łącznie	21	

Uchwały Rady dotyczyły także m.in.:

wskazania członka Krajowej Rady Sądownictwa do Rady Programowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury

wyznaczenia przedstawiciela Krajowej Rady Sądownictwa do składu komisji konkursowej do przeprowadzenia konkursu w ramach naboru na aplikację ogólną w 2012 r.

nieprzedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w Olecku, obwieszczonym w Monitorze Polskim z 2011 r., Nr 31, poz.363

skierowania sprawy do Rzecznika Dyscyplinarnego z żądaniem wszczęcia postępowania dyscyplinarnego w związku z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w Olecku, obwieszczonym w Monitorze Polskim z 2011 r., Nr 31, poz.363

wniosku do Ministra Sprawiedliwości oraz do Ministra Obrony Narodowej o opracowanie projektu planu dochodów i wydatków sądów powszechnych i sądów wojskowych

projektu planu dochodów i wydatków Krajowej Rady Sądownictwa na rok 2013

powołania do pełnienia funkcji Prezesa Sądu Rejonowego w Będzinie

wyrażenia opinii dotyczącej odwołania na podstawie art. 27 § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych Prezesa Sądu Okręgowego w Gdańsku

wystąpienia do Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego z żądaniem podjęcia czynności dyscyplinarnych w stosunku do jednego z sędziów sądu rejonowego.

XII. ZESTAWIENIE WYBRANYCH UCHWAŁ, STANOWISK I OPINII KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA PODJĘTYCH W 2012 R. – ZAMIESZCZONYCH NA STRONIE INTERNETOWEJ WWW.KRS.PL

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 stycznia 2012 r.

w przedmiocie toczącego się przed Trybunałem Konstytucyjnym postępowania w sprawie wniosku Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o zbadanie zgodności niektórych przepisów ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy - Prawo ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U z 2009 r. Nr 1, poz.4) z Konstytucją - na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. Nr 102, poz. 643, ze zm.).

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 stycznia 2012 r.

w przedmiocie rządowych projektów rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości:

- 1) zmieniającego rozporządzenie w sprawie utworzenia sądów pracy i sądów ubezpieczeń społecznych,
- 2) zmieniającego rozporządzenie w sprawie utworzenia sądów gospodarczych.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 lutego 2012 r.

w sprawie wniosku Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z Konstytucją art. 22 oraz art. 23 ustawy z dnia 22 grudnia 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej (Dz.U. Nr 291, poz. 1707).

Uchwała Nr 33/2012 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 lutego 2012 r.

w sprawie upoważnienia członków Krajowej Rady Sądownictwa do występowania przed Trybunałem Konstytucyjnym w związku z uchwałą Nr 2082/2011 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 grudnia 2011 r.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 lutego 2012 r.

w sprawie obowiązywania kryteriów ocen kandydatów na stanowiska sędziowskie.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 lutego 2012 r.

w przedmiocie projektu ustawy o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 lutego 2012 r.

w przedmiocie projektu ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego oraz o zmianie ustawy o zadośćuczynieniu rodzinom ofiar zbiorowych wystąpień wolnościowych w latach 1956 – 1983.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 lutego 2012 r.

w przedmiocie projektów rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości.

- 1) w sprawie sposobu realizacji zadań związanych ze współpracą powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury z organizacjami międzynarodowymi lub ponadnarodowymi działającymi na podstawie umów międzynarodowych;
- 2) zmieniającego rozporządzenie - Regulaminu wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz.U. Nr 49, poz. 296).

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 lutego 2012 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 lutego 2012 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec represjonowanych za działalność na rzecz demokratycznej Polski byłych posłów na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej – więźniów brzeskich.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 lutego 2012 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wzorów i sposobu udostępniania urzędowych formularzy pism procesowych w postępowaniu cywilnym.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 10 lutego 2012 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz o zmianie innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 lutego 2012 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 lutego 2012 r.

w przedmiocie ustawy o zmianie ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 lutego 2012 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 38).

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 lutego 2012 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego (druk senacki nr 41).

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 lutego 2012 r.
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o izbach lekarskich oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 lutego 2012 r.
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o podatku dochodowym oraz poselskiego projektu ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę o podatku dochodowym.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 lutego 2012 r.
w przedmiocie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo Bankowe, ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego oraz ustawy o funduszach inwestycyjnych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 lutego 2012 r. w przedmiocie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 lutego 2012 r.
w przedmiocie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu wnoszenia pism procesowych drogą elektroniczną.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 marca 2012 r.
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy – Kodeks karny skarbowy, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy – Kodeks karny wykonawczy.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 marca 2012 r.
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 marca 2012 r.
w przedmiocie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz ustawy – Prawo o ustroju sądów wojskowych (druk senacki nr 60).

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 marca 2012 r.
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie skarg i wniosków dotyczących działalności sądów powszechnych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 marca 2012 r.
dotycząca projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (druk senacki nr 62).

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 marca 2012 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wynagrodzenia zasadniczego asystentów sędziów.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 marca 2012 r.

dotycząca projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie nadzoru administracyjnego nad działalnością administracyjną sądów powszechnych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 marca 2012 r.

w przedmiocie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie oceny kwalifikacyjnej kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 marca 2012 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie dokumentów stanowiących podstawę oceny kwalifikacji asystenta sędziego kandydującego na wolne stanowisko sędziowskie.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 marca 2012 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 marca 2012 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz o zmianie innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 marca 2012 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 marca 2012 r.

dotycząca projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 marca 2012 r.

w przedmiocie projektów rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości:

1. w sprawie zniesienia niektórych sądów rejonowych, utworzenia sądów apelacyjnych, sądów okręgowych i sądów rejonowych oraz ustalenia ich siedzib i obszarów właściwości;
2. w sprawie ustalenia sądów okręgowych i sądów rejonowych, którym przekazuje się rozpoznawanie spraw gospodarczych z obszarów właściwości innych sądów okręgowych i sądów rejonowych;
3. w sprawie określenia sądów rejonowych prowadzących księgi wieczyste;

4. w sprawie ustalenia sądów rejonowych, którym przekazuje się rozpoznawanie spraw z zakresu prawa pracy lub ubezpieczeń społecznych z obszarów właściwości innych sądów rejonowych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 marca 2012 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 kwietnia 2012 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ustalenia sądu rejonowego, któremu przekazuje się rozpoznawanie wniosków o nadanie klauzuli wykonalności decyzjom wydanym przez Radę, Komisję Europejską, Europejski Bank Centralny, Urząd Harmonizacji w ramach Rynku Wewnętrznego oraz wyrokom Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej należących do właściwości innych sądów rejonowych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 kwietnia 2012 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o rencie socjalnej (druk senacki nr 70).

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 kwietnia 2012 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie czynności asystentów sędziów.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 kwietnia 2012 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego wraz z projektami dwóch aktów wykonawczych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 kwietnia 2012 r. w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 kwietnia 2012 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zmieniającego rozporządzenie w sprawie ustalenia liczby stanowisk sędziowskich w Naczelnym Sądzie Administracyjnym oraz liczby wiceprezesów.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 kwietnia 2012 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o opodatkowaniu niektórych instytucji finansowych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 kwietnia 2012 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 kwietnia 2012 r.

w przedmiocie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych (druk senacki nr 58).

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 kwietnia 2012 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz ustawy – Ordynacja podatkowa.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 20 kwietnia 2012 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 20 kwietnia 2012 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 20 kwietnia 2012 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o Fundacjach Politycznych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 20 kwietnia 2012 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie służby wojskowej żołnierzy zawodowych wyznaczonych na stanowiska służbowe w instytucjach cywilnych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 20 kwietnia 2012 r.

w przedmiocie projektu założeń ustawy o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 20 kwietnia 2012 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 20 kwietnia 2012 r.

w przedmiocie projektu założeń projektu ustawy o ograniczeniu prawa karnego w obrocie gospodarczym.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 20 kwietnia 2012 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 20 kwietnia 2012 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 20 kwietnia 2012 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie - Regulamin urzędowania sądów powszechnych (w zakresie protokołu elektronicznego).

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 20 kwietnia 2012 r.

w przedmiocie propozycji do założeń harmonogramu działalności szkoleniowej oraz planu wydawniczego Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury na 2013 rok w części obejmującej szkolenia ustawiczne sędziów, referendarzy sądowych i asystentów sędziów.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 maja 2012 r.

w sprawie postępowania dotyczącego obsadzenia wolnego stanowiska sędziowskiego.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 10 maja 2012 r.

w sprawie treści artykułu „Między delegacją a nominacją” autorstwa SSO Macieja Strączyńskiego – Prezesa Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 maja 2012 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo o adwokaturze oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 maja 2012 r.

w przedmiocie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo prasowe (druk nr 63 S).

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 maja 2012 r.

w przedmiocie projektu założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Karnym.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 maja 2012 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec byłych posłów na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej skazanych w procesie brzeskim za działalność na rzecz demokratycznego Państwa Polskiego.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 14 czerwca 2012 r. (druk senacki nr 120)

w przedmiocie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Uchwała Nr 174/2012 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 czerwca 2012 r.

w sprawie wniosku do Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 stycznia 2012 r. (sygn. akt K 8/12).

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 czerwca 2012 r.
w sprawie delegowania sędziego do pełnienia obowiązków sędziego w sądzie wyższej instancji.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 czerwca 2012 r.
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ustalenia sądów okręgowych i sądów rejonowych, którym przekazuje się rozpoznawanie spraw gospodarczych z obszarów właściwości innych sądów okręgowych i sądów rejonowych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 14 czerwca 2012 r.
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie zniesienia niektórych sądów rejonowych oraz ustalenia siedzib i obszarów właściwości sądów apelacyjnych, sądów okręgowych i sądów rejonowych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 14 czerwca 2012 r. (druk sejmowy nr 378)
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 14 czerwca 2012 r.
w przedmiocie autopoprawki do poselskiego projektu ustawy o likwidacji Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu oraz zmianie niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 czerwca 2012 r.
dotycząca projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie nadzoru nad działalnością administracyjną sądów powszechnych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 czerwca 2012 r.
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu planowania i wykorzystywania środków na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych sędziów oraz warunków przyznawania pomocy finansowej z tych środków.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 czerwca 2012 r. (druk sejmowy nr 515)
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o spółdzielniach.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 czerwca 2012 r. (druk sejmowy nr 517)
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 czerwca 2012 r.
dotyczące usprawnienia i ujednoczenia przebiegu postępowań w sprawach powołań do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 czerwca 2012 r.
dotyczące uchwały Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów okręgu Sądu Okręgowego
w Warszawie z 20 czerwca 2011 r. w sprawie czasu pracy sędziów.

Uchwała Nr 197/2012 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 lipca 2012 r.
w sprawie wniosku do Ministra Sprawiedliwości oraz do Ministra Obrony Narodowej o opracowanie projektu planu dochodów i wydatków sądów powszechnych i sądów wojskowych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 lipca 2012 r.
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 lipca 2012 r.
w przedmiocie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie funkcji oraz sposobu ustalania dodatków funkcyjnych przysługujących sędziom.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 lipca 2012 r.
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o prokuraturze oraz niektórych innych ustaw.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 lipca 2012 r.
w przedmiocie pisma Stowarzyszenia Inicjatyw Samorządowych w zakresie dostępu mieszkańców Polski do bezpłatnej pomocy prawnej na etapie przesądowym.

Uchwała Nr 217/2012 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 lipca 2012 r.
w sprawie upoważnienia członków Krajowej Rady Sądownictwa do występowania przed Trybunałem Konstytucyjnym w związku z uchwałami:

1. Nr 215/2012 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 lipca 2012 r.,
2. Nr 216/2012 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 lipca 2012 r.

Uchwała Nr 216/2012 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 lipca 2012 r.
w sprawie wniosku do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z Konstytucją:

1. art. 20 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070, ze zm.) w brzmieniu nadanym art. 1 pkt 13 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 203, poz. 1192),
2. art. 3 § 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz.U. z 2007 r. Nr 226, poz. 1676, ze zm.).

Uchwała Nr 215/2012 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 lipca 2012 r.
w sprawie wniosku do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z Konstytucją ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 203, poz. 1192), a także ...

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 lipca 2012 r.
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 lipca 2012 r.
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie - Regulamin urzędowania sądów powszechnych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 lipca 2012 r.
w przedmiocie projektu założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich i ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 lipca 2012 r. (druk senacki nr 138)
w przedmiocie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo o adwokaturze oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 lipca 2012 r.
w przedmiocie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 20 lipca 2012 r.
w przedmiocie formy pytań prejudycjalnych kierowanych w postępowaniu karnym przez sądy krajowe do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 20 lipca 2012 r.
w sprawie zobowiązania sędziów zamieszkujących poza siedzibą sądu, w którym pełnią służbę, dojeżdżających do siedziby sądu prywatnymi pojazdami, do przeprowadzania badań przewidzianych dla osób prowadzących pojazdy dla celów służbowych.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 20 lipca 2012 r.
w sprawie wniosku Zarządu Stowarzyszenia Sędziów Polskich „IUSTITIA” w kwestii wykładni przepisów ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych w związku ze zmianami wprowadzonymi ustawą z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 20 lipca 2012 r. (druk senacki nr 134)
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 20 lipca 2012 r.
w przedmiocie rządowego projektu ustawy w sprawie spłaty niezaspokojonych należności przedsiębiorców za niektóre prace, wynikających z realizacji udzielonych zamówień publicznych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 20 lipca 2012 r.
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o uprawnieniach do mienia byłego Funduszu Wczasów Pracowniczych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 4 września 2012 r.
(druk sejmowy nr 678) w przedmiocie autopoprawki do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 września 2012 r.
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 września 2012 r.
w przedmiocie wykładni przepisów znoszących awanse poziome zawartych w ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2009 r. Nr 1 poz.4).

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 września 2012 r.
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 września 2012 r.
w przedmiocie wydawania opinii w kwestii wydawania Europejskich Nakazów Dochodzeniowych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 września 2012 r.
w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne oraz niektórych innych ustaw (druk nr 627).

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 września 2012 r.
w przedmiocie projektu założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 września 2012 r.
w sprawie wykładni i ujednoczenia praktyki dotyczącej stosowania art. 57 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 września 2012 r.
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o uzgodnieniu płci.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 września 2012 r.
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie oceny kwalifikacji kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 września 2012 r.
w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 września 2012 r.
w sprawie projektu założeń projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 września 2012 r.
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie - Regulamin urzędowania sądów powszechnych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 września 2012 r.
dotycząca projektu rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu wykonywania nadzoru w zakresie czynnej służby wojskowej żołnierzy pełniących służbę w sądach wojskowych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 września 2012 r.
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobów prowadzenia oddziaływań penitencjarnych w zakładach karnych i aresztach śledczych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 września 2012 r.
w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (druk sejmowy nr 591).

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 września 2012 r.
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie wyznaczania patronów koordynatorów oraz patronów poszczególnych praktyk i staży.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 września 2012 r.
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie wynagrodzenia przysługującego lekarzowi sądowemu i trybu finansowania tego wynagrodzenia oraz zwrotu kosztów dojazdu, a także wzoru zestawienia wystawionych zaświadczeń.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 września 2012 r.
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 września 2012 r.
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie konkursu na stanowisko dyrektora sądu albo zastępcy dyrektora sądu.

Uchwała Prezydium Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 września 2012 r.
o zwróceniu się do Rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów powszechnych z żądaniem podjęcia czynności dyscyplinarnych wobec Prezesa Sądu Okręgowego w Gdańsku Ryszarda Andrzeja Milewskiego.

Oświadczenie Prezydium Krajowej Rady Sądownictwa z 18 września 2012 r.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 października 2012 r.
w sprawie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego z dnia 14 czerwca 1960 r.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 października 2012 r.
w sprawie kadencji zgromadzeń ogólnych sędziów okręgu i zgromadzeń przedstawicieli sędziów okręgu powołanych przed wejściem w życie ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.).

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 października 2012 r.
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustaw – Kodeks cywilny.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 października 2012 r.
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 października 2012 r.
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks Cywilny i ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 października 2012 r.
w sprawie wniosku Prezesa Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie dotyczącego interpretacji art. 33 § 1 i 10 oraz art. 33 § 4 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 października 2012 r.
w kwestii dopuszczalności prowadzenia przez Najwyższą Izbę Kontroli kontroli w Sądzie.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 października 2012 r.
w przedmiocie obywatelskiego projektu ustawy o okręgach sądowych oraz o zmianie ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 października 2012 r.
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 października 2012 r.
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 października 2012 r.
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy – Prawo spółdzielcze.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 października 2012 r.
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 14 listopada 2012 r.
w sprawie kwalifikacji wymaganych do ubiegania się o stanowisko sędziego.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 14 listopada 2012 r.
w przedmiocie wniosków zebrań sędziów Sądów Rejonowych w Wołowie i Wysokiem Mazowieckiem o wyrażenie stanowiska w sprawie dotyczącej wykładni i stosowania art. 75 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 14 listopada 2012 r.
w przedmiocie projektu założeń projektu ustawy o biegłych sądowych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 14 listopada 2012 r.
w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o prokuraturze oraz ustawy o Sądzie Najwyższym.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 listopada 2012 r.
w przedmiocie proponowanego kierunku zmian legislacyjnych, których celem będzie wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego, stwierdzającego niezgodność art. 21f ust. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz.U. z 2007 r., Nr 63, poz. 425 ze zm.) z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 listopada 2012 r.
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o prokuraturze.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 listopada 2012 r.
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 listopada 2012 r.
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 listopada 2012 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o kontroli skarbowej oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 listopada 2012 r.

w sprawie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 listopada 2012 r.

w przedmiocie projektu ustawy – Prawo o prokuraturze oraz projektu ustawy Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o prokuraturze.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 listopada 2012 r.

w sprawie dopuszczalności kandydowania na urząd sędziego asystenta sędziego legitymującego się sześciolletnim stażem pracy na tym stanowisku oraz zdany egzaminem zawodowym: adwokackim lub radcowskim.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 listopada 2012 r.

w sprawie projektu założeń projektu ustawy o zmianie ustawy — Kodeks postępowania cywilnego, ustawy o księgach wieczystych i hipotece oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 listopada 2012 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 listopada 2012 r.

w przedmiocie projektów rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości:

1. zmieniającego rozporządzenie w sprawie przekazania niektórym sądom okręgowym i sądom rejonowym rozpoznawania spraw gospodarczych z obszarów właściwości innych sądów okręgowych i sądów rejonowych;
2. w sprawie przekazania niektórym sądom rejonowym prowadzenia ksiąg wieczystych z obszarów właściwości innych sądów rejonowych;
3. w sprawie określenia sądów rejonowych prowadzących księgi wieczyste oraz obszarów ich właściwości;
4. w sprawie przekazania rozpoznawania spraw zgodności z prawdą oświadczeń lustracyjnych;
5. w sprawie przekazania rozpoznawania spraw w elektronicznym postępowaniu upominawczym;
6. w sprawie przekazania niektórym sądom rejonowym rozpoznawania spraw z zakresu prawa pracy lub ubezpieczeń społecznych z obszarów właściwości innych sądów rejonowych;
7. w sprawie przekazania niektórym sądom rejonowym rozpoznawania spraw należących do właściwości wydziałów rodzinnych i nieletnich z obszarów właściwości innych sądów rejonowych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 grudnia 2012 r.
i opracowania indywidualnego planu rozwoju zawodowego sędziego.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 grudnia 2012 r.
Krajowa Rada Sądownictwa zwraca się do Ministra Edukacji Narodowej o cofnięcie zgody na dopuszczenie do użytku szkolnego podręcznika dla gimnazjalistów „Wiedza o społeczeństwie” autorstwa Elżbiety Dobrzyckiej i Krzysztofa Marka, bowiem zawarte są w nim oszczercze wobec sądów i sędziów sformułowania.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 grudnia 2012 r.
w przedmiocie poprawek do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy — Kodeks postępowania karnego.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 grudnia 2012 r.
w przedmiocie rządowego projektu założeń do projektu ustawy o zmianie ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego oraz ustawę o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 grudnia 2012 r.
w przedmiocie autopoprawki do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 grudnia 2012 r.
w przedmiocie projektu założeń projektu ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz ustawy o prokuraturze.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 grudnia 2012 r.
w przedmiocie komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 grudnia 2012 r.
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie nadzoru administracyjnego nad działalnością administracyjną sądów powszechnych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 grudnia 2012 r.
w przedmiocie opracowanego przez Komisję Europejską projektu nowych regulacji dotyczących przepisów Unii Europejskiej o ochronie danych osobowych, tj. rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i swobodnym przepływem takich danych (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) oraz dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania

przestępstwom, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie, wykrywania ich i ścigania albo wykonywania kar kryminalnych oraz swobodnego przepływu tych danych.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 grudnia 2012 r.

Krajowa Rada Sądownictwa wyraża głęboką troskę o sprawne funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości i zapewnienie obywatelom właściwego dostępu do sądu w związku z pojawiającymi się niepokojącymi sygnałami środowiska sędziowskiego dotyczącymi prawidłowej działalności sądów rejonowych po wejściu w życie rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 grudnia 2012 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie wysokości wynagrodzenia patronów koordynatorów oraz patronów poszczególnych praktyk i staży.

XIII. SKŁAD KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

1. Antoni **GÓRSKI** - Przewodniczący Rady
Sędzia Sądu Najwyższego
2. Małgorzata **NIEZGÓDKA-MEDEK**- Wiceprzewodnicząca Rady
Sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego
3. Jarema **SAWIŃSKI** - Wiceprzewodniczący Rady
Sędzia Sądu Okręgowego w Poznaniu
4. Ewa **BARNASZEWSKA** - Sędzia Sądu Okręgowego we Wrocławiu
5. Łukasz **BOJARSKI** - Osoba powołana przez Prezydenta RP
6. Jan **BURY** - Poseł na Sejm RP
7. Stanisław **DĄBROWSKI** - Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego
8. Barbara **GODLEWSKA-MICHALAK**
Sędzia Sądu Apelacyjnego w Warszawie
Rzecznik Prasowy KRS³⁷
9. Katarzyna **GONERA** - Sędzia Sądu Najwyższego
10. dr Jarosław **GOWIN**
Minister Sprawiedliwości
11. Roman **HAUSER** - Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego
12. Andrzej **JAGIELŁO** - Prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego
w Kielcach
13. Sławomir **KOPYCIŃSKI** - Poseł na Sejm RP
14. Jan **KREMER** - Sędzia Sądu Apelacyjnego w Krakowie
15. Krzysztof **KWIATKOWSKI** – Poseł na Sejm RP
16. Maria **MOTYLSKA-KUCHARCZYK** - Sędzia Sądu Okręgowego w Łodzi
17. Gabriela **OTT** - Sędzia Sądu Okręgowego w Katowicach
18. Krystyna **PAWŁOWICZ** – Poseł na Sejm RP
19. Ewa **PRENETA-AMBICKA** - Sędzia Sądu Okręgowego w Rzeszowie
20. Piotr **RACZKOWSKI** - Sędzia Wojskowego Sądu Garnizonowego
w Warszawie
21. Grażyna Anna **SZTARK** - Senator RP
22. Krzysztof **WOJTASZEK** - Prezes Sądu Okręgowego w Lublinie

³⁷ 28 września 2012 r. na posiedzeniu plenarnym Krajowej Rady Sądownictwa SSO Jarema Sawiński Wiceprzewodniczący Rady został wybrany nowym Rzecznikiem Prasowym KRS.

23. Piotr Benedykt **ZIENTARSKI** - Senator RP
24. Janusz **ZIMNY** – Sędzia Sądu Okręgowego w Gdańsku
25. Waldemar **ŻUREK** – Sędzia Sądu Okręgowego w Krakowie

Zgodnie z Konstytucją RP kadencja wybranych członków Rady trwa 4 lata.

W dniu 10 lutego 2012 r. sędzia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach Andrzej Jagiełło rozpoczął swoją kadencję jako członek KRS wybrany na to stanowisko 19 grudnia 2011 r. przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego z udziałem przedstawicieli zgromadzeń ogólnych sędziów wojewódzkich sądów administracyjnych. Zastąpił sędziego Ryszarda Pęka z Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu – wiceprzewodniczącego KRS, którego kadencja się zakończyła.

6 marca 2012 r. na posiedzeniu plenarnym członkowie Krajowej Rady Sądownictwa wybrali Sędzię NSA Małgorzatę Niezgódkę-Medek na stanowisko Wiceprzewodniczącej KRS.

W związku z upływem 18 marca 2012 r. kadencji SSO Romana Kęski jako członka Krajowej Rady Sądownictwa Zebranie Przedstawicieli Zgromadzeń Ogólnych Sędziów Okręgów wybrało 2 marca 2012 r. na nowego członka Krajowej Rady Sądownictwa SSO Krzysztofa Wojtaszka

Na posiedzeniu plenarnym w dniu 17 kwietnia 2012 r. członkowie Krajowej Rady Sądownictwa, w związku z upływem kadencji SSO w Siedlcach Romana Kęski, jako członka i Wiceprzewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa wybrali SSO w Poznaniu Jaremę Sawińskiego na Wiceprzewodniczącego KRS. Wybrano również 3 członków Prezydium Krajowej Rady Sądownictwa.

28 września 2012 r. na posiedzeniu plenarnym Krajowej Rady Sądownictwa SSO Jarema Sawiński Wiceprzewodniczący Rady został wybrany nowym Rzecznikiem Prasowym KRS.³⁸

**PREZYDIUM
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA³⁹**

Sędzia Antoni GÓRSKI	–	Przewodniczący
Sędzia Małgorzata NIEZGÓDKA-MEDEK	–	Wiceprzewodnicząca
Sędzia Jarema SAWIŃSKI	–	Wiceprzewodniczący
Sędzia Ewa BARNASZEWSKA	–	Członek Rady
Sędzia Gabriela OTT	–	Członek Rady
Sędzia Piotr RACZKOWSKI	–	Członek Rady

³⁸ Uchwała Nr 379/2012 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 28 września 2012 r.

³⁹ Skład Prezydium KRS wybrany w dniu 17 kwietnia 2012 r.

**Komisje stałe i problemowe Krajowej Rady Sądownictwa
wg stanu na dzień 31 grudnia 2012 r.**

STAŁE KOMISJE KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

- **OGÓLNA I SZKOLEŃ**

Sędzia Jan KREMER- Przewodniczący

Pan Łukasz BOJARSKI
Sędzia Katarzyna GONERA
Sędzia Gabriela OTT
Sędzia Janusz ZIMNY
Sędzia Waldemar ŻUREK

- **DO SPRAW ODPOWIEDZIALNOŚCI DYSCYPLINARNEJ SĘDZIÓW**

Sędzia Krzysztof WOJTASZEK - Przewodniczący

Sędzia Ewa BARNASZEWSKA
Poseł Jan BURY
Sędzia Andrzej JAGIEŁŁO
Sędzia Gabriela OTT
Sędzia Ewa PRENETA-AMBICKA
Sędzia Piotr RACZKOWSKI
Sędzia Jarema SAWIŃSKI
Senator Grażyna Anna SZTARK
Senator Piotr Benedykt ZIENTARSKI
Sędzia Janusz ZIMNY
Sędzia Waldemar ŻUREK

- **BUDŻETOWA**

Sędzia Ewa BARNASZEWSKA - Przewodnicząca

Poseł Jan BURY
Sędzia Andrzej JAGIEŁŁO
Poseł Sławomir KOPYCIŃSKI
Sędzia Jan KREMER
Sędzia Maria MOTYLSKA-KUCHARCZYK
Sędzia Małgorzata NIEZGÓDKA-MEDEK
Sędzia Gabriela OTT
Sędzia Ewa PRENETA-AMBICKA
Sędzia Piotr RACZKOWSKI
Sędzia Jarema SAWIŃSKI
Sędzia Krzysztof WOJTASZEK
Senator Piotr Benedykt ZIENTARSKI
Sędzia Janusz ZIMNY
Sędzia Waldemar ŻUREK

- DO SPRAW WIZYTACJI I LUSTRACJI

Sędzia Gabriela OTT- Przewodnicząca

Sędzia Ewa BARNASZEWSKA

Sędzia Jan KREMER

Sędzia Maria MOTYLSKA-KUCHARCZYK

Sędzia Ewa PRENETA-AMBICKA

Sędzia Piotr RACZKOWSKI

Sędzia Jarema SAWIŃSKI

Sędzia Janusz ZIMNY

Sędzia Waldemar ŻUREK

- DO SPRAW ETYKI ZAWODOWEJ SĘDZIÓW

Sędzia Katarzyna GONERA - Przewodnicząca

Pan Łukasz BOJARSKI

Pierwszy Prezes SN - Stanisław DĄBROWSKI

Sędzia Barbara GODLEWSKA-MICHALAK

Sędzia Jan KREMER

Sędzia Maria MOTYLSKA-KUCHARCZYK

Sędzia Małgorzata NIEZGÓDKA-MEDEK

Sędzia Gabriela OTT

Poseł Krystyna PAWŁOWICZ

Sędzia Krzysztof WOJTASZEK

Sędzia Janusz ZIMNY

Sędzia Waldemar ŻUREK

- KOMISJA BIBLIOTECZNA

(powołana przez Prezydium KRS w dniu 11 października 2010 r.)

Sędzia Piotr RACZKOWSKI – Przewodniczący

Sędzia Barbara GODLEWSKA-MICHALAK

Sędzia Katarzyna GONERA

Sędzia Małgorzata NIEZGÓDKA-MEDEK

Sędzia Roman KĘSKA – Szef Biura KRS

ZESPÓŁ DO SPRAW SZKOLENIA

SĘDZIÓW, REFERENDARZY, ASYSTENTÓW, APLIKANTÓW

(powołany przez Prezydium KRS w dniu 15 listopada 2010 r.)

Sędzia Katarzyna GONERA

Sędzia Barbara GODLEWSKA-MICHALAK

Sędzia Ewa BARNASZEWSKA

KOMISJE PROBLEMOWE KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

Prezydium Krajowej Rady Sądownictwa na posiedzeniu w dniu 7 maja 2012 r. podjęło decyzję zatwierdzoną przez KRS na posiedzeniu plenarnym w dniu 8 maja 2012 r. o likwidacji komisji problemowych KRS do spraw z zakresu prawa cywilnego, z zakresu prawa karnego, ustalenia kryteriów oceny kandydatów na stanowiska sędziowskie oraz szkoleniowych, a także o likwidacji stałego Zespołu do spraw szkolenia sędziów, referendarzy, asystentów, aplikantów.

- **KONTAKTÓW MIĘDZYNARODOWYCH**

Sędzia Małgorzata NIEZGÓDKA-MEDEK - Przewodnicząca

Sędzia Ewa BARNASZEWSKA

Pan Łukasz BOJARSKI

Sędzia Barbara GODLEWSKA-MICHALAK

Sędzia Katarzyna GONERA

Sędzia Gabriela OTT

Sędzia Ewa PRENETA-AMBICKA

Sędzia Piotr RACZKOWSKI

Sędzia Jarema SAWIŃSKI

Sędzia Janusz ZIMNY

Sędzia Waldemar ŻUREK

- **SKARG**

Sędzia Ewa PRENETA-AMBICKA - Przewodnicząca

Sędzia Gabriela OTT

Sędzia Piotr RACZKOWSKI

Sędzia Jarema SAWIŃSKI

Sędzia Krzysztof WOJTASZEK

Sędzia Janusz ZIMNY

Sędzia Waldemar ŻUREK

- **ŚRODKÓW SPOŁECZNEGO PRZEKAZU**

Sędzia Jarema SAWIŃSKI - Przewodniczący

Pan Łukasz BOJARSKI

Posel Jan BURY

Sędzia Barbara GODLEWSKA-MICHALAK

Sędzia Jan KREMER

Sędzia Małgorzata NIEZGÓDKA-MEDEK

Sędzia Ewa PRENETA-AMBICKA

Sędzia Piotr RACZKOWSKI

Sędzia Janusz ZIMNY

Sędzia Waldemar ŻUREK

SPIS TREŚCI

I.	Ogólna charakterystyka i najważniejsze zadania Krajowej Rady Sądownictwa	3-6
II.	Priorytetowe cele Krajowej Rady Sądownictwa	6-39
	1. Dbłość o dobór najlepszych kandydatów do powołania na stanowiska sędziowskie i wyższe stanowiska sędziowskie.	6-19
	2. Ustawa - Prawo o ustroju sądów powszechnych – projekty dotyczące jej nowelizacji i interpretacji obowiązujących przepisów.	19-28
	3. Wystąpienia do TK o zbadanie zgodności z Konstytucją aktów normatywnych w zakresie w jakim dotyczą niezależności sądów i niezależności sędziów.	28-34
	4. Starania KRS o stworzenie właściwego modelu kształcenia i doskonalenia zawodowego sędziów.	34-35
	5. Działalność Rady w zakresie zapobiegania zagrożeniom niezawisłości sędziowskiej w tym w zakresie dbałości o należyty poziom wynagrodzeń sędziowskich.	35-39
III.	Opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących sądownictwa i sędziów	39-51
IV.	Sprawy z zakresu etyki zawodowej oraz spraw dyscyplinarnych	51-52
V.	Rozpatrywanie skarg i wniosków	52-54
VI.	Konferencje i seminaria krajowe	54-56
VII.	Inne zagadnienia	56-57
VIII.	U honorowanie sędziów odchodzących w stan spoczynku	57
IX.	Działalność Rady na arenie międzynarodowej	58-60
X.	Postulaty Rady co do aktualnych problemów i potrzeb wymiaru sprawiedliwości	61-62
XI.	Dane statystyczne	63-67

XII.	Zestawienie uchwał, stanowisk i opinii Krajowej Rady Sądownictwa podjętych w 2012 roku udostępnionych na stronie internetowej www.krs.pl	68-84
XIII.	Skład Krajowej Rady Sądownictwa, Prezydium i Komisji	85-89